

ECHO - TYGODNIK POLSKI

No. 36 • 23 - 29.VI.88 • PISMO NIEZALEŻNE • PUBLISHED WEEKLY • TORONTO • CENA \$ 1.25

URBAN W RADIU WOLNA EUROPA

Rzecznik prasowy rządu PRL zapowiedział, że zrezygnuje ze stanowiska. Dodał, że nie jest to jego decyzja. Zamierza wystąpić w Wolnej Europie.

Prezes Radia Wolna Europa i Radia Swoboda Jim Pell przyjął propozycję rzeczownika rządu PRL Jerzego Urbana przyjazdu do Monachium na dyskusję o roli radia Wolna Europa na tle sytuacji w Polsce. Jerzy Urban wystąpił z taką propozycją na konferencji prasowej 20 czerwca w Warszawie oświadczając, że jeśli Radio Wolna Europa nie boi się proponowanej przez niego dyskusji, gotów jest przyjechać do Monachium. W oświadczeniu ogłoszonym w odpowiedzi prezes Pell stwierdził, że przyjął z wielkim zainteresowaniem i zadowoleniem wyrażoną przez Jerzego Urbana gotowość udziału w Monachium w dyskusji radiowej z redaktorami Radia Wolna Europa.

Ciąg dalszy str. 5

WYBORY KLĘSKĄ WŁADZ PRL NISKA FREKWENCJA I DEMONSTRACJE

W Warszawie, Gdańsku i Nowej Hucie milicja rozproszyła w dniu wyborów demonstracje przeciw wyborom do rad narodowych. W Warszawie milicja nakazała rozejść się demonstracji młodzieżowej na Starówce. W Gdańsku milicja rozproszyła uczestników pochodu w rejonie Stoczni im. Lenina. Wiele osób pobito pałkami, a kilka aresztowano. W Nowej Hucie milicja zagroziła drogę grupie demonstrantów z plakatami antywyborczymi maszerującej w stronę Placu Centralnego. Wiele plakatów miało napis "Nie głosuj". Jacek Kuroń poinformował, że w Nowej Hucie zatrzymano kilkanaście osób.

Ciąg dalszy str. 5

PO SZCZYCIE

W Toronto odbyło się trzydniowe spotkanie na szczycie przedstawicieli siedmiu najbardziej uprzemysłowionych państw świata zachodniego. Wzięli w nim udział prezydent Stanów Zjednoczonych Ronald Reagan, premier Wielkiej Brytanii Margaret Thatcher, premier Japonii Noboru Takeshita, kanclerz Niemiec Zachodnich Helmut Kohl, prezydent Francji Francois Mitterrand, premier Włoch Ciriaco De Mita oraz premier Kanady Brian Mulroney. Równolegle odbyły się spotkania ministrów spraw zagranicznych i ministrów finansów siedmiu najbardziej uprzemysłowionych państw

Ciąg dalszy str. 8

UKŁAD CHIŃSKO- SOWIECKI

ZSSR i ChRL podpisały porozumienie o współpracy gospodarczej, handlowej i naukowej, zezwalające lokalnym władzom w obu państwach na podjęcie współpracy gospodarczej, naukowej i handlowej w zakresie w jakim uznają za stosowne. Układ dotyczy głównie prowincji leżących wzdłuż wspólnej granicy.

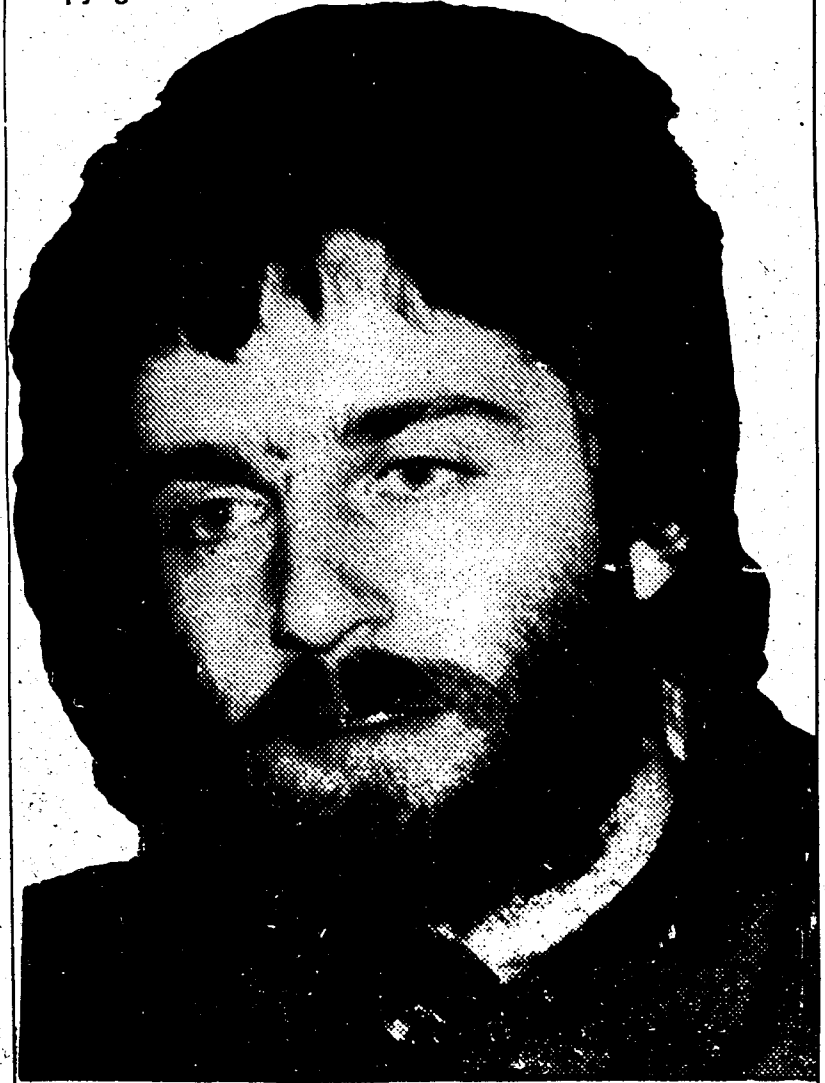
KANADA WYDALIŁA 17 SZPIEGÓW SOWIECKICH

Premier Kanady Brian Mulroney oznajmił podczas szczytu siódemki w Toronto, iż Kanada wydalila 17 dyplomatów sowieckich uznanych za persona non grata. Wydalenie dotyczy 2 dyplomatów z ambasady sowieckiej w Ottawie, 6 z sowieckiego konsulatu w Montrealu, oraz 9 innych nie przebywających aktualnie na terenie Kanady (oznacza to, że nie będą mogli do Kanady powrócić). Dyplomaci prowadzili działalność niezgodną ze swym statusem, co oznacza w języku dyplomatycznym, iż zajmowali się działalnością szpiegowską. Według źródeł dobrze poinformowanych wydalenie 17 dyplomatów sowieckich ma bezpośredni związek z niedawnym ujawnieniem przez kanadyjskie służby wywiadowcze działalności siatki szpiegowskiej wokół amerykańskiej bazy morskiej w Argentynie w Kanadzie. W ubiegłym tygodniu został aresztowany i oskarżony o szpiegowanie na rzecz Związku Sowieckiego 25-letni Kanadyjczyk S. Ratkai.

Wywiad z Frasyniukiem Str. 6

**TWARZE OPOZYCJI:
WŁADYSŁAW FRASYNIUK**

Copyright: Kontakt

• **Apel dysydentów sowieckich do biskupów prawosławnych.** Dysydenci Kościoła prawosławnego zwrócili się do prawosławnych biskupów, celebrujących 1000-lecie chrześcijaństwa w Rosji, by poparli reformy społeczne i odwołali wyrażane niegdyś poparcie dla Józefa Stalina. W liście do biskupów pop Gleb Jakunin domaga się wyraźnego określenia stanowiska Kościoła prawosławnego wobec zachodzących w ZSSR zmian oraz potępienia panującego niegdyś kultu jednostki. Do listu dołączone są kopie pełnych pochwał i poparcia oświadczeń, skierowanych na ręce Stalina przez duchowych przywódców Kościoła prawosławnego. Jakunin wyraża też obawę, że biskupi nie będą mieli odwagi upomnieć się o 200 osób, które z racji swych religijnych przekonań nadal przebywają w więzieniach - łagrach lub szpitalach psychiatrycznych. W ubiegłym roku Jakunin powrócił z wieloletniego zesłania na Syberię. Inny były więzień polityczny Aleksander Ogorodnikow zwołał jako alternatywę obchodów 1000-lecia seminarium z udziałem 50 osób z różnych części ZSSR, aby omówić problemy prowincjonalnych kościołów. Ogorodnikow został wypuszczony na wolność w roku ubiegłym po 8 latach pobytu w więzieniach i obozach pracy za organizowanie akcji na rzecz wolności życia duchowego w ZSSR.

SPOTKANIE GORBACZOW - CASAROLI

W ubiegłym tygodniu odbyło się w Moskwie spotkanie kardynała Agostino Casaroli z Michaiłem Gorbaczowem. Obaj mężowie stanu wykluczyli bliską możliwość wizyty głowy Kościoła katolickiego w Związku Sowieckim. Przed przyjęciem na Kremlu watykańskiego sekretarza stanu, przywódca sowiecki powiedział dziennikarzom, że "jeszcze wiele rzeczy musi się wydarzyć, zanim Ojciec Święty przybędzie do Moskwy". Kardynał Casaroli przed powrotem do Rzymu wyraził zadowolenie z nawiązania dialogu na linii Watykan-Moskwa, lecz, jego zdaniem, zbyt wcześnie, by konstruktywnie i z podaniem terminów poruszać temat nawiązania wspólnych stosunków dyplomatycznych. Spornym problemem rozdzielającym Watykan od Moskwy jest zagadnienie traktowania rzymskich katolików na terenach sowieckich republik nadbałtyckich oraz stan Kościoła katolickiego na Ukrainie. Te dwa czynniki zdecydowały m.in. o niewystosowaniu przez Kreml oficjalnego zaproszenia dla Papieża Jana Pawła II na tegoroczne uroczystości obchodów 1000-lecia chrześcijaństwa na Rusi.

TATARZY KRYMSCY WRACAJĄ NA KRYM

W ubiegłym roku doszło na Placu Czerwonym do szeregu demonstracji krymskich Tatarów, domagających się zezwolenia na powrót na ziemię ojczyste nad Morzem Czarnym. Rząd sowiecki powołał wówczas specjalną komisję d/s rozpatrzenia ich zażaleń. Na czele komisji stanął prezydent A. Gromyko. Komisja zakończyła swe prace. Tatarzy krymscy uzyskali zezwolenie na powrót na Krym. Komisja odrzuciła jednak żądanie utworzenia autonomicznej republiki tatarskiej na ich poprzednich ziemiach, wchodzących obecnie w skład Republiki Ukrainiejskiej. Stwierdziła ona, że podział administracyjny ZSSR istnieje od dziesiątek lat. Zgoda na republikę autonomiczną na Ukrainie wzbudziłaby sprzeciw mieszkańców tam Ukraińców i Rosjan. Agencja TASS podała, że w roku bieżącym 2500 Tatarów otrzymało zezwolenie na pobyt stały na Krymie. Krymscy Tatarzy zostali rozproszeni przez Stalina, który zarzucał im kolaborację z hitlerowcami. 250 tysięcy Tatarów zostało przymusowo przesiedlonych. Pociągnięto to za sobą tysiące ofiar. W 1945 roku Stalin rozwiązał Republikę Krymską.

• Francja będzie rządzona.
Prezydent Francji F. Mitterrand powiedział, że nawet jeśli Partia Socjalistyczna, której nie udało się uzyskać większości w Zgromadzeniu Narodowym, wybierze drogę rządu mniejszościowego, nawet wówczas Francja będzie rządzona i nie ma mowy o jakiegokolwiek anarchii. Pierwsze próby utworzenia rządu koalicyjnego nie powiodły się. Umiarkowani prawnicy nie skorzystali z zaproszenia Mitterranda.

• **6 żołnierzy brytyjskich zabitych przez IRA.** Terrorysty z IRA podłożyli bombę do samochodu, którym 6 brytyjskich żołnierzy przybyło do Lisburn (nieдалеko Belfastu), aby wziąć udział w masowym biegu przełajowym, z którego dochód przeznaczony był na cele charytatywne. Wybuch bomby nastąpił po biegu w trakcie powrotu żołnierzy do garnizonu. Wszyscy żołnierze zginęli. Zranionych zostało co najmniej 10 osób cywilnych, w tym 80-letni mężczyzna i 2-letni chłopiec.

• USA przyjmą kubańskich więźniów politycznych. Departament Stanu poinformował, że Stany Zjednoczone gotowe są przyjąć kilkuset kubańskich więźniów politycznych, których Fidel Castro zamierza wypuścić na wolność. Biskup John O'Connor z Nowego Jorku otrzymał od kubańskiego ambasadora listę z nazwiskami tych więźniów. W lipcu 1962 roku rząd amerykański obiecywał im wolność. W lipcu 1962 roku rząd amerykański obiecywał im wolność.

WYNIKI: Włochy - RFN 1:1, Dania - Hiszpania 2:3, RFN - Dania 2:0, Włochy - Hiszpania 1:0, RFN - Hiszpania 2:0, Włochy - Dania 2:0.

GRUPA 2		
ZSSR	5	5-2
Holandia	4	4-2
Irlandia	3	2-2
Anglia	0	2-7

WYNIKI: Anglia - Irlandia 0:1, Holandia - ZSRR 0:1, Anglia - Holandia 1:3, Irlandia - ZSRR 1:1.

że uciekli z powodów ekonomicznych, deportowani. Od 1975 roku, wraz z zakończeniem wojny wietnamskiej i objęciem władzy w Wietnamie Północnym przez komunistów, tysiące nielegalnych opuszczających Wietnam osób przybyło do Hongkongu.

• Iran utrzymuje, że wszelkie doniesienia o śmierci ajatollaha Chomeiniego, bądź o jego złym stanie zdrowia są nieprawdziwe. Niedawno amerykańska stacja telewizyjna doniosła, że Chomeini umiera na raka wątroby, a w ubiegłym tygodniu uchodzący irańscy w Paryżu podali, że Chomeini zmarł.

• **Zwolnienie I sekretarza partii w Estonii.** Karl Vaino, I sekretarz partii komunistycznej w Estonii, został odwołany ze stanowiska. Od ponad dwóch miesięcy w Estonii trwają demonstracje, których uczestnicy domagają się reform politycznych i gospodarczych oraz niezależności Estonii. Na stanowisko I sekretarza partii w Estonii został mianowany 57-letni Vajno Vaelas były sowiecki ambasador w Wenezueli i Nikaragui. Odwołanie Vaino było trzecim w ciągu miesiąca odwołaniem I sekretarza partii którejś z republik. 21 maja zostali zwolnieni I sekretarz partii w Armenii K. Dermiczjan oraz I sekretarz partii w Azerbejdżanie K. Bagirow.

• **Zamach na premiera Turcji.** Premier Turcji Turgut Ozal został postrzelony w Ankarze w rękę przez 32-letniego K. Demiraga, który, jak podała turecka policja pół roku temu zbiegł z więzienia w zachodniej Turcji. Zamach nastąpił podczas przemówienia premiera otwierającego zjazd rządzącej Partii Ojczyzny. Nawoływał on kraj do odrzucenia przemocy jako metody walki politycznej. Pierwsza kula strzelona w stronę Ozala trafiła mikrofon w momencie, gdy mówił o ludziach o różnych poglądach.

cijaństwa na Rusi. Wygłosił on tam przemówienie, w którym z uznaniem wyraził się o Związku Sowieckim jako prawdziwym przyjacielu w walce przeciwko apartheidowi.

• Izrael i ZSSR podejmują kroki przeciwko emigracji Żydów z ZSSR nie do Izraela. Rząd izraelski zdecydował zapobiec wyjazdowi Żydów sowieckich ze Związku Sowieckiego nie do Izraela. Rząd podkreślił, że Żydzi sowieccy starają się o emigrację do Izraela i powinni najpierw przybyć do Izraela. Tymczasem duża liczba Żydów przybywając do Wiednia zmienia kurs podróży i zamiast do Izraela udaje się do innych państw, głównie do USA. Izrael ma ustalić z Moskwą, że Żydzi opuszczający ZSSR do Izraela będą wyjeżdżać przez Bukareszt, a nie Wiedeń. Zdaniem rządu izraelskiego, nie oznacza to, że Żydzi sowieccy nie mają prawa opuścić, gdy zechcą, Izraela. Powinni jednak, zanim wyjadą gdzie indziej, najpierw przybyć do niego. W maju br. jedynie około 10% spośród 1169 Żydów, którzy opuścili ZSSR na emigrację do Izraela, przybyło do tego państwa.

• **Firma tytoniowa winna śmierci osoby palącej papierosy.** Po raz pierwszy w USA ława sędziowska w Newark w stanie New Jersey uznała firmę tytoniową winną śmierci kobiety nałogowo palącej papierosy i przyznała jej mężowi odszkodowanie w wysokości 400 tys. dol. Sędziowie sądu federalnego uznali, iż firma Liggett Group Inc. naruszyła przepisy o rękojmi, umieszczając w latach 50-tych w środkach masowego przekazu ogłoszenie stwierdzające, że produkty tej firmy nie są szkodliwe. Prawnicy reprezentujący firmę utrzymywali, iż zmarła kobieta "z własnej woli wybrała palenie, a paliła ponieważ sprawiało jej to przyjemność". Sędziowie w zasadzie przychyliili się do tej opinii. Uznali, że Rose Cipollone w 80% winna jest swej śmierci. 20% winy ponosi firma tytoniowa, gdyż na opakowaniach papierosów i w reklamach w środkach masowego przekazu nie ostrzegała o szkodliwości palenia tytoniu. Prawnicy reprezentujący firmę zapowiedzieli złożenie odwołania od wyroku. Oznacza to, że proces trwający już rok może potrwać jeszcze dwa lata, a odszkodowanie będzie dopiero wówczas, gdy sąd apelacyjny utrzyma wyrok.

• **Decyzje Sądu Najwyższego w USA.** Sąd Najwyższy USA wydał decyzję stwierdzającą, iż rząd nie jest całkowicie chroniony przed skargami sądowymi osób chorych na Heine-Medina, a zarażonych w wyniku przyjmowania szczepionki przeciw tej chorobie. Sąd zdecydował jednogłośnie, iż sprawa wniesiona przez K. Berkovitzę powinna zostać ponownie rozpatrzona przez sąd niższej instancji. Berkovitz przed 9 laty otrzymał od swego lekarza szczepionkę przeciw chorobie Heine-Medina. W 2 miesiące później zapadł właśnie na tę chorobę i od tego czasu, częściowo sparaliżowany, przebywa w łóżku. Wniesiona skarga sądowa została odrzucona, gdy sędziowie oświadczyli, że rząd posiada immunitet wobec tego typu spraw. Sąd Najwyższy wyrok ten oddalił. W innej sprawie Sąd Najwyższy stwierdził, że akcja policjantów w Detroit wobec handlarzy narkotyków była całkowicie zgodna z prawem. W grudniu 1984 r. M. Chesternut rozpoczął ucieczkę na widok patrolu policji. Samochód policyjny podążył za pojazdem Chesternuta, z którego w pewnej chwili rozpoczęto wyrzucać niewielkie paczuszki. Po sprawdzeniu okazało się, że paczuszki zawierały narkotyki. Chesternuta oskarżono o nielegalne posiadanie środków odurzających. Jednak sądy w Michigan uznały, że policja przeprowadziła nielegalny pościg za podejrzanym. Sąd Najwyższy był innego zdania. Akcję policjantów uznano za całkowicie zgodną z prawem i nakazano sądowi w Detroit ponowne wysunięcie oskarżeń o posiadanie narkotyków wobec Chesternuta. Sąd Najwyższy uznał także, że władze stanowe nie mają prawa zabraniać prawnikom występowania listów do obywateli, którym grozi rozprawa sądowa. W listach tych prawnicy polecali swe usługi.

• Spotkanie Nadżibha z Gorbaczowem. W drodze powrotnej z Kuby przywódca komunistów afgańskich Nadżibullah został przyjęty w Moskwie przez przywódcę komunistów sowieckich Gorbaczowa. Agencja TASS nie podała szczegółów spotkania. W kilka godzin później Nadżibullah odleciał do Kabulu, a na lotnisku zęgnął go sowiecki minister spraw zagranicznych Szewardnadze.

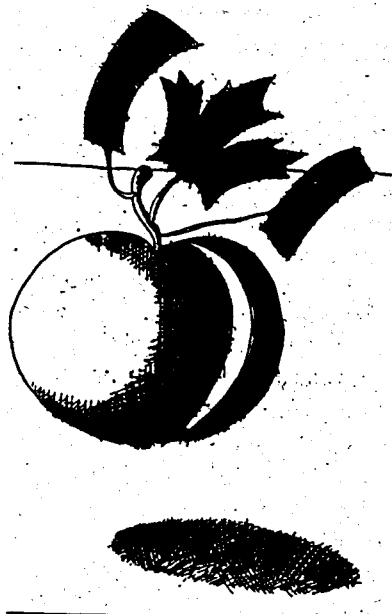
W tym samym czasie sowieckie ministerstwo spraw zagranicznych wezwowało ambasadora Pakistanu w Moskwie, by zażądać natychmiastowego uwolnienia sowieckich jeńców wojennych, pozostających w rękach afgańskich partyzantów, stacjonujących, zdaniem ministerstwa, po pakistańskiej stronie granicy. Od czasu podpisania porozumienia w Genewie, Moskwa wielokrotnie apelowała do prezydenta Pakistanu Mohammeda Zia-ul-Hasana o zwolnienie jeńców. So-

...kie ministerstwo naciska, aby ...an respektował warunki ...wycofaniu wojsk z Afga- ...wolenie na przewóz ...istanu i trzymanie ...skich obozach. ...a za narusze- ...owego po-

się z dziennikarzami włoskimi, odpowiadając na pytania w sprawie oczekiwanego porozumienia między Stolicą Apostolską a francuskim "rebeliantem" Kościoła katolickiego, 82-letnim arcybiskupem M. Lefebvre. "Jesteśmy na najlepszej drodze do znalezienia rozwiązania, które pozwoli wrócić M. Lefebvre do naszej owczarni, lecz w tym momencie nie mogą jeszcze określić dokładnej daty osiągnięcia długo oczekiwanego przez nas porozumienia. Gdy tylko to nastąpi Watykan pośpieszy z właściwą informacją" - powiedział Navarro-Valls. Arcybiskup Marcel Lefebvre otwarcie krytykujący Watykan, począwszy od pontyfikatu papieża Pawła VI, jest zdecydowanym zwolennikiem tradycyjnych dogmatów Kościoła, przeciwnikiem wszelkich reform przyjętych przez Sobór Watykański z lat 1962-65 oraz oświadczającym o odprawianiu mszy świętej w języku łacińskim. Papież Paweł VI, zawiesił Lefebvre'a w obowiązkach i przywilejach w 1976 roku, gdy francuski arcybiskup odmówił zaprzestania wyświęcania księży we własnym seminarium otworzonym w Szwajcarii. Zdaniem Lefebvre'a jego działalność "unieśmiertelnia wartości i oblicze katolicyzmu, od których Watykan odłączył się poprzez postanowienia ostatniego Soboru". Z formalnego punktu widzenia działalność arcybiskupa Lefebvre'a, polegająca na wyświęcaniu księży, nie była sprzeczna z prawem kanonicznym, mimo decyzji Pawła VI z 1976 roku. Jednakże poważne niebezpieczeństwo - niebezpieczeństwo schizmy w Kościele Piotrowym - zaistniałoby w momencie, gdyby Marcel Lefebvre zdecydował się na spełnienie jednej ze swoich gróźb, polegających na zamiarze udzielenia święceń biskupich bez otrzymania niezbędnego w tym przypadku papieskiego pozwolenia i akceptacji. W myśl prawa obowiązującego Kościół rzymskokatolicki, każdy kto dopuści się takiego czynu bez zgody Watykanu, jest automatycznie objęty ekskomuniką. Szczegóły układu Watykan - Lefebvre, którego wstępne ustalenia przyjęto na początku maja przewidują publiczną akceptację przez arcybiskupa Lefebvre'a spuścizny Drugiego Soboru Watykańskiego. Jego seminarium wraz ze zgromadzeniem konserwatywnych zwolenników, określanych jako "Bractwo św. Piusa X" staną się instytucjami podlegającymi bezpośredniej kontroli i nadzorowi Stolicy Apostolskiej. Księża, którzy otrzymali święcenia z rąk Lefebvre'a są zobowiązani do współpracy i uznania zwierzchnictwa lokalnych biskupów oraz podlegać będą bezpośredniej odpowiedzialności przed Watykanem. Rzecznik Navarro-Valls zasugerował także, że Papież Jan Paweł II wyznaczy biskupa, który będzie bezpośrednio współpracował z "Bractwem św. Piusa X".

**STOPKA
REDAKCYJNA
STR. 23**

KANADA

BENZyna OŁOWIOWA POWINNA BYĆ WYCOFANA WCZEŚNIEJ

Koalicja grup ochrony środowiska zwróciła się do rządu federalnego z apelem o przyspieszenie wycofania benzyny ołowiowej (leaded gasoline) w Kanadzie.

Rząd podał, że zakaz używania benzyny ołowiowej będzie obowiązywał od 1 stycznia 1993 roku. Koalicja domaga się, aby zakaz ten obowiązywał od 1 stycznia 1990 roku. Zdaniem koalicji przyspieszenie nakazu posłuży dobrze kanadyjskim dzieciom, po tym jak wykryto, że ołów powoduje u dzieci zaburzenia uczenia się.

WIEKSZOŚĆ KANADYJCZYKÓW DOPUSZCZA PRZERWYWANIE CIAŻY W PEWNYCH SYTUACJACH

Według sondażu opinii publicznej przeprowadzonego w Kanadzie przez Instytut Gallupa na początku czerwca, 25% Kanadyjczyków uważa, że przerwanie ciąży powinno być zabiegiem w każdym warunkach całkowicie legalnym, zaś 15% uważa, że przerwanie ciąży w każdym warunkach powinno być uznane za całkowicie nielegalne. Natomiast 59% Kanadyjczyków uznaje zabieg przerwania ciąży za legalny w pewnych warunkach. Wśród tych ostatnich 75% dopuszcza przerwanie ciąży, gdy zagraża ona poważnie zdrowiu kobiety, 65% - gdy ciąża powstała w wyniku gwałtu, bądź kazirodztwa, 63% - gdy istnieje duża szansa na to, że dziecko urodzi się poważnie chore, 43% - gdy decyzja o przerwaniu ciąży jest podjęta wspólnie przez kobietę i lekarza, 38% - gdy zabieg przerwania ma miejsce w ciągu trzech miesięcy od zajścia w ciążę, 32% - gdy w grę wchodzi rodzina o niskim dochodzie nie mogąca pozwolić sobie na następne dziecko, 28% - gdy przerwanie następuje w ciągu 5 miesięcy od zapłodnienia.

"CARAVAN" MA 20 LAT

Mila Mulroney dokonała uroczystego otwarcia jubileuszowego 20 "Caravanu" w Toronto. Tegoroczny "Caravan" ma 40 pawilonów, w których grupy etniczne z Toronto prezentują swoją tradycję, historię i kulturę. Jak co roku nie zabrakło polskiej grupy etnicznej. Polski pawilon "Kraków" mieści się w budynku Stowarzyszenia Polskich Komбатantów, 206 Beverly Street. "Caravan" trwa do 25 czerwca włącznie.

Pawilony można zwiedzać w godzinach od 6 wieczorem do północy. Podczas uroczystego otwarcia "Caravanu" burmistrz Toronto Art Eggleton z uznaniem wyraził się o roli "Caravanu" w uczynieniu z Toronto miejsca, "gdzie ludzie pochodzący z różnych kultur mogą żyć razem w pokoju i harmonii".

KANADYJCZYCY NIE CHCĄ BYĆ NUMERKIEM

John Grace pełnomocnik parlamentarny ds prywatności obywatelskiej powiedział, że otrzymuje najwięcej skarg od obywateli w sprawie numerów społecznego ubezpieczenia (social insurance number).

Według Grace'a Kanadyjczycy, szczególnie zaś o europejskim rodowodzie, nie chcą być zredukowani do numerków. Grace został powołany przez parlament w celu zbadania stopnia inwazji rządu federalnego na prywatne życie obywateli Kanady. Jego zadanie polega również na zbadaniu zagrożeń płynących dla prywatności z faktu istnienia 2200 rządowych banków informacji o Kanadyjczykach.

Grace wraz z parlamentarnym komitetem ds prywatności zaproponował rządowi federalnemu, aby uczynił nielegalną, odmowę udzielenia przez banki, sklepy i firmy usług, osobom, odmawiającym podania swego numeru ubezpieczenia społecznego. Rząd odrzucił tę propozycję. Przeznaczony jednakże 16 mln dolarów na ograniczenie w ciągu najbliższych 5 lat posługiwania się numerem społecznego ubezpieczenia na poziomie instytucji federalnych. Tak więc rząd federalny nie będzie posługiwał się numerem społecznego ubezpieczenia podczas sprawdzania osób starających się o kanadyjskie obywatelstwo, o pobyt stały, pożyczkę z funduszy federalnych, dla identyfikacji pracowników, dla ustalenia tożsamości osób sprawdzanych przez CSIS (Canadian Security Intelligence Service), dla wydawania kartek wędkarskich i zezwoleń rybackich, dla ustalenia tożsamości pracowników starających się o wypłatę odszkodowania. Grace powiedział, że rząd federalny posługuje się w ponad 200 różnych przypadkach numerem społecznego ubezpieczenia. Po raporcie komitetu Grace'a liczba ta spadła do 23 przypadków. Grace zapowiada dalsze zmniejszenie tej liczby oraz walkę o zmniejszenie zakresu posługiwania się numerem ubezpieczenia społecznego przez rządy prowincjonalne oraz przez sektor prywatny.

FAŁA UPAŁÓW SPOWODOWAŁA SPADEK POZIOMU CIŚNIENIA WODY W TORONTO I OKOLICY

Niespotykana w czerwcu od lat bezdeszczowa fala upałów w Toronto spowodowała poważne obniżenie poziomu wody w zbiornikach wodnych w Toronto i okolicy. Władze zaapelowały do ludności o niepodlewanie ogrodów i trawników oraz o oszczędne używanie wody. Według oceny władz miejskich Toronto ludność zareagowała, generalnie rzecz biorąc, bardzo pozytywnie. We wtorek 14 czerwca Metro Toronto zużyło 2 mld 390 mln litrów, a we środę 15 czerwca już o 80 mln litrów mniej. Podtorontońska miejscowość Maple została najpoważniej dotknięta brakiem wody, gdzie jednej nocy woda w ogóle nie płynęła z kranów. W Toronto mieszkańcy niektórych wieżowców musieli nosić wodę z niższych pięter.

Z LOSAMI DO RENTGENA

Dyrektor Ontaryjskiej Korporacji Loteryjnej Norman Morrison zrezygnował ze stanowiska, gdy wykryto, że losy gier "Money Match", "Double Dollar" są źle zabezpieczone przed ciekawskimi. Posłużenie się bowiem promieniami rentgena umożliwiałoby odczytanie numerów pokrytych czarnym lateksem. Korporacja natychmiast usunęła ze sklepów 12 milionów losów z defektem. Nie wiadomo, czy ktoś wygrał wykorzystując rentgena. Najwyższa wygrana wynosiła 50 000 dol.

PODATEK OD PODATKU WART MILIONY DOLARÓW

Rzecznik Stowarzyszenia Kanadyjskich Konsumentów (Consumers' Association of Canada) David McKendry powiedział, że wprowadzona przez rząd prowincjonalny w Ontario w dniu 2 maja br. poprawka do ustawy o podatku od sprzedaży (Retail Sales Tax Act) jest w sposób zasadniczy niesprawiedliwa wobec osób posiadających abonament telefoniczny w Ontario - a jest ich 4 mln. Daje ona rządowi prowincjonalnemu prawo pobierania podatku od podatku płaconego przez klientów Bell Canada rządowi federalnemu. Do tej pory prowincja Ontario pobierała podatek jedynie od rachunku Bell Canada, nie uwzględniając naliczonego na jego podstawie podatku federalnego. Nowy podatek od podatku - praktycznie nieodczuwalny dla większości klientów - przyniesie w tym roku do budżetu

prowincji około 20 mln dolarów. Zdaniem jednak Stowarzyszenia Kanadyjskich Konsumentów podatek ten jest niesprawiedliwy, a prowincja ustaliła go, gdyż nie spodziewa się solidarnej akcji protestacyjnej. "Jak wielu ludzi zauważy ten podatek, a ilu z tych co zauważy złoży skargę?" - pyta retorycznie Stowarzyszenie.

ZWIĄZEK SOWIECKI OSKARŻA KANADĘ O MILITARYZACJĘ ARKTYKI

Sowiecki organ Armii Czerwonej "Krasnaja Zwiezda" oskarżył Kanadę o przystąpienie do alarmującej militaryzacji Arktyki oraz do "polarnego wyścigu zbrojeń". Chodzi o to, że Kanada zdecydowała się nabyć 10 - 12 atomowych łodzi podwodnych. "Wszystko wskazuje na to - pisze "Krasnaja Zwiezda" - że zgodnie ze strategią NATO, głównym zadaniem kanadyjskich łodzi podwodnych będzie polowanie w pobliżu wybrzeży Związku Sowieckiego na sowieckie łodzie podwodne uzbrojone w pociski rakietowe... Pentagon zawsze upatrywał w Arktyce kluczową rolę w scenariuszu nuklearnego ataku przeciwko ZSSR. Rzeczywiście alarmujące jest to, że w polarnym wyścigu zbrojeń do Stanów Zjednoczonych dołączyli sojusznicy z NATO, na czele z Wielką Brytanią i rządowymi kołami Kanady". "Krasnaja Zwiezda" podkreśla, że w świetle powyższych informacji oficjalne stanowisko Kanady, iż zakup atomowych łodzi podwodnych ma na celu obronę suwerenności kraju, jest nie do utrzymania. Gazeta zaznaczyła, że polarny wyścig zbrojeń zagraża wszystkim państwom posiadającym polityczne i ekonomiczne interesy w regionie.

PROKURATOR GENERALNY ZAPOWIADA ZAOSTRZENIE PRZEPISÓW O WARUNKOWYM ZWOLNIENIU

James Kelleher, prokurator generalny zapowiedział zaostwienie przepisów o warunkowym zwolnieniu. Według propozycji Kellehera skazani powinni odbyć połowę swego wyroku, bądź 10 lat (cokolwiek nastąpi szybciej), zanim będą mogli starać się o warunkowe zwolnienie z odbycia reszty kary. Według obecnych przepisów więźniowie mogą być warunkowo zwolnieni z więzienia po odbyciu 1/3 kary, bądź 7 lat. Kelleher planuje także zastąpienie obecnego systemu 1-dniowych przepustek, mogących być przyznanych więźniowi po odbyciu 1/6 kary, systemem przepustek przyznawanych

dopiero na 6 miesięcy przed terminem kwalifikowania się więźnia do warunkowego zwolnienia. Ponadto ma być zniesiona możliwość prawie automatycznego zwolnienia więźnia po odbyciu przez niego 2/3 kary. Warunkowemu zwolnieniu więźnia ma towarzyszyć także zasada kontroli jego funkcjonowania i adaptacji w życiu pozawieziennym, kontrola ta może wynosić maksimum 1 rok. Kelleher podkreślił także, iż pragnie wprowadzić zasadę, aby Krajowa Rada Warunkowych Zwolnień (National Parole Board) oraz władze więzienne, w pierwszym względzie, podejmując decyzję w sprawie warunkowego zwolnienia, kierowały się kryterium stopnia zagrożenia danego więźnia dla społeczeństwa. Bezpieczeństwo publiczne jest najważniejszą sprawą podczas podejmowania decyzji o warunkowym zwolnieniu, zaznaczył Kelleher. Dodał on także, że społeczeństwo kanadyjskie straciło zaufanie do istniejącego systemu zwolnień warunkowych po serii ciężkich przestępstw dokonanych ostatnio przez warunkowo zwolnionych więźniów. Prokurator podkreślił, że nowe przepisy są skierowane głównie przeciwko przestępcom ciężkim. W stosunku do więźniów skazanych za przestępstwa lekkie stosować się będzie zasada warunkowych zwolnień tak szybko jak to możliwe. Kelleher powiedział, że propozycja nowych zasad będzie przekonsultowana z prowincjami i terytoriami. Jeśli zostaną wprowadzone nowe przepisy nie będą działać wstecz, a więc nie obejmą 12 000 więźniów, odbywających kary 2 bądź więcej lat więzienia w 42 więzieniach federalnych. Kelleher odrzucił krytykę ze strony NDP, że proponowane zmiany poważnie pogorszą warunki odbywania kary więzienia, wydłużając przeciętny okres pobytu więźnia w miejscu odosobnienia o około 8 miesięcy. Upatruje on rozwiązanie sytuacji w zwiększonym funduszu więzień na programy oświatowe, resocjalizacyjne, odwykowe, itp. Parlamentarni krytycy systemu sprawiedliwości z ramienia Partii Liberalnej i NDP oskarżyli Kellehera o pozorne zaostwienie systemu warunkowych zwolnień, jedynie w celu zaspokojenia przedwyborczych żądań prawicowego skrzydła Partii Postępowo-Konserwatywnej. Oświadczyli oni, że gdyby Kelleher rzeczywiście chciał zmienić istniejący system warunkowych zwolnień zrobiłby to wcześniej lub teraz, a nie przedstawiał jedynie propozycję zmiany.

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

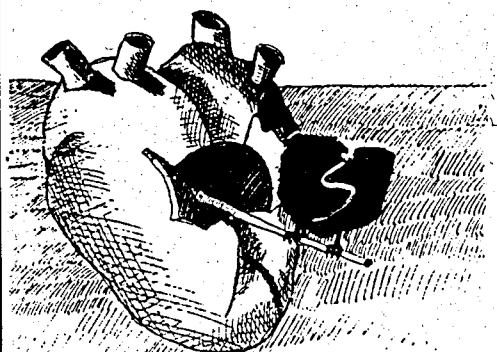
Tel.: 535-6593

Biuro otwarte: poniedziałek - sobota
od 9:00 a.m. do 5:00 p.m. lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

POLSKA

• KRONIKA •

• W OBECNYM tygodniu mają się rozpocząć w Warszawie rozmowy w sprawie nawiązania pełnych stosunków dyplomatycznych między Watykanem a PRL. Rzymskie koła dyplomatyczne podały, że stronę watykańską reprezentować będzie arcybiskup Francesco Culasuomo. Koła dyplomatyczne podają, że nadchodzące rozmowy w Warszawie mają na celu ustalenie szczegółów. Ich zdaniem odbędzie się kilka sesji rozmów, a ostatecznego brzmienia porozumienia nie należy spodziewać się wcześniej niż pod koniec roku. Episkopat polski pozytywnie ocenił zapowiedzi wznowienia pełnych stosunków dyplomatycznych między PRL a Stolicą Apostolską. • PRZEWODNICZĄCY Solidarności Lech Wałęsa powiedział w Gdańsku przed wyborami do rad narodowych, że związek weźmie udział w wyborach tylko wtedy, gdy społeczeństwo będzie mogło w sposób wolny i demokratyczny wybrać swych przedstawicieli. Wałęsa przypomniał też, że podstawowym warunkiem dogadania się z władzami jest przywrócenie NSZZ Solidarność oraz możliwość legalnego działania. Nie jest to jednak warunek jedyny. Równie ważnym warunkiem, który władze muszą spełnić, jest pluralizm gospodarczy, umożliwienie prywatnym przedsiębiorcom konkurencji z gospodarką państwową. W swym oświadczeniu Wałęsa użył określenia pakt antykrzysowy pomiędzy władzą a społeczeństwem. Określenia tego użył jako pierwszy, doradca Solidarności Bronisław Geremek. Ostatnio także wicepremier Zdzisław Sadowski. Elementem ewentualnego paktu antykrzysowego muszą jednak być pewne polityczne koncesje ze strony władz. • DZIENNIK "Rzeczpospolita" zauważył, że 35% kandydatów na radnych jest bezpartyjnych. Rzecz jednak w tym, że bezpartyjni zostali zgłoszeni przez.... partyjnych, a więc cieszą się ich zaufaniem. Nominacje z ramienia nomenklatury zapewnia ordynacja wyborcza wyposażona w dwa sita kontrolne. Jedno przy zgłaszaniu kandydata, drugie przy ustalaniu ostatecznej listy kandydatów. Wobec braku możliwości wysuwania własnych kandydatów Krajowa Komisja Wykonawcza NSZZ Solidarność, Solidarność Walcząca i inne ugrupowania niezależne opowiedziały się za bojkotem głosowania do rad narodowych, określając je jako widowisko, którego treścią jest wybór za obywateli.

BUNT SEJMU! Odrzucenie rekomendowanego przez partię kandydata

Zakończone w piątek 17 czerwca posiedzenie Sejmu nieoczekiwanie skompromitowało praktyki karuzel personalnych. Odsunięty z biura politycznego Włodzisław Mokrzyński mimo niezbędnych rekomendacji rządu i prezydium Sejmu nie został wybrany na prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Pomimo iż większość posłów głosowała za kandydaturą Mokrzyńskiego, duża liczba posłów, którzy wstrzymali się od głosu spowodowała, że Mokrzyński nie uzyskał wymaganej większości. Wynik drugiego głosowania był taki sam. Dotychczasowy prezes generał Tadeusz Hupałowski oświadczył wówczas, że chce ustąpić, ale posłowie i tym razem nie dali Mokrzyńskiemu wystarczającego poparcia. Jak powiedział agencji AP poseł Mikołaj Kozakiewicz, władze powinny potraktować wynik głosowania jako rodzaj ostrzeżenia, że stare metody nie tylko, że nie mogą być skuteczne, ale co więcej, nie będą tolerowane. W ten sposób Sejm, świadomie lub nie, dopisał swoje post scriptum do plenum komitetu centralnego zwołanego jakby nie było pod hasłem przeanalizowania polityki kadrowej. Zachodni obserwatorzy potraktowali piątkowy incydent jako przejaw słabości ekipy Jaruzelskiego, który nie jest w stanie kontrolować nawet swojej PZPR-owskiej frakcji w Sejmie.

POLSKA NA 20 MIEJSCU LISTY EKSPORTERÓW

Przyzwyczajiliśmy się już do obrazu lansowanego przez wiele polonijnych gazet o zacofaniu technologicznym Polski, która twardą walutę czerpie głównie z eksportu węgla. Tymczasem rzeczywistość Polska eksportuje 2-krotnie więcej produktów zaliczanych do tzw. "wysoko rozwiniętej technologii" (wiele z nich to komputery) niż wynosi ich import. Dla porównania, Kanada eksportuje tylko 78% importu tego typu produktów. Stawia to Polskę na 5 miejscu w świecie. Niestety ilość zarówno eksportowych jak i importowanych produktów nie jest zbyt duża. I tak Polska eksportuje rocznie tego typu produkty o łącznej wartości 600 mln dolarów. Dla porównania Kanada eksportuje rocznie za łącznie 3 000 mln. Na pocieszenie powiedzieć można, że i tak nie jest tragicznie jako że nawet w klasyfikacji dolarowej, Polska zajmuje w świecie 20 miejsce, ustępując np. takiej potęgze eksportowej jak Hongkong jedynie o 200 milionów dolarów.

W POZNANIU ZAREJESTROWANO KLUB POLITYCZNY

W Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu zarejestrowano Wielkopolski Klub Polityczny Ład i Wolność. Klub skupia się obecnie na działalności organizacyjnej. Na pierwszym po rejestracji zebraniu dokonano wyboru statutowych władz stowarzyszenia. Prezesem został wybrany dotychczasowy prezes zarządu tymczasowego Marek Jurek. Krzysztof Nowak, członek zarządu klubu, powiedział, że klub jest próbą, nie pierwszą i nie ostatnią, powołania do życia niezależnej organizacji, mieszczącej się jednocześnie w ramach istniejącego systemu prawnego, tworząc przez to szerokie ramy do działalności społecznej i politycznej. Jest to zarazem próba powołania organizacji politycznej niezależnej, nie związanej w żaden sposób z obozem rządzącym. Nowak wyraził przekonanie, że za rejestrację klubu Ład i Wolność pójdzie rejestracja innych klubów politycznych takich jak klub "Dzikania" w Warszawie lub klub im. L. Będkowskiego w Gdańsku. Zasugerował także, że rejestracja klubu mogła być wynikiem poparcia jakiego klubowi w tej sprawie udzielił Kościół (klub ma charakter katolicki i utrzymuje bliskie kontakty z Kościołem). Klub Ład i Wolność, podkreślił Nowak, jest jednak pomimo katolickiego charakteru klubem otwartym dla każdego. Klub zapowiedział organizację spotkań, zebrań, wykładów i konferencji na tematy społeczne i polityczne oraz wydawanie własnych analiz i ocen w sprawach publicznych. Jednym z celów klubu jest także prowadzenie działalności wydawniczej i gospodarczej. Nowak powiedział, że klub został założony przez 34 osoby. Wniosek o rejestrację klubu został złożony 17 grudnia ubiegłego roku. Klub kieruje się 7 głównymi zasadami. Są to zasady: 1. nadrzędności racji narodowych w życiu państwa; 2. podmiotowości obywateli w życiu politycznym; 3. etyki katolickiej jako fundamentu moralności społecznej; 4. ciągłości bytu państwowego, opartego o polski interes narodowy; 5. ogólnonarodowej debaty w sprawach kluczowych dla narodu i państwa; 6. wolności ekonomicznej jako wyrazu zdrowej gospodarki jak i wyrazu wolności obywatelskich oraz 7. czerpania z wielkopolskiej tradycji historycznej.

POLAK - BOHATER

W Stambule, na kongresie Międzynarodowego Związku Transportu Drogowego Złotą Odznakę Wielkiej Nagrody Honorowej za rok 1988 wręczono kierowcy PKS Waldemarowi Rogowskiemu. Rogowski znajdował się na promie brytyjskim, który zatonał, wypływając w dniu 6 marca ub. r. z belgijskiego portu Zurbriegen. Biorąc udział w samorządnej akcji ratowniczej Rogowski ocalał życie kilkudziesięciu pasażerom.

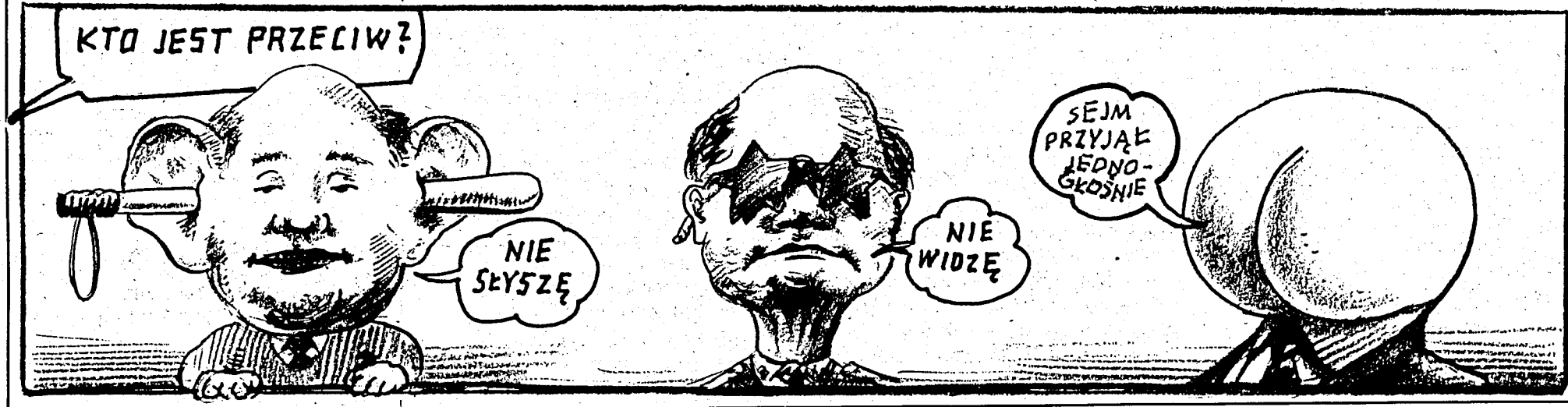
KONFERENCJA PLENARNA EPISKOPATU W BIAŁYMSTOKU

Biskupi polscy zaapelowali do władz o pluralizm związkowy jako jedno z podstawowych praw mas pracujących. W komunikacie opublikowanym na zakończenie 228 konferencji plenarnej Episkopatu Polski odbytej w Białymstoku w dniach 18 i 19 czerwca, przedstawiciele Kościoła skrytykowali program politycznych i ekonomicznych reform rządu. Komunikat stwierdza, iż wielu zapowiedziom ze strony władz nie towarzyszyła odpowiednia energia w ich realizacji. Biskupi polscy podzielają obawy ogółu społeczeństwa odnośnie sytuacji w kraju i podstawowych spraw społecznych. W postanowie zaapelowali o bardziej odważne i dalekowzroczne zmiany, uważane powszechnie za konieczne w sferze politycznej, społecznej i gospodarczej. W nawiązaniu do planów ożywienia niezależnych stowarzyszeń biskupi stwierdzili, iż mogłoby się to przyczynić do podniesienia twórczej działalności społecznej. Dodali jednak, iż mające nastąpić zmiany muszą gwarantować powszechną wolność zrzeszania się bez względu na poglądy polityczne i eliminować w praktyce politycznej i administracyjnej interwencję w działalność zrzeszeń. Oświadczenie Episkopatu stwierdza, iż reformy nie zastąpią potrzeby pluralizmu związkowego, który według nauki Kościoła należy do podstawowych praw ludzi pracujących. W swym oświadczeniu biskupi wyrazili także zaniepokojenie o polską młodzież. Dodali oni, iż aby zapobiec zanikowi młodej generacji konieczne jest przezwyciężenie licznych konfliktów społecznych, uczucia beznadziejności i stworzenie warunków dla wolnych inicjatyw ludzkich. Akcentem kończącym 228 konferencję plenarną Episkopatu Polski w Białymstoku były uroczystości poświęcone 600-leciu diecezji wileńskiej. Odsłonięto i poświęcono jubileuszowy pomnik.

SADOWSKI: "Nie przywrócimy niezależnych związków zawodowych"

WICEPREMIER PRL Zdzisław Sadowski odrzucił 20 czerwca wezwania do przywrócenia w Polsce niezależnych związków zawodowych. Wypowiadając się w Londynie wicepremier Sadowski wystąpił z twierdzeniem jakoby doświadczenie wykazało, iż obecność w Polsce kilku związków prowadziło do wzmożonej rywalizacji i wysuwania nierealnych żądań pod adresem władz. Sadowski nie wykluczył jednak przywrócenia praw Solidarności w okresie późniejszym.

NASZ KOMIKS KRZYSZTOF KRZYSZTOFORSKI

Dokończenie ze str. 1

URBAN WYBIERA SIĘ DO RADIA WOLNA EUROPA

Pell powiedział, że wysłał formalne zaproszenie do Urbana 21 czerwca. Jerzy Urban, stwierdza dalej oświadczenie Pella, będzie miał sposobność do udziału w swobodnej, niecenzurowanej i pozbawionej uprzedzeń dyskusji, zgodnej z tradycjami programowymi Radia Wolna Europa. Prezes Radia Wolna Europa i Radia Swoboda z zadowoleniem powitał i zaakceptował ofertę Urbana, który zaprosił redaktorów rozgłośni polskiej Radia Wolna Europa do Warszawy. Prezes Pell wyraził nadzieję, że będą oni mieli możliwość swobodnej i niczym nieograniczonej dyskusji, podobnej do tych jakie zapewni się Jerzemu Urbanowi w Radiu Wolna Europa.

APEL O POPARCIE

Ruch "Wolność i Pokój" z Polski apeluje o wysyłanie listów z wyrazami poparcia dla Anatola Jaworskiego, 31-letniego Polaka, urodzonego w Kazachstanie, który bezskutecznie zabiega o zgodę na wyjazd do Polski.

Adres Anatola Jaworskiego:
121533 Moskwa,
ul. Folejewska 16/9

KŁOPOTY POLSKICH "ZIELONYCH"

• WG "POLITYKI", suma dewiz na prywatnych rachunkach walutowych PRL wzrosła z ok. \$300 mln w 1982 r. i \$ 700 mln w 1984 r. do \$2.5 mld obecnie. Ilość operacji w bankach dewizowych wzrasta corocznie o 100%, a w samej tylko Warszawie otwiera się 600 nowych rachunków dziennie. Równocześnie wiadomo, że aby w bankach dewizowych cokolwiek załatwić, trzeba odstać nieraz i kilka godzin w długich kolejkach. Stołeczny oddział Banku PKO S.A. dysponujący 600-metrową salą prowadzi 300,000 rachunków walutowych przy maksymalnej normie 8,000 rachunków. Nowych oddziałów bankowych nie przybywa. Ciąsnota i coraz gorsza sytuacja lokalowa sprawiają, że niektóre oddziały Banku PKO w ogóle przestały otwierać nowe rachunki. W innych poziom obsługi drastycznie się pogarsza.

SKŁADKI NA 20-LETNIE SPŁATY

MIĘDZYNARODOWA Organizacja Pracy przychyliła się do prośby Polski, wyrażając zgodę na spłaty ponad \$9-milionowych zadłużeń z tytułu opłat członkowskich, przez następne 20 lat. Delegaci na doroczną konferencję MOP w Genewie zatwierdzili również plan spłat należności w pełnym wymiarze za rok 1988, a także na lata przyszłe. W raporcie Komitetu Finansowego konferencji stwierdzono, iż zobowiązania finansowe Polski wobec organizacji nie zostały spełnione w latach 1980-87 z przyczyn znajdujących się poza kontrolą Warszawy. Polska jest jednym z członków-założycieli, liczącej 69 lat Międzynarodowej Organizacji Pracy, której celem są dążenia do poprawy życia i warunków pracy robotników na całym świecie oraz do sprawiedliwości społecznej.

SENSACJA NA SKALĘ OBOZU

W TELEWIZORACH W PRL WŁOSKIE I AMERYKAŃSKIE PROGRAMY

Dobiegają końca rozmowy formułujące szczegóły współpracy pomiędzy "Telewizją Polską" a głównym, państwowym kanałem telewizji włoskiej, RAI. Według pierwszych informacji, włoski program telewizyjny będą mogli oglądać najpierw mieszkańcy Krakowa. Stefan Staniszewski, rzecznik prasowy polskiego ministerstwa spraw zagranicznych wypowiedział się na temat nawiązywania kontaktów z telewizją włoską na łamach "Życia Warszawy". Zdaniem rzecznika wybrano ten właśnie kraj, gdyż język włoski jest stosunkowo łatwy do opanowania. Poza tym, stwierdził Staniszewski, włoska telewizja bardzo często prezentuje programy, których wartość poznawcza i inne walory są bliskie kulturowo społeczeństwu polskiemu. Umowa polsko-włoska dotycząca bezpośredniego przekazywania obrazu telewizyjnego znad Tybru do Krakowa jest pierwszym tego typu przypadkiem w historii bloku komunistycznego. Co więcej, władze w Warszawie poinformowały, że wcześniej zostało podpisane porozumienie z amerykańską siecią ABC, przewidujące przesyłanie niektórych audycji telewizyjnych z Chicago do Warszawy. Do tej pory widowie w Czechosłowacji, NRD, czy na Węgrzech mieli możliwość, że względu na małe odległości "przechwytywania" programów telewizji austriackiej, czy zachodniemieckiej. Przykład Polski i Krakowa jest pierwszym oficjalnym kontaktem telewizji zachodniej z państwem komunistycznym, zakładającym niczym nie zakłócony odbiór programów RAI. Staniszewski zaznaczył, że rozwój tego typu kontaktów będzie uzależniony od rozwoju sytuacji politycznej w Europie, od atmosfery wzajemnych stosunków między Wschodem i Zachodem.

a nie przez obywateli. • SAD Najwyższy wytknął Sądowi Wojewódzkiemu w Lublinie brakoróbstwo prawnicze w rozpatrywaniu rejestracji NSZZ Solidarność Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i uchylił jego orzeczenie. Dotychczas stosowany w tego rodzaju sprawach argument, iż nowy związek Solidarność nie może być zarejestrowany na szczeblu zakładowym, bo działa tam już komórka sfederowana z OPZZ spalił na panewce. Ponieważ komórki OPZZ na KUL-u nie ma. Ta luka w przepisach prawa ośmielić może Sąd Wojewódzki w Lublinie przy ponownym rozpatrywaniu sprawy zarejestrowania Solidarności na KUL-u. • DO POLSKI przybył na trzydniowy pobyt dyrektor d/s politycznych izraelskiego ministerstwa spraw zagranicznych dr J. Bejlin. Ma on odbyć w Warszawie serię rozmów z wysokimi urzędnikami państwowymi, a także z nowym ministrem spraw zagranicznych Tadeuszem Olechowskim. Wizyta Bejlina jest wizytą nieoficjalną, ale odbywa się na zaproszenie polskiego ministerstwa spraw zagranicznych PRL. Władze PRL są zainteresowane w wyrównaniu bilansu handlowego z Izraelem, m.in. przez eksport samochodów. Polska chce sprzedawać w Izraelu samochody marki Polonez. Aczkolwiek na szosach Izraela porusza się około 1 mln pojazdów rynek nadal jest chłonny. Izraelskie ministerstwo transportu sprzeciwia się zakupowi polskich samochodów, utrzymując że nie odpowiadają one poziomowi samochodów zachodnich. Z dużym powodzeniem na izraelskim rynku sprzedawana jest rumuńska Dacia, o połowę tańsza niż wozy zachodnioeuropejskie, bądź japońskie, ale zanim ministerstwo transportu zaakceptowało ją na rynku, rumuński producent musiał wprowadzić szereg zmian udoskonalających samochód. W Jerozolimie pojawiły się spekulacje, że politycznym powodem przybycia Bejlina do Warszawy jest omówienie możliwości nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy PRL a Izraelem. PRL zerwał te stosunki po wojnie izraelsko-egipskiej w 1967 r. • Jesse Jackson powiedział, że zaprosił na krajową konwencję Partii Demokratycznej, na której zostanie wręczona nominacja partii na wybory prezydenckie założyciela Solidarności w Polsce, Lecha Wałęsę oraz antyapartheidową działaczkę z Południowej Afryki Winnie Mandelę. • OGŁOSZENIE matrymonialne w "Kurierze Polskim": "Nauczycielka pozna sytuowanego (diesel) lekarza, inżyniera". Komentarz "Polityki": "Benzynowiec nie ciągnie?".

(Źródła: Radio Wolna Europa, "Tygodnik Mazowsze", "Samorządna Rzeczpospolita", "Przegląd Wiadomości Agencyjnych", "Głos Łodzi". Wspomniane pisma ukazują się poza zasięgiem cenzury.)

WYBORY KLĘSKĄ WŁADZ

Dokończenie ze str. 1

ANTYWYBORCZE DEMONSTRACJE

Pomarańczowa Alternatywa zorganizowała happening wyborczy na Placu Zamkowym w Warszawie. Główny transparent nosił tytuł "Cała władza w ręce rad". Uczestnicy happeningu przeszli po pewnym czasie na Rynek Starego Miasta, gdzie odbył się mityng wyborczy. Występowali różni kandydaci np. Jerzy Urna, Jan Bezradny. Ktoś przedstawił swój program wyborczy proponując umieścić na liście radnych "Trybunę Ludu". Następnie grupa Pomarańczowej A! tematywy przeszła z powrotem na Plac Zamkowy, gdzie pod Kolumną Zygmunta złożono wybraną na radnego "Trybunę Ludu". Ulica Świętojańska była zamknięta luźnym kordonem milicji. Na Placu Zamkowym z gazika milicyjnego wyszedł kapitan milicji i nakazywał rozejść się. Pomarańczowa Alternatywa prowadziła dalej swoją akcję kończąc ją jak zaplanowała przed 14. Milicja nie interweniowała.

Powyborcze opinie

Atmosfera całkowitej obojętności społecznej wobec głosowania. To jest nowe w porównaniu z referendum. - Bogdan Borusiewicz.

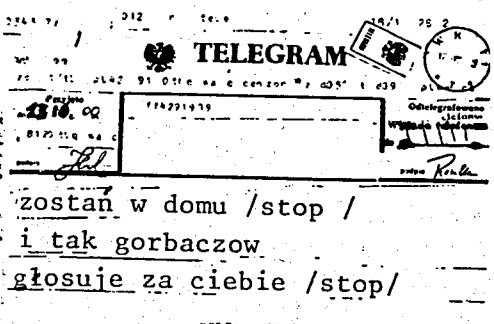
Przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa powiedział w dzień po wyborach, że przebieg wyborów wskazuje na konieczność pluralizmu w Polsce.

Stefan Bratkowski powiedział, iż wie, że władza jest niesłychanie zaambasowana na niską frekwencję w wyborach do rad narodowych. Z drugiej jednak strony na plus władzy trzeba zapisać, że nie próbowała sfałszować wyników. Zdaniem Bratkowskiego wybory przeszły zupełnie obok. Brak zainteresowania społeczeństwa był całkowity. Zdaniem Bratkowskiego ktoś w propagandzie za to zapłaci. Zresztą niesłusznie, bo najlepsza propaganda nie osiągnęłaby z tak wobec wyborów obojętnym społeczeństwem przyzwoitszego wyniku.

POSKUTKOWAŁO!

Telegram-nalepka rozprowadzana przez KPN.

Źródło: misja KPN, Paryż

MARTWE WYBORY

Działacze Solidarności postawili pod znakiem zapytania oficjalne dane na temat frekwencji wyborczej w niedzielnych wyborach do rad narodowych. Według środków przekazu głosować miało 56% uprawnionych. Jest to i tak najniższa liczba głosujących w powojennych wyborach w Polsce. Korespondenci zachodni donieśli, opierając się na danych Solidarności, że we Wrocławiu, Gdańsku i Łodzi oddało głosy przeciętnie mniej niż 30% wyborców. Dane te opierają się na obserwacjach 200 lokali wyborczych.

Korespondent agencji Reutera próbował dowiedzieć się w Warszawie w kilku punktach wyborczych o przebieg głosowania. Komisarze wyborczy odmówili mu wszelkich informacji.

Warszawa, maj 1988 r.

Wywiad z Władysławem Frasyniukiem

**REGION: Minęła fala strajków.
Czas ocenić to wydarzenie.**

W.FRASYNIUK: Jedna minęła, lecz myślę, że przyjdzie następna, gdyż sytuacja materialna Polaków będzie się pogarszała w sposób galopujący. A wydarzenia z ostatnich tygodni stanowią kolejny dowód braku woli przeprowadzenia w kraju reform przez władze. Potrafią one wyłącznie bronić swoich przywilejów. Natomiast wiele tysięcy pracowników przemysłu, uczelni i studentów wykazało, że są w stanie zaryzykować, czy te niezbędne reformy na władzy wymusić. (HiL, Stocznia, Stalowa Wola, Rudna, Dolmel, Pafawag, Ursus, szkoły wyższe).

R.: Propaganda zarzuca strajkującym, a także "S" jako związkowi, że niweczą "reformatorskie wysiłki" władzy. Czy to według Ciebie prawda?

W.F.: Postulaty płacowe wysuwane na wstępie mają z reguły charakter niejako zastępczy. Na przykład w Dolmeli strajk był pierwszą od lat okazją, by publicznie podyskutować o sprawach społecznych. W trakcie tej dyskusji zaczęto formułować żądania polityczne i gospodarcze. Ludzie chcą być współgospodarzami przedsiębiorstwa, kraju - tak samo było w roku 80. Dziś, tak jak wtedy, padło hasło usunięcia nomenklatury, SB, ORMO - czyli tych, którzy utrzymywani są z ciężkiej pracy robotników, a wykorzystywani przeciwko nim. A te "reformatorskie wysiłki" władz mają na celu jedno: zbudowanie supernomenklatury za pomocą nadzwyczajnych pełnomocnictw. Ideałem komunistów zawsze było osiągnięcie następującego stanu rzeczy: posłuszny aparat wykonawczy administracyjny i gospodarczy, bierność społeczeństwo i aktywna policja.

R.: Dość powszechne jest odczucie, że w życie społeczne weszło nowe pokolenie. Jak ta zmiana pokoleń wyglądała w czasie ostatnich strajków?

W.F.: Gdy w Dolmeli postanowiono, że tak dłużej trwać nie może, że trzeba zaprotestować i wyłonić reprezentację załogi - zapadła wówczas martwa cisza. Pierwsi głos zabrali ludzie młodzi, pytając, gdzie są ci doświadczeni działacze "Solidarności". Na to ktoś odpowiedział - nie, to wy, młodzi, musicie zacząć. Dlatego pierwsi do Komitetu Strajkowego weszli ludzie najmłodsi, z krótkim stażem pracy. Dopiero później dołączyli ci ze związkowym dorobkiem.

Działacze, którzy sprawdzili się w ciągu pamiętnych 16 miesięcy i po 13 grudnia mają swoje gorzkie doświadczenia. Część z nich przyjęła teraz postawę zachowawczą, bo nie wierzy w szybkie, radykalne zmiany społeczne. Są bardzo umiarkowani i wychodzą z poczuciem sukcesu nawet jeśli w zakładzie doszło tylko do wiecu. Natomiast ludzie młodzi, którzy nie doznali na własnej skórze grudniowego uderzenia, bo nie zdążyli być w "S" i żyli jedynie jej legendą, nie wahali się wzywać do strajków wysuwając przy tym zarówno postulaty o charakterze płacowym, jak i politycznym. Oni identyfikują się z "S", wiedzą, że potrzebna jest organizacja, która zawsze stanie w ich obronie. Strajki pokazują, że myślenie o sprawach społecznych, umiejętność wyrażania swych potrzeb uruchamia się z godzi-ny na godzinę: zaczyna się od postulowania podwyżki płac o 20 tysięcy, a okazuje się, że tak naprawdę to chodzi o głębokie zmiany systemowe i przede wszystkim o legalizację ich instytucjonalnego gwaranta - NSZZ "Solidarność".

R.: Czy wobec tego trzeba przemysleć formę istnienia Związku w zakładach pracy?

W.F.: Zostatnich wydarzeń niezbitcie wynika jedno, mianowicie, że związek zawodowy nie może działać w konspiracji. Jest to dla niego krypta grobowa. Oczywiście wydawało się, że w sytuacji strajkowej TKZ-ty winny były wezwać do strajku i stanąć na jego czele. Tak się jednak nie stało

z kilku, zapewne, powodów, m.in. dlatego, że tylko codzienna aktywność w zakładzie wyrabia autorytet przywódcy, na którym załoga polega w momentach przełomowych. Organizatorami związkowej pracy mogą wyłącznie zostać ludzie, którzy przełamują barierę strachu - będą mówić i występować otwarcie w imieniu załogi. Nie kończy się to już uwięzieniem, a dyrekcja, chcąc nie chcąc, uznaje takich działaczy. Zaś zadaniem naszej organizacji jest przygotowanie ludzi do samodzielnego reagowania na najrozmaitsze wydarzenia.

R.: A co z programem - jasnym i zrozumiałym dla wszystkich, nośnym właśnie w czasie takiego kryzysu?

W.F.: Myślę, że ciała kierownicze powinny zwięźle, w sposób wręcz hasłowy jeszcze raz określić, czym jest "S", a jest i związkiem zawodowym i ruchem pracującym do przemian społecznych, a także dążeniem do niepodległości, o czym często zapominamy. Natomiast solidarnościowy program reform społecznych i gospodarczych jest chyba tak powszechnie znany, że przypomnę go tylko w ogólnym zarysie; swoboda zrzeszania i działalności, wolność informacji, demokratyczna ordynacja wyborcza, odbudowa gospodarki poprzez oddzielenie systemu politycznego od ekonomicznego, równouprawnienie wszystkich sektorów gospodarki w mieście i na wsi, niezawisłość sądownictwa, podporządkowanie aparatu policyjnego kontroli społecznej, podział budżetu państwowego radykalnie zwiększający udział wydatków na oświatę, kulturę i ochronę zdrowia.

R.: Czy ostatnie wydarzenia to sukces, czy porażka społeczeństwa, Związku?

W.F.: Jest to sukces tych ludzi i środowisk, które wykazały się aktywnością. Nastąpiła integracja dużych grup społecznych, np. w Nowej Hucie i Krakowie. Ty-

siące ludzi otrząsnęły się z apatii. Szczególnie imponująca jest postawa robotników z HiL, którzy po wielodniowym strajku okupacyjnym przeszli na udany strajk absencyjny. Na postrajkowej fali rodzą się nowe, niezależne inicjatywy, powstają kolejne, jawne ogniska "Solidarności" (Nowa Huta, Kraków). Strajkujący pokazali światu, że Polskę nadal rządzą policjanci i wojskowi nieskorzy do reformatorskich wysiłków, którzy mamotrawią pomoc Zachodu. Jest to ekipa, która musi odejść, bo nie uznaje społeczeństwa za partnera.

R.: A jak w tym trudnym momencie wypadł Kościół?

W.F.: Odpowiedź musi być złożona. Jan Paweł II mówił do nas tak, jakby był z nami, a nie w Urugwaju. Natomiast stanowisko Episkopatu wobec strajkujących było tak chłodne i powściągliwe, że powszechnie zostało odebrane jako brak troski o ich los. Ale Kościół to także duchowni z parafii - i wielu z nich jednoczyło się z robotnikami, jak choćby ksiądz Zalewski i Jancarz z Nowej Huty, czy ksiądz Jankowski z Gdańska. Podobnie świeccy, działacze katolicki; którzy natychmiast stworzyli punkty pomocy dla strajkujących, represjonowanych i ich rodzin. Ta ogólna ocena może być tylko wypadkową zachowań kilku środowisk, które w Kościele istnieją.

R.: A co z tymi, którzy siedzą?

W.F.: Sprawa podstawowa jest oczywiście walka o uwolnienie więźniów. W tym wypadku zarówno Kościół, jak i "Solidarność", Lech Wałęsa i wiele innych osobistości zaangażowało się w tę sprawę. Efekty już są: codziennie polskie więzienia opuszczają kolejne osoby. Bardzo ważne jest również i to, że pomoc represjonowanym niosą także różni bezimienni ludzie, nawet z małych ośrodków, np. w Świebodzicach w ciągu jednego dnia zebrano dużo żywności i 50-kilka tys. złotych na rzecz robotników z HiL.

R.: Czy coś chciałbyś powiedzieć na koniec naszej rozmowy?

W.F.: Owszem, pragnę podziękować tym wszystkim, którzy poparli strajkujące zakłady.

City of Toronto

CANADA DAY Piątek, 1 lipca 1988

1 lipca w piątek śmieci nie będą wywożone. Zbiórka przypadająca na czwartek, 30 czerwca, odbędzie się w środę, 29 czerwca.

Natomiast te śmieci, które powinny być zabrane w piątek, 1 lipca, zostaną wywiezione w czwartek, 30 czerwca.

W środę 29 czerwca, nie będą wywożone odpadki i gazety, zostaną one zabrane w środę, 6 lipca.

Przypominamy: że w Toronto znajduje się 16 punktów zbiórki szkła i złomu. Tylko w marcu zebrano 493 tony gazet, 71 ton odpadków szklanych i 17 ton puszek. Pełniejszą informację możesz uzyskać pod telefonem nr 392-7742.

PROSZĘ NIE WKŁADAĆ ROZBITEGO SZKŁA LUB INNYCH OSTRYCH PRZEDMIOTÓW W WORKI NA ŚMIECI!!!

R.M. Bremner, P.Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

**ECHO-TYGODNIK POLSKI
PISMEM EMIGRACYJNEJ
INTELIGENCJI**

NON STOP

LOT
oferuje jedyne
bezpośrednie połączenie
Montreal-Warszawa. Odlot z
Mirabel we wtorki i piątki. Ceny
począwszy od 798 Can \$ (APEX)
Oferujemy również połączenie do
RZYMU, BANGKOKU, DELHI i
większości stolic europejskich.
Zapraszamy !!! POLONIA
LATA LOTEM !

POLISH AIRLINES

1000 Sherbrooke St. West
Suite 2220
Montreal, Que. H3A 3G4
Phone Montreal (514) 844-2674 Toronto (416) 364-2035

ADAM MICHNIK

Zimna wojna domowa

Der Spiegel, 30.05.88
Tłum. S.CECH

Rewolucyjna sytuacja istnieje wtedy, kiedy nastąpi stan w którym rządzeni nie chcą dłużej żyć według dawnego sposobu, a rządzący nie mogą rządzić starymi metodami - uświadomił nam to Lenin, za co możemy mu podziękować.

Strajki w hucie Lenina i w gdańskiej stoczni były dobrym przykładem Lenina diagnozy. Ani telewizja, ani radio, a także żadna z gazet w kraju nie opublikowały oświadczenia stoczniowców, a przecież było ono podstawowym dokumentem dla zrozumienia sytuacji w Polsce.

Przypomnijmy sobie. Strajk w Nowej Hucie został brutalnie zdławiony przez siły policyjne. Strajk w gdańskiej stoczni próbowano złamać używając zmienionej metody - zastosowano blokadę uniemożliwiającą dostarczanie żywności, środków medycznych strajkującym stoczniowcom - czyniąc jednocześnie ustępstwa w sprawie wyższych uposażeń.

Stoczniowcy nie ugięli się, przetrzymali blokadę i nie przyjęli warunków porozumienia. Przyjęcie propozycji mogłoby wśród ludności sprawić wrażenie, że stoczniowcy za cenę podwyżek płacowych, zrezygnowali z żądania reaktywowania "Solidarności".

Istotą tej najnowszej fali strajków był protest przeciwko polityce rządu w ostatnich latach, a głównym postulatem było żądanie legalizacji "Solidarności". Było to votum nieufności przeciwko polityce rządów Jaruzelskiego, której bilans jest przerażający: postępująca ruina gospodarki, wzrastająca frustracja i coraz większa nędza.

Jednocześnie strajki były deklaracją stałej obecności "Solidarności" i jej identyczności; jej obecności - ponieważ zaprzeczyły tezie rządu, który twierdzi, że "Solidarność" w zakładach pracy nie istnieje, kłamstwo zostało ukarane; swoją identyczność - ponieważ strajki wykazały zdecydowanie walki o "Solidarność" połączonej ze świadomością własnej odpowiedzialności za los Polski. Ta organizacja związkowa, uznawana przez władze jako nieistniejąca, okazała się bardzo żywotna.

Jeszcze raz Lech Wałęsa podkreślił swoją rolę jako przewodniczącego "Solidarności". Kierowany przez niego związek nie

wybrał drogi konfrontacji, lecz mówi się dużo więcej o kompromisie, dialogu i wkroczeniu na drogę reform. Niestety ze strony władzy nie znalazł Wałęsa żadnego partnera, nawet tym najrozsądniejszym nie starczyło odwagi.

Inaczej było w sierpniu 1980 r. Wtedy fala strajków domagała się początkowo podwyżek płac, a dopiero później wystąpiły także postulaty polityczne - żądania polityczne były logiczną konsekwencją gospodarczą. Teraz od początku rozmów formułowano cele polityczne. Dla wszystkich było jasne, że żądania płacowe są niemożliwe bez zmian istniejących struktur, powodują one tylko dalszą inflację.

Członek Biura Politycznego Mieczysław Rakowski nazwał "Solidarność" starą zmurszałą organizacją. Jest to absurd, siłą napędową strajków byli ludzie młodzi, w 1980 r. chodzili oni jeszcze do szkoły. Tak było nie tylko w zakładach pracy, lecz także na uniwersytetach. Silna aktywizacja środowiska akademickiego była nowością w politycznym krajobrazie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dotąd wisiała nad Polską ciemna chmura rezygnacji lub radykalizmu, który wyprodukował następujący slogan: strzelać lub emigrować! Strzelać do milicji albo wyjechać za granicę! Innej drogi ci młodzi ludzie nie widzieli. Ostatnie strajki pokazały, że jest inne wyjście, wprowadzić jedno, które obok odwagi wymaga wiele cierpliwości i rozważań.

Strajki nie zostały wywołane ani przez Wałęsę, ani przez Krajową Komisję Koordynacyjną. Wybuchły spontanicznie - w Bydgoszczy, Nowej Hucie, Stalowej Woli, Gdańsku, Wrocławiu, Szczecinie i w Ursusie. Ludzie "Solidarności" postarali się o lepszą formę organizacyjną strajków i znowu okazało się, że załogi dużych zakładów widzą swoich rzeczników w "Solidarności", czemu rząd usiłuje stale zaprzeczać.

Podejmując pertraktacje z komitetami strajkowymi, władza pośrednio przyznała się do tego. Wynika z tego tylko jedna konkluzja: legalizacja "Solidarności" jest niezbędnym warunkiem dla przeprowadzenia faktycznych reform.

W czasie strajków najczęściej skandowano "nie ma wolności bez Solidarności". Nad tym się powinien generał Jaruzelski dobrze zastanowić. Do tej pory niezdecydowana strategia rządzących opiera się na reformistycznej retoryce i represyjnej taktyce.

Dzisiejsze wypowiedzi generała są pełne słów znanych z deklaracji KOR i Solidarności: "polityczne reformy", "pluralizm" i "opozycja polityczna". Lecz praktyka polityczna tej ekipy biegnie prosto według alternatywy - użycie gwałtu jak w Nowej Hucie - lub lepiej grozić użyciem przemocy i zagłodzeniem, jak w Gdańsku.

Tak, a nie inaczej, wygląda polska wersja konfliktu między jastrzębiami a gołębi. Retoryka na temat reform służy jako zasłona dymna, za którą ukrywają się konserwatyści, jest to wieczny dylemat wszystkich epok. Jak można wszystko zmienić, żeby zostało po staremu. Dokładnie taki sens miały uchwalone niedawno przez Sejm nadzwyczajne pełnomocnictwa dla rządu.

Deklaracje o drugim etapie reformy, społeczeństwo odbiera jako dalszy zamach na jego standard życia. Tę politykę Polacy odrzucili najpierw przez nieudane referendum w 1987 r., a ostatnio przez falę strajków.

Trzeba zaznaczyć, że żaden ze strajków nie posługiwał się propagandą antysowiecką. Ten tradycyjny antysowietyzm u wielu Polaków nie ujawnił się. Zmiany zachodzące w ciągu ostatnich dwóch lat, doprowadziły do tego, że dotychczasowa niechęć do Rosji zastąpiły oczekiwanie i ostrożne nadzieje.

Strajki miały ograniczony zasięg i przybrały relatywnie spokojny przebieg. Jak gdyby instynkt podpowiadał Polakom, że nie nadeszła jeszcze godzina urzeczywistnienia ich fundamentalnych żądań, że ten protest robotniczy jest jakby zapowiedzią.

W tych kwietniowych i majowych dniach powtórzył się klasyczny układ: nomenklatura wraz ze stojącym z nią aparatem władzy przeciwko "Solidarności", która może powołać się na oparcie w społeczeństwie. Obok tego stoi duży moralny autorytet Kościoła, który, mimo iż rząd wielokrotnie nie dotrzymywał słowa w podejmowanych rozmowach, nadal usiłuje pośredniczyć.

Fakt, że w Polsce nie doszło do generalnego strajku, rząd usiłuje wykorzystać to w swojej propagandzie, że Solidarność to zamknięty rozdział oraz, że społeczeństwo popiera politykę rządu.

Jest w tym świadectwo bezdennej ślepoty. Przecież nawet te najnowsze wydarzenia wykazały, że Solidarność przeznaczył dłuższy żywot jak rządzącej ekipie generała Jaruzelskiego.

Strajkującym robotnikom i studentom zarzucano, iż torpedują rzekomą reformę. Cóż to za głupota! Strajki w sposób niewyszukany i prosty obnażyły całe zakłamanie rządowych opowieści na temat reformy.

Drugi zarzut odnosił się do nierealnych żądań płacowych. Sprawia to wrażenie, iż autorem tej krytyki uszło z pola widzenia, że rząd tylko w tym przypadku wykazał ustępstwa. Wolą płacić aniżeli postawić utrzymanie władzy pod znakiem zapytania.

Przedstawiciele kół przemysłowych na Zachodzie wielokrotnie dawali do zrozumienia, że tylko kompromis między dyktaturą wojskową a Solidarnością daje nadzieję na spłatenie długów.

Ekipa Jaruzelskiego prowadzi pewnego rodzaju orientację na komunistyczny

pinochetyzm: obok dyktatury w polityce, wolny rynek w gospodarce. To jest wszystko, na co rząd może sobie pozwolić, by wyprowadzić Polskę z kryzysu.

Dzisiaj wychodzą na jaw wyniki tych koncepcji. Po siedmiu latach, rynek jest nadal zmęczony, a polska gospodarka wpada w przepaść, mimo tych niezliczonych faz reformy i butnych deklaracji. Zdławienie ostatnich strajków jest pyrrusowym zwycięstwem generałów. Żaden Polak nie wierzy w to, że teraz będzie lepiej.

Strajkującym zarzucano nawet, że utrudniają reformy Gorbaczowa - zaskakujące zmartwienie. Jak gdyby proces demokratycznych przemian w Związku Sowieckim nie był zagrożony przez generała Jaruzelskiego, który uparcie broni swojego koszarowego komunizmu. Jak może być zagrożona moskiewska pierestrojka przez tych, którzy proponują program demokratycznej przebudowy w warunkach polskich.

Mówi się, że polskie konflikty społeczne prowadzą do destabilizacji. Kto bardziej destabilizuje dzisiaj ten międzynarodowy koszarowy komunizm, jak nie Gorbaczow i jego koledzy. Czy cały blok sowiecki nie jest skazany na destabilizację, jeżeli program pierestrojki nie pozostanie tylko na papierze.

Czy w związku z tym cała polityka wschodnia Zachodu, wypracowana za czasów Breżniewa, nie powinna zostać opracowana na nowo. Także polityka wschodnia w stosunku do Polski wymaga nowego przemyslenia.

Jeżeli nomenklatura w Polsce nadal liczy na to, że pierestrojka w Związku Sowieckim poniesie klęskę, Solidarność musi usilnie stawiać na sukces sowieckich reform.

Jesteśmy zdania, że chodzi o nieuchronny proces we wszystkich krajach bloku wschodniego. Musimy i chcemy wierzyć, że stopniowo będzie możliwe przeobrażenie stosunków polsko-sowieckich, że ten długotrwały konflikt musi zamienić się w dialog.

List polskich intelektualistów do sowieckich intelektualistów w sprawie mordowania w Katyniu był próbą takiego dialogu. W podobnym tonie, wykazującym szczerą i przyjazną zainteresowanie, pisze prasa podziemna oraz niektóre niezależne pisma katolickie. Ten ciemny obraz tego odwiecznego wroga na Wschodzie zaczyna u nas blaknąć.

Niestety godne ubolewania jest to, że w analogicznie spokojnym i obiektywnym tonie nie towarzyszą temu sowieckie środki masowego przekazu. Sprawia to wrażenie, że rosyjskie gazety o problemach sowieckich piszą w języku głośności w przeciwieństwie do problemów polskich, na temat których stale jest jeszcze używany język z czasów Breżniewa.

Chodzi o to, by zrozumieć sytuację polskiej specyfiki. Podczas kiedy podstawowy konflikt w Związku Sowieckim rozgrywa się w strukturach oficjalnych, pomiędzy zwolennikami i przeciwnikami pierestrojki, w Polsce istnieje konflikt pomiędzy oficjalnymi strukturami a niezależnym społeczeństwem.

Ten konflikt grozi przyjęciem postaci zimnej wojny domowej: między zmurszałymi strukturami totalitarnego państwa a młodym posttotalitarnym społeczeństwem.

Dokończenie na str. 8

Na zdjęciu: Spotkanie Komitetu Strajkowego z robotnikami w Kombinacie Metalurgicznym Huty im. Lenina w Nowej Hucie. Stoją: Andrzej Szewczukiewicz i Mieczysław Gil - przewodniczący NSZZ Regionu Małopolska. Zdjęcie otrzymane za pośrednictwem "Kontaktu". Prawa autorskie Krajowa Agencja DEMENT.

SZCZYT, SZCZYT I... PO SZCZYCIE

Dokończenie ze str. 1

świata. Podczas szczytu przedyskutowano między innymi sposoby wzmocnienia więzów handlowych i gospodarczych z niektórymi państwami Europy Wschodniej. Jednym z tematów był handel z ZSSR stanowiący przedmiot zainteresowania wszystkich państw biorących udział w szczycie. Przedstawiciele Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej omówili założenia niedawnej umowy ustanawiającej formalne stosunki tej organizacji z RWPG. Sprawy te przedstawił przewodniczący Komisji Wykonawczej EWG Jacques Delors. Omawiano również sprawę zadłużenia państw Trzeciego Świata oraz koordynację polityki gospodarczej.

Siódemka zdecydowała się poprzeć Gorbaczowa i jego reformy. Zarazem jednak deklaracja torontońska zawiera wezwanie do Gorbaczowa, aby poszedł on znacznie dalej. Stwierdza, że zmasowanie wojsk sowieckich w Europie Wschodniej i na Dalekim Wschodzie, utrzymująca się przewaga w broniach konwencjonalnych i ofensywne rozlokowanie wojsk Układu Warszawskiego, stwarzają zagrożenia, które muszą zostać usunięte. Prawdziwego pokoju nie da się osiągnąć wyłącznie przez kontrolę zbrojeń, stwierdzają przywódcy siódemki i wzywają Związek Sowiecki, aby dokonał dalszego postępu w przestrzeganiu praw człowieka i aby liberalizacja została skodyfikowana w prawie sowieckim. Specjalną uwagę, głosi deklaracja siódemki, przywiązujemy do krajów Europy Wschodniej. Zachęcamy je do otwarcia ich gospodarek i ich społeczeństw, do poprawy przestrzegania praw człowieka. Siódemka z zadowoleniem odnotowała próby krajów Europy Wschodniej wyjścia z ekonomicznej izolacji i ustano-

wienie formalnych stosunków między RWPG a EWG. Stosunki gospodarcze Wschód-Zachód mogą zostać rozwinięte i mogą służyć wzajemnym interesom tylko, jeśli opierać się będą na solidnych podstawach handlowych. Komunikat zawiera również zastrzeżenia wniesione przez Stany Zjednoczone, a dotyczące subsydiowania handlu z RWPG i ostrzeżenie, że z handlu tego powinny zostać wyłączone technologie o znaczeniu strategicznym i obronnym.

Sukcesem szczytu było zgodzenie się na możliwie szybkie zbadanie problemu subsydiowania rolnictwa i produktów rolniczych. Przywódcy siedmiu najbardziej uprzemysłowionych państw podkreślili, że solidarność w rozwiązywaniu problemów gospodarczych sprzyja pomyślności społeczeństw oraz utrzymywaniu odpowiedniego tempa wzrostu gospodarczego.

Spełniło się także życzenie premiera Kanady Briana Mulroney'ego, gdy przywódcy siódemki jednogłośnie mocno poparli układ o wolnym handlu między USA i Kanadą jako przykład godny naśladowania i wzór przyszłych stosunków gospodarczo-handlowych na świecie.

Premier Mulroney na zakończenie szczytu wyróżnił prezydenta Reagana jako wielkiego przywódcę i człowieka, który ma zapewnione miejsce w historii. Dla Reagana spotkanie w Toronto było jego ostatnim spotkaniem w ramach siódemki. Na następne pojedzie już nowy prezydent USA.

Wkrótce po zakończeniu spotkania pięcioro przywódców opuściło Kanadę. Pozostała premier Margaret Thatcher oraz premier Mulroney. Thatcher ma wygłosić w środę 22 czerwca przemówienie na połączonym posiedzeniu federalnego parlamentu w Ottawie.

ECHO POLECA:

• Na ekrany kin w Toronto w tym tygodniu weszły m.in.: składanka 10 nowel filmowych zrobionych przez znakomitych reżyserów do znanych tematów operowych pt.: "Aria", w rolach głównych Theresa Russel i Buck Henry. Reż.: Robert Altman, Bruce Beresford, Bill Bryden, Jean-Luc Godard, Derek Jarman, Franc Roddam, Ni-

Ciąg dalszy ze str. 7

pluralistycznym. Właśnie ta Polska, która stoi przed takim konfliktem jest także wyzwaniem dla Gorbaczowa.

Istnieją społeczne konflikty, które prowadzą do natychmiastowego rozkładu: konserwatywnych struktur. Lecz istnieją także konflikty, które jedynie zapowiadają nadchodzącą burzę - na przykład rozruchy robotników w Poznaniu w 1956 r., lub protesty robotnicze w 1976 r. w Radomiu i Ursusie. Podobny charakter miała ostatnia fala strajków.

Ich następstwem mogą być poważne wysiłki, celem których będzie porozumienie się jak rozwiązać istniejący kryzys. Może to być także preludium do eksplozji, której gwałtowne rozmiary przewyższą o wiele obecny kryzys.

Nie wierzę w fatum. Wierzę, że nasza przyszłość jest zależna od nas. Nasze czasy są czasem dialogu. Komuniści w Afganistanie deklarują gotowość dialogu, tak by utworzyć koalicję z uzbrojonymi grupami partyzantów. Sandiniści w Nikaragui podjęli dialog z contras, mimo iż długie lata do siebie strzelali.

Ludzie Solidarności nigdy nie strzelali. Myślą oni cały czas o tym, kiedy w Polsce wybije godzina dialogu.

cholas Roeg, Ken Russel, Charles Sturridge i Julien Temple. Jako drugi polecamy film nie tyle w dobrej, co w ciekawej obsadzie: "Red Heat" z Arnoldem Schwarzeneggerem i Jamesem Belushi w reż. Waltera Hilla i Troy Kennedy Martina.

• Du Maurier Downtown Festival trwa: - laureat Grammy, trębacz Wynton Marsalis wystąpi w Roy Thomson Hall 859-4828) 28 lipca o godz. 20.

- Celso Machado, Roy Thomson Hall poolside (60 Simcoe St.), 23 lipca w godz. od 12 - 14. WSTĘP WOLNY!

- w tym samym miejscu tyle że w godz. od 17 do 19.30 Phil Nimmons Quarter. Wstęp także wolny!

- w Cafe des Copains (8 Wellington St. E., (869-0148) do 25 lipca gra Kenny Brown.

• Do 26 czerwca będzie występował gościnie teatr z Johannesburga, RPA, Market Theatre of Johannesburg Theatre, ze sztuka "Bopha" poruszająca temat apartheidu i jego wpływ na przeciętną południowoafrykańską rodzinę. Toronto Workshop Productions Theatre, 12 Alexander Str. (925-8640).

• The Beach Boys w Canada's Wonderland, Hwy 400 i Rutherford Road (832-8131). 25 czerwca o godz. 15 i 20.

• Kibiców bokserskich zawiadamiamy, że mecz stulecia między Mike Tyson a Michaeliem Spinks będzie można obejrzeć na olbrzymich ekranach w Massey Hall, Harbor Castle Conference Centre i CNE Coliseum, 872-2277.

• "1964" to tytuł imprezy poświęconej zespołowi The Beatles, która odbędzie się w Ontario Place (965-7917), 28 i 29 czerwca o godz. 20 (o 22 rozpoczyna się fajerwerki).

NIEZNANY CHOPIN - MŁODZI WYKONAWCY

Na program ostatniego w tym sezonie koncertu Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Muzycznego złożyły się mało znane i nietypowe utwory Fryderyka Chopina.

Okazało się, że mistrz fortepianu napisał również utwory na wiolonczelę, skrzypce, a nawet flet. Niecodzienny program zaprezentowała grupa młodych solistów, Kevin Fitz-Gerald - pianista, uczeń Marka Jabłońskiego, Daniela Kępowicz - wiolonczelista, Laura Nashman - flecistka oraz Bożena Szubert - skrzypce.

Kevinowi Fitz-Gerald przypadł w udziale utwór solowy - "Wielki Polonez"; ponadto był on współwykonawcą dalszych dwóch utworów: sonaty na fortepian i wiolonczelę, tria na fortepian, skrzypce i wiolonczelę i akompaniamentu wariacji na flet. Kevin Fitz-Gerald jest niewątpliwie doskonale zapowiadającym się pianistą, który z artyzmem i elegancją wykonuje zarówno utwory solowe, jak i kameralne. Jedynie w pierwszej części sonaty g-moll były momenty, kiedy fortepian dominował całkowicie wiolonczelę; widać było smyczek w akcji, a słychać było tylko fortepian. Ale już w następnych częściach sonaty i w pozostałych utworach równowaga została przywrócona.

Laura Nashman odegrała na flecie wariacje Chopina na tematy arii Angeliny

"Non piu mesta" z opery "Kopciuszek" Rossiniego. Partia Kopciuszka napisana na koloratury kontralt jest jedną z najtrudniejszych partii tego typu w całej literaturze operowej. Wariacje na flet są chyba jeszcze trudniejsze dla instrumentalisty niż oryginalna wersja dla śpiewaczki. Mimo to Laura Nashman biegle i z wdziękiem pokonała wszystkie karkołomne pasaże. Była to w zasadzie muzyka Rossiniego, nie Chopina, choć może w powolnym Andante można się było dosłuchać wątków poloneza...

Ostatnim utworem było trio na fortepian, skrzypce i wiolonczelę. Trójka wykonawców wykazała tu bezbłędną koordynację i dużą dojrzałość artystyczną.

Oceniając ubiegły sezon, należy jeszcze raz przyklasnąć inicjatywie i inwencji PKTM. Piątkowe koncerty, dzięki doborowi programu zajęły w życiu muzycznym Toronto jedną w swoim rodzaju "niszę ekologiczną". Mamy nadzieję, że w przyszłym roku, przy poparciu publiczności, Towarzystwo będzie mogło poszczycić się nowymi sukcesami i dalszym wzrostem popularności koncertów. Po wakacjach, 16 września, spotykamy się wszyscy w zwykłym miejscu o zwykłym czasie na koncercie muzyki kompozytorów słowiańskich.

S.D.

WARSZAWA

LATA 1980-86. IMPRESJE BEZ RETUSZU

WARSZAWA

Lata 1980 - 86, Impresje bez retuszu.

Nowy album fotograficzny wydany przez Independent Polish Agency -

Lund, Szwecja.

Ponad 300 zdjęć.

Wstęp Anki Kowalskiej.

Cena 15 dolarów lub równowartość w innych walutach.

Do nabycia w księgarniach polskich lub bezpośrednio u wydawcy.

Zamówienia wraz z International Money Order prosimy kierować na adres: IPA, Box 2113, 22002 Lund 2, Szweden.

Należność przysyłać można również czekiem pocztowym na Postgiro - Szweden-469050-9.

W IPA również do nabycia:

Album - Polska po 13 grudnia 1981. Pejzaż poetycki.

Rok wydania 1984. Cena 15 dolarów.

Mikrofiszki:

Komplet "Kultury" - 800 dolarów.

Komplet "Zeszytów Historycznych" - 250 dolarów.

Komplet "Aneksu" - 100 dolarów.

Niezależne wydawnictwa krajowe:

- wiele oryginalnych książek (aktualny wykaz oferowanych pozycji

wysyłamy na żądanie),

- oryginały lub kopie pism,

- znaczki pocztowe "Solidarność" lub innych organizacji, oraz różne

inne druki,

- archiwalne zdjęcia z wydarzeń w Polsce, głównie z lat 1980-87.

W sprawie zakupu oryginałów lub kopii prosimy o kontakt listowny lub telefoniczny.

BOX 2113
22002 LUND 2
SWEDEN

MSZA ZA OJCZYZNĘ

W TORONTO

odprawiona będzie w niedzielę, 26 czerwca,

o godz. 12.00 po południu, w kościele św.

Teresy (w pobliżu skrzyżowania Islington

i Lakeshore).

MSZĘ KONCELEBRUJE DUCHOWIEŃSTWO

TORONTOŃSKICH PARAFII

Duchowieństwo Rzymskokatolickie

i Komitet Organizacyjny

Po Mszy zapraszamy do podziemi kościoła. Przypominamy, że przed kościołem organizowana jest zbiórka na pomoc Solidarności w Kraju. Dolar raz w miesiącu - to nie majątek. Kilkaset zebranych przed nabożeństwem dolarów to pomoc, na którą czekają w Kraju. PCAG przekazała tam ponad 30 tys. dol. zebranych dzięki ofiarności torontońskich Polaków.

Oto kolejne, otrzymane od Autora, nie publikowane piosenki i wiersze JACKA KACZMARSKIEGO, powstałe w 1987 i 1988 roku.

Wybraliśmy teksty, które wydały nam się jeszcze niedawno pesymistyczne, pełne gorczy.

Po oślatih wydarzeniach w Polsce nabrały nowego sensu.

BAJKA

Był Kraj, co wieki cierpień znał,
Pieśń pismem blizn pisaną śpiewał,
A ziemia, żyzna mierzwą ciał
Rodziła myśli, jako drzewa.
Aż powiał nad nią twardy wiatr
I posiał w glebę plon zatruty.
Wymarłym wielkim drzewom w ślad
Skarlałe rodzą się kikuty.

Kto chce - niech zowie borem - sad
Przyciętych drzewek na rozstaju.
Nie zmieni tym najprostszej z prawd:
Nie ma już - drodzy - tego kraju.
Jest tylko wiatr, bezwzględny wiatr
Co nagle w środku nocy budzi
I, jak spod ziemi - puszcza w świat
Zupełnie odmienionych ludzi.

Jeden - do góry wzniosłszy dłoń

Ślepymi strzela Norwidami,

Lecz tak, by czasem - Boże broń

Nie trafić kogoś i nie zranić.

Wedetta robotniczych sag

Wkłada sukienkę w czarny deseń

Choć przecież na rządowy raut

Zajeżdża białym Mercedese.

Inny bohater wielkich chwil

Klasyków w służbę władzy wdraża

I cześć wallendrodczyn

Z dwuznaczną miną - na dwóch twarzach.

Purpurat gnie się zaś co sił

To przed mundurem, to przed Bogiem,

Choć już wśród wiernych zawist był

Raz biskup, co rozmawiał - z wrogiem.

W tle poządlawie brzęczy rój.

Komentatorów i pisarzy,

Co myśl ostatnią zmienia w gnój,

Byle w tysiącach egzemplarzy.

Bo tak dziś przecież musi być!

Bo oni wiedzą, co się święci!

Bo trzeba chronić wątłą nić!

Prawdę przechowa się - w pamięci.

Ginie niewysłowiona myśl,
A pamięć ginie razem z ciałem.
O tym, coś widział - mów i pisz!
- Nic nie widziałem, zapomniałem.
Więc kiedyś znowu tłumy widm
Minione nam przypomną zdrady,
Znowu rozważnym - kurz, jak wstyd
Zalegnie - puste - dno szuflady.

Byliśmy z nimi i wśród nich,
Lecz każdy się inaczej budzi.
To dla nas - oprawiony sztych....
Nie ma już drodzy - dawnych ludzi.
A dla nich - drodzy - nie ma nas.
Siedząc przy nawarzonem piwie
Też opowiedzą sobie baśni,
Żyć będą długo i szczęśliwie.

CIĄG DALSZY

A kiedy umrze ostatni obrońca,
Co o zasadach pojęcie miał jeszcze -
Będziemy modły wznosili złowieszcze
Do stońca.

Opór w nas przyśnie niewypowiedziany,

To znaczy taki, jakby go nie było.

Wbrew woli będzie powietrze koito

Nam rany.

Cisza nastanie w naszych dusz kopalni,

Lśnić nieodkryte będą złote żyły.

Staniemy światu twarzą w twarz - bez siły,

Normalni.

I piasek ulgi - cudzej - nas przysypie,

Że oczy piorunami już - nie łzawią.

W domu żałoby goście też się bawią -

Na stypie.

23.3.87

PODWÓRKO (MURY 87)

Jak tu wrywać murom zęby krat,
Gdy rdzą zacieka cegła i zaprawa?
Jakże gnijącym gruzem - grzebać stary świat,
Kiedy nowego nie ma czym i - na czym stawiać?
O czym dziś na podwórku śpiewać
Liszajom obsuniętych ścian,
Gdzie nawet skrawek nieba ziewa

Na widok tych - śmiertelnych ran?

We wkłęstym bruku tylko lśni

Wieczna bez dna kałuża - i

Widać w niej groby, groby, groby

Pod całunem naszych dni.

Historia się zmieniła w mułu mur,

W którym ugrzęzną myśli, wzrok i dionie.

Staruszek w czerni przed kapliczką łzawy chór

Rozmokły tynk, jak gąbka nieuchronnie wchłonie.

Wieczne światło tli się jeszcze,

Grzeje się w nim w stoiku kwiat,

A za zamkniętą bramą - przestrzeń

Ślepej uliczki w wielki świat...

We wkłęstym bruku tylko lśni

Wieczna bez dna kałuża - i

Widać w niej groby, groby, groby

Pod całunem naszych dni.

Napis na murze dłużej tutaj trwa

Niż człowiek, co wydrapał go z wieczora:

Pół wieku dni podobnych do każdego dnia

Na śladach kul - tych z wojny i tych z wczoraj....

Ot, co zostaje z wielkiej rzeki

Myśli, zapachów, głosów, barw:

W murach podwórka zacieki,

W szczelinach warstwy martwych larw.

Droga stąd już tylko w dół -

W uścisk gliny, w pleśń plusz

Pomiędzy groby, groby, groby,

Których dawno nie ma już...

sierpień 87

Gubernator Massachusetts Michael Dukakis czuje się pewnie w sprawach wewnętrznych ale jest ostrożny w wypowiedziach na tematy międzynarodowe, ponieważ nie ma doświadczenia w tej dziedzinie i polega na doradcach, w większości z Uniwersytetu Harvard, gdzie wykładał przez cztery lata po przegraniu prawyborów po jednej kadencji na stanowisku gubernatora.

Do najbliższych doradców Dukakisa należy Madeleine Albright, nie z Harvardu lecz z Uniw. Georgetown w Washingtonie, łączniczka Białego Domu prez. Cartera z Kongresem. W 1984 r. była doradcą demokratycznej kandydatki na wiceprezydenta Geraldine Ferraro. W 1985 r. w wywiadzie prasowym opowiedziała się przeciw produkcji rakiet MX i "nierealnemu systemowi obrony SDI" (wojny gwiazdne).

Wyjaśniając stanowisko Mondale'a i Ferraro w sprawie stosunków z ZSRR oświadczyła, że "musimy pozbyć się strasznych broni nuklearnych," potępiała często "militaryzację" i "amerykanizację" Ameryki Środkowej, witając spotkania "szczytowe" prez. Reagana z sekr. Gorbaczowem jako wydarzenia korzystne, bo dzięki rozgłosowi zamieniają się w "dialog dwóch społeczeństw" (amerykańskiego z sowieckim) a to przyczynia się do zmniejszenia groźby wojny.

Joseph S. Nye, szef Centrum Spraw Międzynarodowych w "School of Government" im. Johna F. Kennedy przy Uniw. Harvard, jest głównym doradcą Dukakisa do spraw międzynarodowych. Nye oceniał krytycznie "postawę militarną" prez. Reagana, pozytywnie traktat INF o likwidacji rakiet o średnim zasięgu w Europie, twierdząc, że nawet "małe osiągnięcia" mają znaczenie, ponieważ łagodzą napięcia między supermocarstwami. Związek Sowiecki Gorbaczowa, twierdzi Nye, różni się znacznie od ZSRR Stalina. Kontakty między społeczeństwami mogą przyspieszyć proces zmian (w ZSRR) i doprowadzić do współpracy supermocarstw.

Za jego i Albright radą, Dukakis stał się zwolennikiem współpracy międzynarodowej, większego polegania na ONZ i większego szacunku dla prawa międzynarodowego. "Lekcja" Wietnamu nauczyła nas, że należy unikać interwencji zbrojnej. Zgodnie z tymi poglądami, Dukakis odnosił się krytycznie do każdej samodzielnej akcji zbrojnej Stanów Zjednoczonych, od usunięcia siłą komunistów z Grenady do patrolowania Zatoki Perskiej, pomocy dla contras i ostatniego pokaz siły — przetrzepania brygady spadochronowej do Hondurasu.

Dukakis zawdzięcza organizację kampanii Johnowi Sasso, który zrezygnował ze stanowiska, gdy wyszło na jaw, że podrzucił reporterom dowody, iż sen. Joe Biden z Delaware powtarzał fragmenty przemówień przywódcy angielskich labourystów, nie podając źródła. Sen. Biden musiał zrezygnować z kandydatury na prezydenta. Miejsce Sasso zajęła Susan Estrich, profesor prawa na Uniw. Harvard.

Robert Murray, dyrektor Studiów Bezpieczeństwa w Szkole im. J. F. Kennedy'ego przy Uniw. Harvard

jest ekspertem w sprawach obrony i rozbrojenia. Gdyby Dukakis został wybrany prezydentem, Murray byłby pierwszym kandydatem na sekretarza obrony.

Murray twierdzi, że Dukakis ma wyrobione zdanie o Ameryce Łacińskiej, którą zna, ponieważ mieszkał tam przez pewien czas i płynnie mówi po hiszpańsku. Dukakis był pierwszym gubernatorem, który sprzeciwił się wysłaniu oddziałów Gwardii Narodowej Massachusetts na manewry do Hondurasu.

Murray doradza Dukakisowi, by poparł budowę samolotów "niewidocznych" dla radaru i rakiet D-5 dla łodzi podwodnych. Dukakis, jak dotąd, nie zajął w tej sprawie wyraźnego stanowiska.

Dukakis dyskutuje zagadnienia Ameryki Środkowej z korespondentem "The New York Times," S. Konzer'em, którego reportaże z Nikaragui spotkały się z krytyką przedstawicieli contras za zbyt przychylne stanowisko wobec sandinistów.

Doradcy w sprawach wewnętrznych spełniają rolę pomocniczą, ponieważ Dukakis w tej dziedzinie łączy wiedzę teoretyczną z doświadczeniem praktycznym, uzyskanym na stanowisku gubernatora Massachusetts.

**JESSE JACKSON
nie wygrał nominacji
z ramienia
demokratów.
Dla uciemionych
w sowieckim obozie
wielka ulga.
Nadal istnieje groźba,
że ten, pozostający
pod silnymi wpływami
kryptokomunistów,
polityk zostanie
wiceprezydentem
u boku Dukakisa.
Oto doradcy
Jacksona.**

Wśród doradców Jacksona znajduje się kilku białych polityków, m.in. John White (b. przewodniczący Krajowego Komitetu Partii Demokratycznej) oraz B. Lane, b. doradca prez. Cartera (musiał zrezygnować z powodu oskarżenia o nielegalne manipulacje bankowe). Nie wiemy, czy grają oni poważną rolę, czy służą tylko jako kamuflaż "nowego" Jacksona o "szerokich horyzontach" myślowych.

Te "horyzonty," szczególnie w polityce zagranicznej, rozszerzają mu doradcy z lewicowego "Institute for Policy Studies" (IPS). Instytut, twierdzi demokraci Ben Wattenberg, jest "częścią twardej (hard) lewicy z powiązaniami ze skrajnie lewicowymi organizacjami w całym świecie." Steven Powell w wydanej niedawno książce "Covert Cadre: Inside the Institute for Policy Studies" daje dowody związku IPS z marksistowskimi rządami i organizacjami. Główną finansistkę Instytutu Corę Weiss łączy bliskie stosunki z reżymem w Hanoi i z Komitetem Solidarności z ludem Salvadora, popierającym partyzantów komunistycznych w Salvadorze.

Z Instytutem "for Policy Studies" związani są doradcy Jacksona: Robert Borosage (b. dyrektor Instytutu), publicysta Roger Wilkins, ekonomista John Cavanagh i teoretyk ideowy Marcus Raskin. Ten ostatni mówi, że sukcesy prawyborcze Jacksona są "spóźnionym triumfem ruchu postępowego, sięgającego czasów Williama Jenningsa Bryan'a (koniec ub. wieku) i do pewnego stopnia Henry Wallace'a (kandydata Partii Postępowej przeciw Trumanowi w 1948 r. popieranego przez komunistów).

Równie ambarasującym dla umiarkowanych demokratów jak doradcy z IPS jest Jack O'Dell, dyrektor "Koalicji Tęczowej" Jacksona, którego dr Martin Luther King odsunął od siebie, gdy dowiedział się, że był członkiem Komunistycznej Partii USA. O'Dell jest czynny w Światowej Radzie Pokoju, zdalnie kierowanej z Moskwy. Pewnie za jego radą Jackson w 1985 r. wziął udział w dyskusji o "detencie" i rozbrojeniu, zorganizowanej w Wiedniu przez Światową Radę Pokoju. W wywiadzie dla marksistowskiego czasopisma "Frontline" w listopadzie ub. roku, O'Dell wyznał, że "Tęczowa Koalicja" prowadzi Amerykę do zbliżenia ze światem... jak w 1948 r. robili to z największym wysiłkiem Henry Wallace, Paul Robeson i dr. W. E. B. Du Bois. My podtrzymujemy wiarę."

Do wpływowych doradców Jacksona należy James Zogby, prezes Instytutu Arabsko-Amerykańskiego, który w 1984 r. i obecnie przyczynił się do proarabskiego i antyizraelskiego stanowiska Jacksona.

Armando Gutierrez, politolog z Uniwersytetu w Jackson, Miss. opracował wytyczne polityki Jacksona wobec Ameryki Środkowej. Streszczają się one w zestawieniu sandinistów w spokoju, by mogli utrwalić swoją władzę w Nikaragui, oraz wstrzymaniu pomocy dla rządu w Salvadorze (co prowadziłoby do zwycięstwa komunistycznych rebeliantów).

Głównym doradcą ekonomicznym Jacksona jest Carol O'Cleireacain, ekonomistka Związku Zawodowego Pracowników Federalnych, Stanowych, Powiatowych i Miejskich w N. Jorku. Pod jej wpływem Jackson powtarza apele do Amerykanów, od farmerów do robotników fabrycznych, by zjednoczyli się w walce o "prawa ekonomiczne." Jest ona autorką projektu "pożyczenia" 10 proc. (z \$600 miliardów) z funduszy pensyjnych na finansowanie budowy tanich mieszkań. O'Cleireacain pracowała również w sztabie kampanijnym gub. Mario Cuomo.

Wśród doradców ekonomicznych jest również Barry Commoner, cztery lata temu kandydat na prezydenta Partii Obywatelskiej, fanatyk ochrony naturalnego środowiska, które według niego zostanie uratowane, gdy zostaną "uspołecznione wszystkie środki produkcji."

Mary Frances Barry, powołana przez prez. Cartera do U.S. Komisji Praw Cywilnych, propaguje wprowadzenie przymusowych kwot przy przyjmowaniu do pracy i "praw cywilnych" (?) dla homoseksualistów. Jackson przyjął wszystkie jej zalecenia.

DORADCY KANDYDATÓW CZĘŚĆ II

JAN KRAWIEC
Dziennik Związkowy

DUKAKIS I JEGO LUDZIE

**Kim jest Dukakis?
Kogo słucha i w
jakich sprawach?
Jakie mogą być konsekwencje jego sojuszu z Jesse Jacksonem w roli wiceprezydenta?
Mamy już pierwsze jaskółki w postaci krótkiej informacji agencyjnej o projektach Dukakisa w kwestii obronności USA. Ale to dopiero początek.**

• Dukakis zapowiada odwołanie SDI. Kandydat na listopadowe wybory, prezydenckie z ramienia Partii Demokratycznej M. Dukakis zapowiedział, że zastąpi reaganowską Strategiczną Inicjatywę Obronną (tzw. wojny gwiazdne) Konwencjonalną Inicjatywą Obronną. Dukakis określił SDI jako oszustwo mające na celu wyprowadzenie w pole naiwnych. Podkreślił, że USA i Zachodnia Europa potrzebują zastosowania najnowszej technologii w swych siłach zbrojnych aby móc wygrać nowoczesną wojnę konwencjonalną. Dukakis zaznaczył, że nie ma mowy o jakimkolwiek zmniejszeniu zobowiązań sojuszników USA wobec Europy Zachodniej oraz o zmniejszeniu roli USA w NATO.

City of Toronto

Probationary Firefighter

Toronto Fire Department

Applications are invited for the position of *Probationary Firefighter*.

Successful applicants, on completion of training at the Toronto Fire Academy, will work under the supervision of senior officers to combat fires, perform rescue work, administer first-aid, inspect buildings for fire hazards and operate and maintain firefighting apparatus and equipment, including the maintenance of fire stations. Applicants must:

- Be legally entitled to work in Canada i.e. be a Canadian citizen, permanent resident (landed immigrant), or hold a work permit;
- Possess and be willing to produce upon selection, a valid Ontario driver's licence. Must be able to qualify for a Class "D" licence as a condition of employment and have a good driving record;
- Provide proof (copies of documents) of having attained a minimum of Grade 12 or equivalent, and be able to communicate clearly and precisely in English;
- Possess the prescribed visual abilities (generally 20/30 in each eye without corrective lenses, with no significant abnormalities in colour vision), together with the capacity to handle intense and sustained physical effort.

Those applicants whose education, related abilities and experience most closely reflect the job requirements are given a written aptitude test. This test measures applicants' abilities to understand written and/or verbal information, reading, reasoning and mathematical skills and technical/mechanical aptitude. The top-scoring applicants from the written aptitude test will be required to participate in fitness assessments, physical abilities tests, interviews and health and medical evaluations based on the duties of a firefighter.

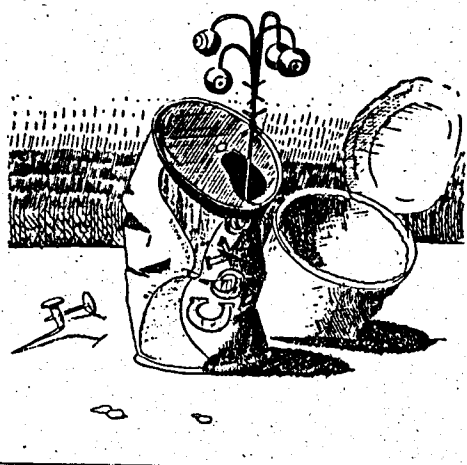
1987 Salary Range: \$27,904 - \$39,863 per annum (under review)

Applications and Career Guides may be picked up from the Security Desk, Main Floor, New City Hall, 100 Queen Street West, between the hours of 8:00 a.m. and 8:00 p.m. Monday to Friday inclusive. Complete applications will not be accepted after Friday, September 30, 1988.

Interested applicants are invited to attend a Firefighter Career Information Session at the Toronto Fire Academy, 895 Eastern Avenue on Wednesday, June 22, 1988 at 7:00 p.m.

Keith Fielding, Director
Personnel Services Division
Management Services Department
2nd Floor, West Entrance, City Hall
Toronto, Ontario M5H 2N2

Equal Opportunity Employment

SZTUCZNA
INTELEGENCJA

Rozwój sztucznej inteligencji przyczynia się do obalenia jednej z powszechnie uznawanych obecnie doktryn, a mianowicie doktryny "wiecznego pokoju dzięki groźbie wzajemnego totalnego zniszczenia obu walczących stron".

Uspokoić tu muszę przeciwników "rozbrojenia", bo nie zamierzam dowodzić, że słabość militarna prowadzi do umocnienia pokoju. Historia nie raz już dowiodła coś całkiem odmiennego. Jednocześnie dowiodła też, że czasami zbrojenie się po zęby zwiększa ryzyko konfliktu zbrojnego.

Zostawmy więc jałowe spory na boku i zajmijmy się faktami. A fakty wcale nie są wesołe. Rozwój sztucznej inteligencji zwiększył ryzyko wojny nuklearnej. Równocześnie doprowadził on do niesamowitego paradoksu, który sformułować można następująco: "Ulepszanie broni defensywnych zwiększa ryzyko wojny, ulepszanie broni ofensywnych osłabia zagrożenie militarne".

Rozpatrzmy to na konkretnych przykładach. Opracowuje się ostatnio dwie nowe generacje pocisków nuklearnych dalekiego

INTELEGENCJA
PIĘŚCI

zasięgu. Trajektoria pocisków tradycyjnych podobna była do trajektorii zwykłych pocisków artyleryjskich. Przed ponownym wejściem w atmosferę odłączały się od rakiety nośnej, nie zmieniając jednak swojego kursu. Nowa generacja tzw. "manewrujących pocisków ponownego wejścia" (MAVR) pozwala na zmienianie toru, po którym porusza się taki pocisk. Utrudnia to niezwykle zniszczenie go przez obronę nieprzyjaciela. Przy tak dużych szybkościach przewidzieć trzeba niejako, którydy przelatywać będzie dany pocisk. Manewrami zmieniającymi tor pocisku steruje komputer wyposażony w "inercyjny system nawigacyjny".

Inny rodzaj tzw. precyzyjnie sterowanych pocisków ponownego wejścia (PGRV) różni się zewnętrznie od pocisków MAVR tylko wielkością i dodatkowymi czujnikami. Funkcjonalnie jednak, różnica jest ogromna. Pociski MAVR zdolne są do wykonywania "skomplikowanych manewrów", rozpoznając swoją pozycję dzięki wewnętrznie ułożonemu systemowi nawigacyjnemu. Nie "widzą" one jednak nieprzyjaciela. Pociski PGRV wyposażone są w czujniki pozwalające na niejako "spojrzenie za okno" i zweryfikowanie toru lotu przez porównanie danego "widoku" z mapami pokładowymi. Ocenia się, że pocisk taki uderzący 40-kilatonową bombą atomową uderzyć może cel z dokładnością do 40 metrów. Czyli, że jak by ktoś się uparł, to wymierzyć by mógł sobie taki pocisk w nasz domek, i po przelecie nad połową kuli ziemskiej, klucząc po drodze dla omi-

nięcia rakiet obrony, trafiłby w najgorszym razie (dla strzelającego) w nasz ogródek, zamiast w naszą sypialnię. Przecież to już nawet tej bomby atomowej nie potrzeba. Zasypałoby nas w tym domku od samego wstrząsu.

Wyprodukowanie takiego PGRV nie jest wcale proste. Przy ponownym wejściu w atmosferę wytwarzają się ogromne temperatury i naprężenia. Zainstalowanie w takich okropnych warunkach czułego sprzętu, zdolnego do błyskawicznego rozpoznania terenu jest zadaniem arcytrudnym. Szczególnie, że pocisk wykonywać może gwałtowne manewry, zwiększające temperaturę i ciśnienia, a co może ważniejsze nakładające niezwykle wysokie wymagania na jakość odbieranych obrazów i sygnałów oraz szybkość reakcji komputera.

Pociski MARV są już testowane od 3 lat. Pociski PGRV nie przeszły jeszcze fazy prototypów. Mając jednak swojego poprzednika w postaci nuklearnego pocisku średniego zasięgu Pershing II, spodziewa się ich na początku lat 90-tych.

I tutaj paradoks. Pociski MARV traktowane są przez ekspertów wojskowych jako broń ofensywna. Ogromna moc przenoszonych głowic ma za cel jak największe zniszczenie przeciwnika. Zdolność do manewrowania utrudnia ich zniszczenie. Zniechęca to obie strony do kontynuowania podpisanego w 1972 roku układu ograniczającego obronę przeciwrakietową. Po co wydawać krocie, kiedy i tak efekt będzie mizerny. Wizja obopólnego całkowitego zniszczenia działa tu jako najlepsza gwarancja układu ABM.

Pociski PGRV natomiast, traktowane są przez ekspertów wojskowych, jako broń defensywna. Twierdzą oni, że nie ma co ich stosować przy ataku, jako że efekt tych kilotonowych bomb jest dużo słabszy, od megatonowych MARV. W przypadku jednak, silnego ataku konwencjonalnego, tworzącego poważne zagrożenie obronne, pocisków takich użyć by można do "chirurgicznego uderzenia" na określone obiekty. Twierdzą oni więc, że kraj posiadający przewagę w broni konwencjonalnej, uderzyć może pierwszy, zakładając że drugie mocarstwo, nie odważy się na użycie dużej mocy broni atomowej ryzykując również własną zagładę. Dysponowanie jednak precyzyjną bronią jądrową małej mocy zdolnej do zmiany sytuacji militarnej w wojnie konwencjonalnej odstraszy agresora od rozpoczęcia wojny konwencjonalnej.

Absurdalność takiego rozumowania jest oczywista. Dla ekspertów tych bowiem, różnica pomiędzy bronią konwencjonalną a małą bombą atomową jest mniejsza niż pomiędzy małą bombą atomową i większą bombą atomową. Czy da się kontrolować wielkość zrzuconych bomb, szczególnie w sytuacji, kiedy druga strona "zaczęła"? Eksperti obronnego użycia bomb atomowych nie widzą nawet, że pierwsi pokonali barierę strachu przed rozpoczęciem szaleństwa nuklearnego. Kiedyś obawiali się totalnego zniszczenia, a teraz mówią: "ra- bniemy małą bombkę, przestraszymy przeciwnika i nie się nam nie stanie".

Dużo "sztucznej inteligencji" używa się przy 6 najbardziej rozwiniętych technologii "Strategicznej Inicjatywy Obronnej" (Star Wars).

(Dokończenie, przepraszam, "wykończenie" w kolejnym numerze).

Independent Computer Experts

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

CODZIENNIE od 10 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
SOBOTY od 10:30 do 12:30 po poł.

Konta depozytowe...	6 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$5,000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	5 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	7 1/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	7 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	8% rocznie
1-roczne certyfikaty...	9% rocznie
1-roczne certyfikaty... (min. \$50,000)	9 3/4% rocznie
3-letnie certyfikaty...	9 3/4% rocznie
3-letnie non-redeemable...	10 1/4% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. 50 tys.)	10 1/2% rocznie
RRIF	9 1/2% rocznie
demand depozyt	9% rocznie
1-roczne term depozyt (min. \$10,000)	9 1/2% rocznie
3-letnie term depozyt (min. \$10,000)	10 1/2% rocznie
Pożyczki personalne...	15% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$50,000 pożyczki ubezpieczone na życie)	12 1/4% rocznie
RRCP	8 1/2% rocznie
Line of credit...	15 3/4% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

THE FUTURE BAKERY

NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB

dostarczamy do sklepów i do domu

739 Queen St. W.

Toronto, Ont.

TEL. 368-4235

OŚRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM
K.P.K. OKRĘG TORONTO

206 Beverley St. Tel.: 979-9634, 979-9639

oferuje informacje i pomoc imigrantom polskim (w okresie poprzedzającym uzyskanie kanadyjskiego obywatelstwa) we wszystkich sprawach związanych z osiedleniem się i integracją w społeczeństwie Kanady, m.in. skierowania, tłumaczenia, pisanie życiorysów, uwierzytelniania dokumentów pod przysięgą itp. Biuro otwarte od poniedziałku do piątku od 10 rano do 4 po południu. Usługi bezpłatne.

Komplety pytań na test prawa jazdy po polsku mogą nabyć nowi imigranci w Ośrodku Pomocy na 206 Beverley St.; cena \$3.

Oferuje nowo przybyłym pomoc w osiedleniu w Kanadzie, pośrednictwo w szukaniu mieszkań, pracy, kursy angielskiego, poradnictwo i licencje zawodowe, usługi notarialne; program sponsorowania uchodźców - poniedziałki i czwartki, godz. 10.30 i 2.30; **zbiórowe sesje orientacyjne** - wtorki godz. 11.00 - 1.00. Zapraszamy. Biuro otwarte: pon. - piątku 9.30 - 4.30.

Uwaga: tłumaczenia dokumentów dla osób bez statusu imigranta, jak również niektóre usługi notarialne są odpłatne.

proceedzi, przy współpracy ochotników program "SPONSOROWANIA POLSKICH UCHODŹCÓW". Zainteresowanych poręczycieli, grupy minimum dwuosobowe, zapraszamy do biura w poniedziałki i czwartki w godzinach 10.00 do 2.00 po południu, w celu załatwienia formalności. Wymagamy oryginalne listy z pracy lub inne dowody dochodów. Wydajemy formularze oraz udzielamy telefonicznych informacji przez cały tydzień, w godzinach urzędowania biura. **Telefon 979-9634, 979-9639**.

72 Howard Park Ave.
Toronto, Ont. M6R 1V6
TEL. 534 - 9864

Uprzejmie zawiadamiam,
że z powodu alarmującej sytuacji
w Polsce

OBNIŻAM CENY PACZEK!

MORSKIE - 1.80 / 1 kg
LOTNICZE - 3.80 / 1 kg
DOPLATY BEZ ZMIAN.

FIRMA ADWOKACKA
O 100-LETNIEJ TRADYCJI

ANDERSON
SINCLAIR

DWAJ DOŚWIADCZENI
POLSCY ADWOKACI

MICHAŁ WOJCIECH CZUMA -
Sprawy Sądowe (Karne i Cywilne)

LESŁAW SOSNOWSKI -

Głównie sprawy handlowe, spółki i korporacje, a także odszkodowania za wypadki samochodowe i inne; oraz sprawy emigracyjne, rodzinne i karne (także Magister Prawa - Uniwersytet Warszawski)

MISSISSAUGA	TORONTO
2000 Argenta Rd.	3416 Dundas St.W.
Plaza 1 - Suite 200	Suite 209
Mississauga, Ont.	Toronto, Ont.
L5P 1P7	M6S 2S1
821-8522	767-2127

Zwracaj się z pełnym zaufaniem;
MÓWIMY PO POLSKU I ANGIELSKU

K A Z I O

ZAPRASZA wszystkich Rodaków
do swojego sklepu przy

3655 St. CLAIR AVE. East (róg Midland)
SCARBOROUGH, TEL. (416) 266-1547

na najlepszej jakości polskie wędliny.

Przyjmujemy również do wysyłki
przez POLIMEX - PACZKI DO POLSKI

WĘDRÓWKA ZA DOBRĄ NADZIEJĄ Reportaż z RPA

Od pierwszych chwil w RPA zadawałam sobie pytanie, co doprowadziło do tragicznego splotu losów tego kraju. W jakich węzłowych momentach można było zmienić bieg zdarzeń. Czy da się rozpoznać moment, gdy zaczyna działać nieublagany ciąg historii? Polaka zawsze ciągnie do jej ujeżdżania. Do szukania jej sensu. Historia RPA uczy nas rozpoznawać trudne do odwrócenia błędy. Także i te współczesne. I nie tylko afrykańskie.

GRAŻYNA FARMUS

WOJNA I POKÓJ W AFRYCE

Wracamy do serii afrykańskich reportaży. Jeden z nich mówił o historii RPA. Zakończył się na latach poprzedzających wojnę burską. Trudno pojąć Bura, jego charakter narodowy bez znajomości tego tragicznego epizodu. Wróćmy więc jeszcze raz do historii, by ruszyć już potem w ten zadziwiający kraj, gdzie żywe są obyczaje starej Afryki. Wielożenstwo, magia, rytualny mord. Ostatni afrykański kraj, gdzie ścierają się i walczą dwie cywilizacje.

KRWAWA RZEKA

Wędrujący na północ Burowie daremnie usiłowali uciec od brytyjskiego wyzysku. Pod ich bokiem rósł bitny i groźny wróg - militarnie zorganizowane wielotysięczne plemię Zulu, które jeszcze niedawno podbijało napotkane szczepy w okolicy wielkiej rzeki Limpopo. W 1838 roku po wielkim królu Shaka władzę odziedziczył syn najbardziej kochanej żony, okrutny i ambitny Dingane. Jego żołnierze i plemię ruszyli dalej na południe, wkraczając na teren utworzonej przez Burow Republik Natalii. Obie strony postanowiły się dogadać. Negocjator z ramienia Burow przybył do Zulusów - nieuzbrojony. Dingane postanowił wymordować wszystkich. Zulusi twierdzą, że Piet Retief obraził zuluskiego króla, że naruszył sacrum. Mord na bezbronnych woła o pomstę. 16 grudnia 1838 roku Voortrekkers - wielcy wędrowcy z pomocą niewielkiej grupy brytyjskich żołnierzy i ich zuluskich służących i adiutantów zadali dotkliwe straty armii zuluskiej okrajając ją i zmuszając do poddania. Bitwa miała miejsce nad rzeką, której nazwa tkwi w pamięci pokoleń obu nacji - Blood River.

DLA ZŁOTA I DROGICH KAMIENI

Brytyjczycy ani myśleli uznać niezawisłość republiki Natalii i w odpowiedzi wysłali do ówczesnego Port Natal, a dzisiejszego Durbanu, wojska ekspedycyjne. Pierwsze oddziały przybyły w 1842 roku. Zostały odparte przez obrońców republiki, ale w końcu przeważające, znakomicie uzbrojone siły okupanta brytyjskiego zmusiły Voortrekkersów do kapitulacji. Nieszczęśników czekała kolejna wędrówka. Zapakowali swe rodziny w nakryte płótnem wozy wraz z marnym kilkuletnim dorobkiem i poszli szukać szczęścia w głąb kraju.

Wojownik Zulu

Kto nie wyruszył w porę i nie posuwał się dostatecznie szybko, zginął z rąk Brytyjczyków w Boomplaas. Większość schroniła się w Transvaalu, w licznej grupie osiadłych mieszkańców Drakensberga, którzy nie przyłączyli się do ich wyprawy na północ.

Tymczasem, na terenach odebranych Burom, Brytyjczycy utworzyli terytorium niezależne z nazwy, choć faktycznie ściśle przez nich zarządzane - Orange River Sovereignty.

We wczesnych latach 50-tych poddani imperium brytyjskiego doszli do przekonania, że pora na całkowite opanowanie południowej części Afryki. Nie bez pewnych ustępstw. W latach 1852 i 1854 podpisali zgodę na ograniczoną niezależność Voortrekkersów żyjących u wybrzeży rzeki Vaal. Powstała republika Voortrekker i Orange Free State. Odebrano przy tym Burom prawa osiedlenia w innych częściach kraju. Nie bez powodu. Odkryto bowiem diamenty. W północnym Cape znaleziono przebogate złoża w 1867 roku i z całego świata zaczęli ścigać poszukiwawcze szybkiego wzbogacenia i przygód.

Do posiadania diamentowych terenów zgłosili roszczenia Burowie z Orange Free State, szczepy Grigua i oczywiście Anglicy. Można się spodziewać, jak się ten spór zakończył. Ekspedycyjne wojska brytyjskie zajęły dotąd nikogo nie interesujący skrawek ziemi i dołączyły go do Cape. Dalsze odkrycia bogactw w 1877 roku, zachęciły Brytyjczyków do wydarcia siłą terenów republiki Transvaalu, pod pretekstem, że Burowie nie umieją na tych terenach rządzić, i że pozwalają zamieszkiwać buntowniczym plemionom i zbiegłym z brytyjskich terenów niewolnikom.

ZULUSI

W tym czasie pozbierali się z militarnej i politycznej klęski Zulusi. Ich nowy król Cetshewayo odbudował swą armię. Tradycyjne uzbrojenie Zulusa nie dorównywało wyposażeniu. Jednak mocne skórzane tarcze, zatrute jadem dzidy i strzały, a przede wszystkim odwaga i karność zuluskiego wojownika czyniły go niebezpiecznym i trudnym do pokonania. Nigdzie w Afryce kolonizatorzy nie zetknęli się z tak ogromną i dobrze zorganizowaną armią. Największe sukcesy odnosili oni z zaskoczenia i zasadzek. Największą klęskę w historii kolonii brytyjskich poniosła armia brytyjska w bitwie z Zulusami pod Isandhlwana z rąk Zulusów w 1879 roku. Zmusiło to Wyspiarzy do zmiany taktyki i traktowania Zulu jako realnego zagrożenia.

Przygotowano zasadzkę, w której 104 brytyjskich żołnierzy okrążyło 4500 nieorientowanych w ich liczebności Zulusów. Następnie zdobyli stolicę ich państwa Ulundi, uwięzili króla i wykorzystując ambicję jego kacyków rozdzielili Zululand na 13 okręgów poddanych ich władzy. Król otrzymał pewną własność ziemi, ale jego władza została ograniczona. Resztki rozbieranego państewka włączono do Natalu w 1887 roku.

WOJNA O NIEPODLEGŁOŚĆ

16 grudnia 1880 roku wybuchła w Transvaalu wojna przeciw Anglikom.

Burowie wygrali bitwę na wzgórzu Majuba. W dwa lata później Paul Kruger został prezydentem odzyskanej dla Burow republiki. W 1886 roku odkryto w Witwatersrand najbogatsze w świecie złoża złota. Wróżyło to jak i dawniej w historii nowej republiki nie bogactwa, lecz klęskę. W ciągu 10 lat do Transvaalu przybyło 200 000 białych osiedleńców z całego świata - głównie pochodzenia brytyjskiego. Popierali oni idee brytyjskiego panowania nad światem, kontynentem, a już w szczególności złotodajnymi żyłami. Burowie nie zamykali przed nimi drzwi, mimo że był to ich krwawo wywalczony kraj. Wkrótce zaczęły się kłopoty. W 1896 roku wybuchły zamieszki uliczne z udziałem cudzoziemców "uitlanders" - pochodzenia brytyjskiego. Jak spod ziemi przyszły im z pomocą oddziały 500 konnych policjantów z brytyjskiej kompanii z Limpopo (dzisiejszej Zimbabwe - niedawno Rodezji). Burom udało się zdusić zamieszki i przegnać policjantów. Był to początek inwazji.

11 października 1899 roku Kruger wysunął ultimatum wobec brytyjskich wojsk, stacjonujących na granicy jego państwa. Ultimatum zostało odrzucone i w rozpoczęła się wojna. W wojnie burskiej trwającej w latach 1899-1902 Brytyjczycy wystawili blisko półmilionową armię przeciw 35 000 burskich żołnierzy i powstańców. Konwencjonalna bowiem wojna trwała rok. Dalej kontynuowali ją obrońcy Transvaalu i Orange Free State w postaci wojny partyzanckiej. W odpowiedzi Brytyjczycy stworzyli jeden z najstraszliwszych wynalazków wojennych - obozy koncentracyjne. Wioska po wiosce płonęła, a jej mieszkańcy - mężczyźni, kobiety i dzieci pędzeni byli do ogrodzonych, pozbawionych elementarnych warunków obozów. 26 tysięcy, w tym większość ko-

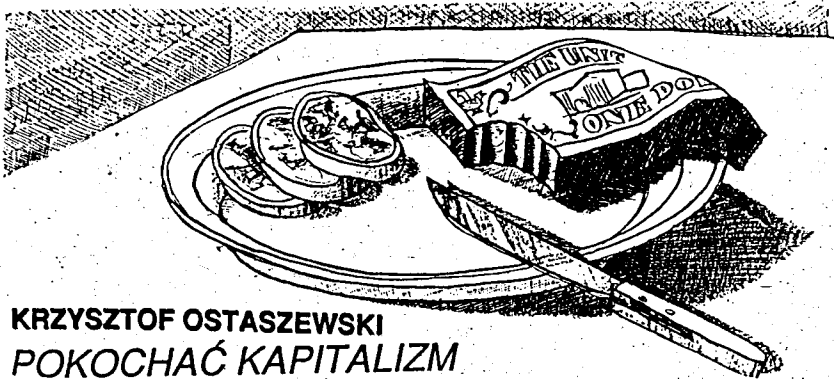
biet i dzieci zmarło w tych obozach z głodu, cholery i malarii. Taki był największy koszt utworzenia czterech kolonii brytyjskich: Cape, Natal, Transvaal i Orange Free State i trzech protektoratów - Betsuany, Basuto i Swazi. W latach 1906-1907 Transvaal i Free State otrzymały prawo utworzenia rządów. Celem Brytyjczyków w tej wojnie było złamanie burskiego nacjonalizmu, który zagrażał wyłączności ich interesów na tej części kontynentu. Burów pchała do partyzanckiej wojny rosnąca narodowa świadomość. Była jednak potępiana przez europejską opinię publiczną. Dopięcie jej celu wymagało zarazem zgaszenia każdego ośrodka buntu. O jej zakończeniu zadecydował historyczny przypadek. Dowództwo objął Kitchener (od jego nazwiska pochodzi nazwa naszej ontaryjskiej miejscowości). Miał on osobiste powody zakończenia tej wojny. Marzyło mu się stanowisko generała w Indiach. Nie oglądał się na polityczne konsekwencje swych akcji. Sięgnął po najbardziej brutalne metody. Wysiedlanie, obozy, mordowanie ludności cywilnej i egzekucji powstańców. Kiedy i to nie poskutkowało i walki trwały, gotów był na negocjacje. Mieszkańcy Orange chcieli walczyć do ostatniego żołnierza. Transvaalczycy zgodzili się zasiąść do stołu. Za tym stołem osiągnęli więcej niż kiedykolwiek dotąd. Prawo do rządu, do oficjalnego duńskiego języka w wersji afrykanerskiej. Duch afrykanerskiego nacjonalizmu nie uległ zniszczeniu, ale czarni i kolorowi za zgodą Brytyjczyków zostali wykluczeni z praw obywatelskich. Wojna i końcowy układ zadecydowały o sytuacji Afryki w XX wieku.

31 maja 1910 roku cztery kolonie utworzyły Unię Południowej Afryki. Zbrodnie brytyjskie zostawiły głęboki ślad tragedii zarówno na okupowanych, jak i na najeźdźcach. We wrześniu tego samego roku narodowa partia SAP generała Louisa Bothy i generała Jana Smutsa - Burow z pochodzenia wygrała bez trudności pierwsze w historii państwa afrykańskiego wybory.

U góry: Brytyjski plakat propagandowy, przedstawiający prymitywnego, okrutnego Bura, odrzucającego oliwną gałązkę oferowaną przez angielskiego anioła pokoju.

U dołu: Francuski rysunek przedstawiający scenę w brytyjskim obozie koncentracyjnym. Rysunek zatytułowany: "Znany z galanterii brytyjski żołnierz - dzentelmen".

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI
POKOCHAĆ KAPITALIZM

FILOZOFIA KAPITALIZMU W PRAKTYCE czyli Maggie - "Żelazna dama"

Gdy Alan Greenspan został szefem Banku Rezerwy Federalnej w Stanach Zjednoczonych, amerykański tygodnik "Time" (nazwę tego tygodnika mam zwyczaj wymawiać jako Slime, czego nauczył mnie profesor Petr Beckman z University of Colorado) napisał, że jest on filozoficznym uczniem "drugorzędnej" (tak napisał "Time", ja się z tym nie zgadzam) pisarki Ayn Rand. "Time" nie dodał, że takimi uczniami są też, jak sami przyznają, premierzy Wielkiej Brytanii i Nowej Zelandii.

Zastanawiające jest to i do zastanowienia chciałbym Państwa nakłonić. Zdarzało się to w historii, że władcy byli uczniami lub swego rodzaju spadkobiercami filozofów. Lenin - uczeń Marksa, Hitler - uczeń Nietzschego, Aleksander Wielki - Arystotelesa, Józef Piłsudski był pod ogromnym wpływem Juliusza Słowackiego (a ten był też i filozofem). Struktura średniowiecznej Europy była, przynajmniej do pewnego stopnia, realizacją idei wyrażonych w *Państwie* Platona i pozostającego pod wpływem Platona, Plotyna.

Czy to ważne jednak? Przyzwyczajaliśmy się myśleć (taki jest dominujący nurt w polskiej myśli politycznej), że praktyka w polityce jest daleka od teorii. Całkowicie się z takim przekonaniem nie zgadzam, o czym Państwu wielokrotnie pisałem. Uważam komunizm za logiczny i naturalny wytwór filozofii Marksa, hitleryzm zaś - za wytwór filozofii Nietzschego i Kanta (tu polecam Państwu książkę analizującą hitleryzm pod tym kątem - *Ominuous Parallels*, autor Leonard Peikoff).

Po raz drugi polecam Państwu też książkę Ayn Rand i Alana Greenspana - *Capitalism, the unknown ideal*.

Wracając do polityków i filozofów. Margaret Thatcher, premier Wielkiej Brytanii, od 1979 roku z uporem realizuje program wprowadzenia kapitalizmu w swym kraju, a program ten filozoficznie pochodzi od Ayn Rand. W Stanach Zjednoczonych, Ronald Reagan twierdzi, że jego program jest identyczny. Jest jednak kilka zasadniczych różnic. Proszę nie przyjmować tego jako pełnej krytyki Ronalda Reagana, bo uważam go za dobrego prezydenta. Różnica nie polega tylko na tym, że Margaret Thatcher nie radzi się wróżek (choć to właśnie wyraża zasadniczą różnicę filozoficzną), ale przede wszystkim na tym, że Margaret Thatcher przedstawia ideał kapitalizmu śmiało, bez wstydlivości i usprawiedliwiania się. Bo nie ma się z czego usprawiedliwiać. To socjalizm jest niemoralny i z czasem zaniknie. Triumf polityki Margaret Thatcher jest niezaprzeczalny. Partie opozycyjne są w rozsypce, gospodarka kraju w rozkwicie - wbrew przewidywaniom ekonomistów, którzy przepowiadali klęskę.

Historycznie jedną z zasadniczych różnic między polityką Zachodu i Sowietów jest podejście do kompromisu. Sowietom skłonni są do kompromisu, jeśli chodzi o sprawy tymczasowe, ale niezwykle pryncypialni, gdy przyjdzie mówić o ich zasadach moralnych i długoterminowych celach.

Zachód zaś zawsze staje się bojaźliwy, gdy właśnie o pryncypiach przychodzi mówić, od czasu do czasu pokazując bojowy nastrój. Wielka zasługa historyczna Margaret

Thatcher polega jednak przede wszystkim nie na tym, że zmniejszyła inflację, czy polepszyła gospodarkę, lecz na tym, że otworzyła i bez tak typowego dla zachodnich polityków tchórzliwego wstydu, dąży ona do najbardziej moralnego systemu społecznego - KAPITALIZMU. Pokazała ona całemu światu, jak iść w tym kierunku. Droga jest prosta - własność rządowa powinna być

W Wielkiej Brytanii nawet członkowie partii Pracy i Liberalnej przyznają

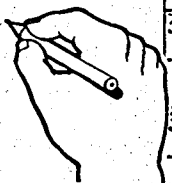
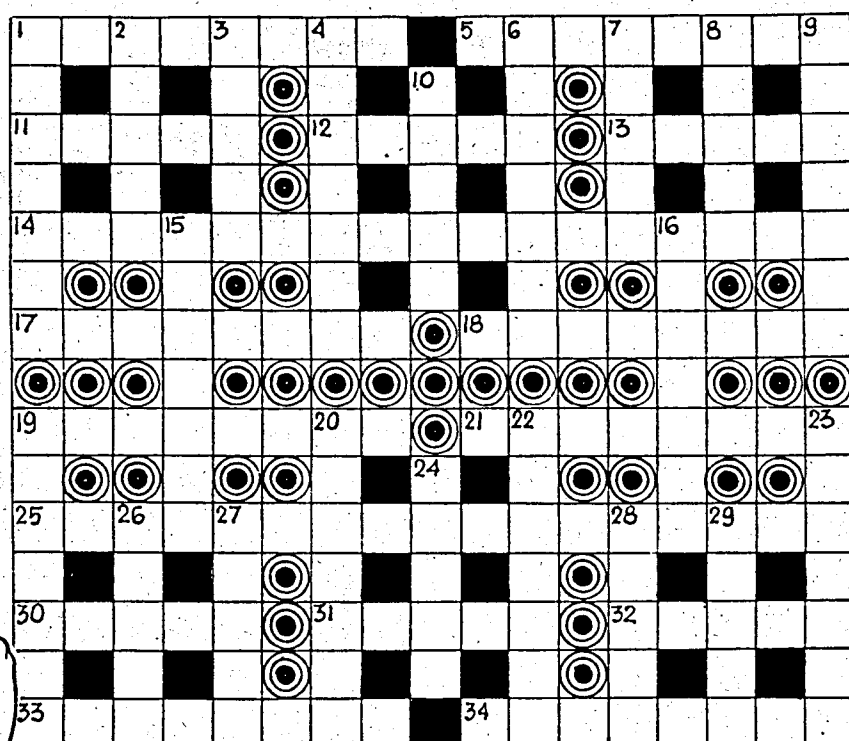
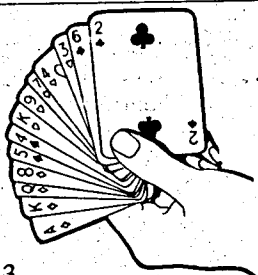
wyższość gospodarki rynkowej. Czas na to, by na podobne stwierdzenie zdobyli się polscy intelektualiści.

wysprzedana na wolnym rynku, zaś funkcje rządu ograniczone do ochrony praw obywateli i obrony kraju przed agresją. w szczególności. Wietnam był tego znaczącym przykładem.

Margaret Thatcher jest bodajże pierwszym zachodnim politykiem w historii, który postępuje właśnie jak Sowiet. Jej cele i

pryncypia są oczywiście inne, nie ukrywa ona, że końcowym celem jest i będzie Kapitalizm. Ale w codziennej praktyce, mimo iż tak twarda i pryncypialna, jest skłonna do tymczasowych kompromisów, ostrożna i wyważona. Ponad osiem lat jej rządów postawiło gospodarkę Wielkiej Brytanii na nogi, rząd jest praktycznie bez deficytu, inflacja znacznie spadła, produkcja stale wzrasta, zwłaszcza w sektorze przemysłowym. Bezrobocie systematycznie spada.

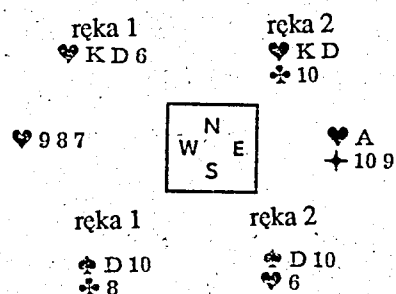

N
A
S
Z
AK
R
Z
Y
Ż
Ó
W
K
AB
R
Y
D
Ż

Rozwiązanie z poprzedniego numeru. Są dwie możliwości wygrania kontraktu albo S, mając drugą dziesiątkę, zrzucił ją, aby nas wprowadzić w błąd, albo uda się wyimpasować jedną z figur u N za pomocą manewru diabelskiego.

Ponieważ grając na diabelski manewr nie tracimy tej drugiej szansy, zgrywamy damę trefl, przebijamy pika, na waleta trefl zrzucamy ostatniego pika i wychodzimy w karo do króla, po czym gramy trzeci raz w karo.

Jeżeli w ręku utrzymał się S to sytuacja wygląda następująco:

W obydwu wypadkach, po dowolnym wyjściu od S, oddamy tylko jedną lewę.

ZADANIE

♠ K D A 5 2
♥ W 10 6 5 D 4 3
♦ 9 4 3 A D W 10 8
♣ A 10 8 4 D 3

Jak W powinien zagrać 3 b.a., skoro po ataku szóstka pik, S podłożył waleta? Rozwiązanie w następnym numerze.

DAMA PIK

KĄCIK SZACHOWY

NR 8

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 7

- Gd7 - f5! Kd4 - e3
- Ge7 - f6! tym ruchem białe pozostawiły czarnym tylko jedno posunięcie
- Hg2 - f2x Ke3 - f4

- " - Kd4 - c3
- Hg2 - c2+ Kc3 - d4
- Hc2 - c5x

- " - Kd4 - c4
- Hg2 - c6+ Kc4 - b3
- Hc6 - c2x

- " - Kc4 - d4
- Hc6 - c5x

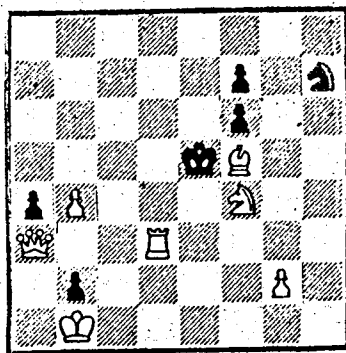
- " - f7 - f6
- Hg2 - e4+ Kd4 - c3
- He4 - b4x

Tak komponował zadania szachowe Wacław Potemski, który po studiach w Kijowie i Rydze osiadł na stałe w Warszawie.

Zajmował się kompozycją i to głównie trzochodówkami. Dla wykazania jego talentu zamieszczam jeszcze jedno zadanie, za które uzyskał nagrodę.

ZADANIE NR 8

Wacław Potemski (1871 - 1929)
Kurier Warszawski 1894 r.

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach. Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

POZIOMO:

- Bożnica
- Zabiegi, usiłowanie
- Trujący pierwiastek chemiczny, składnik środków przeciwko gryzoniom, owadom i chwastom
- Droga w parku
- Trzęsawisko, grzęzawisko
- Ustosunkowanie się, wytłumaczenie się, wyjaśnienie motywów działania
- Pracownik naukowy, pomocnik profesora
- Sklonna do okrucieństwa, dręczenia, pastwienia się nad kimś
- Syn brata
- Substancja używana do wyrobu świec
- Parweniustwo, wzbogacenie się drogą nieuczciwych kombinacji
- Włókno syntetyczne na pończochy i tkaniny
- Zamarznięta mgła, sadz
- Starosłowiński związek osad lub miasto wojewódzkie w Polsce
- Część klasztoru zamknięta dla osób obcych
- Zbiornik ze szkła do hodowli zwierząt i roślin wodnych

PIONOWO:

- Deszcz z wiatrem, słońca
- Wół z ziemi
- Góralskie okrycie, cucha
- Przyrząd do sporządzania tuszem rysunków technicznych

- Wyrób włókienniczy
- Honorowy tytuł uczonych żydowskich
- Rewolwer bębnowy
- Długi poemat epicki, którym jest na przykład "Pan Tadeusz"
- Tyczka, drąg drewniany
- Potrawa z ryżu, zapiekanego z mięsem i ostrymi dodatkami
- Do parzenia kawy
- Budowla, dom
- Słodki, aromatyczny napój z rozpuszczonymi środkami leczniczymi
- Absolwent technikum
- Szczytowy punkt rozwoju lub najbardziej odległy od Ziemi punkt orbity okołoziemskiej Księżyca
- Prawa strona
- Walek, szpulka
- Masa serowa z mleka owczego, przerabiana na bryndzę
- W jej wnętrzu dętka
- Rzemień, pas do przywiązywania czegoś

Rozwiązanie krzyżówki

POZIOMO: synagoga, staranie, arsen, aleja, bagno, usprawnienie, asystent, sadziska, bratanek, staryna, dorobkiewiczostwo, nylon, szron, opole, klasztor, akwarium, skanina, rabbi, nagan, epopeja, żerdź, riosito, ekspres, budynec, eliksir, apodogum, awers, rolka, bundz, opona, toki.

KALENDARYUM

1807 - Pokój w Tylży, między Rosją a Francją - utworzenie Księstwa Warszawskiego.

26 czerwca - niedziela

Wschód Słońca: 04.16 Zachód Słońca: 19.55
Wschód Księżyca: 17.09 Zachód Księżyca: 01.10

Imieniny obchodzą: Aleodot, Jan, Paweł, Rozmysław, Rudolf i Stojan

1945 - Podpisanie Karty Narodów Zjednoczonych w San Francisco. (Weszła w życie 24.X.1945 r. Dzień ten obchodzony jest jako Dzień ONZ).

27 czerwca - poniedziałek

Wschód Słońca: 04.16 Zachód Słońca: 19.55
Wschód Księżyca: 18.23 Zachód Księżyca: 01.43

Imieniny obchodzą: Cyryl, Emma, Samson i Władysław

551 pne - Urodził się Konfucjusz
1860 - Zmarł Ludwik Bierkowski, lekarz, chirurg, uczestnik Powstania Listopadowego, jeden z prekursorów wychowania fizycznego w Polsce (ur. w 1801 r.).

28 czerwca - wtorek

Wschód Słońca: 04.17 Zachód Słońca: 19.55
Wschód Księżyca: 19.33 Zachód Księżyca: 02.27

Imieniny obchodzą: Benigna, Cyrus, Ireneusz, Laurencja, Leon, Lubomir i Marceli

1863 - Stracony został Zygmunt Sierakowski, jeden z dowódców Powstania Styczniowego na Litwie (ur. w 1827 r.).

1878 - Urodził się Stanisław Brzozowski, krytyk literacki i powieściopisarz (zm. w 1911 r.).

1900 - Urodził się Leon Kruczkowski, wybitny dramaturg, powieściopisarz (zm. w 1962 r.).

1914 - Austro-Węgry wypowiedziały wojnę Serbii i był to początek I wojny światowej.

1919 - Roman Dmowski i Ignacy Paderewski, przedstawiciele Polski, podpisują traktat pokojowy w Wersalu.

29 czerwca - środa

Wschód Słońca: 04.17 Zachód Słońca: 19.55
Wschód Księżyca: 20.30 Zachód Księżyca: 03.27

Imieniny obchodzą: Iwetta, Paweł, Piotr, Salomea i Wyszomir

1754 - Pierwszy międzynarodowy mecz bokserki.

1798 - Urodził się Giacomo Leopardi, poeta włoski (zm. w 1837 r.).

1900 - Urodził się Antoine de Saint-Exupéry, pisarz francuski, lotnik (zm. w 1944 r.).

1958 - Powstała NASA.

Jak się Jan obwieści, takich będzie dni czterdzieści. Gdy bliżej świętego Jana kukułka zakuka, nadzieja zbóż sprzedaży z pewnością nas oszuka.

Czerwiec stały, grudzień doskonały. W czerwcu wiatry północne są dla żniwa pomocne.

23 czerwca - czwartek

DZIEŃ OJCA w Polsce

Wschód Słońca: 04.15 Zachód Słońca: 19.55
Wschód Księżyca: 13.34 Zachód Księżyca: 12.07

Imieniny obchodzą: Agrypina, Józef, Prosper, Wanda, Zenon i Zoltan

1894 - Urodził się Edward VIII, król angielski, który zrezygnował z korony, żeby ożenić się z Wallis Simpson

1979 - Ajatollah Chomeini wprowadził zakaz odzwierczania w Iranie wszelkiej muzyki niereligijnej.

24 czerwca - piątek

Wschód Słońca: 04.15 Zachód Słońca: 19.55
Wschód Księżyca: 14.12 Zachód Księżyca: 12.24

Imieniny obchodzą: Danuta, Iwan, Jan i Janisław

1802 - Urodził się Aleksander Dumas, pisarz francuski

1838 - Urodził się Jan Matejko, najwybitniejszy polski malarz historyczny (zm. w 1893 r.).

1860 - Urodził się Jan Stanisławski, malarz, pedagog, wybitny przedstawiciel polskiej odmiany impresjonizmu (zm. w 1907 r.).

25 czerwca - sobota

Wschód Słońca: 04.15 Zachód Słońca: 19.55
Wschód Księżyca: 15.54 Zachód Księżyca: 12.44

Imieniny obchodzą: Albrecht, Dorota, Febronia, Lucja i Wilhelm

IWONA MAJEWSKA

FOLWARK

Aktywność Polonii torontońskiej (może podobnie jest w innych miastach) wzrosła w ostatnim okresie znacznie. Dyskutuje się zżywieniem, przekazuje prawdziwe i fałszywe informacje, omawia strategię działania. Przyczyną bezpośrednią jest zwolnienie Edwarda Zymana ze stanowiska redaktora naczelnego "Głosu Polskiego" - tygodnika Związku Narodowego Polskiego.

Dlaczego fakt ten budzi w większości Polaków w Toronto słusne oburzenie? Dlaczego w obronie popularnego publicysty polonijnego podejmuje się szereg działań? Wszak nie pierwszy to wypadek, iż zwalniana się kogoś z pracy. Myślę, że zaważyło tutaj kilka faktów, a to sposób w jaki tego dokonano, motywy, którymi się kierowano jak też sama postać Edwarda Zymana i jego działalność polityczno-kulturalna w naszym środowisku. Przyczyną gorętszej reakcji jest prawdopodobnie także ów fakt, że były już precedens w tego rodzaju postępowaniu, a co najdziwniejsze zwalniani są ludzie, którzy najmniej na to zasługują, zwłaszcza dla nas patrzących z boku. Szczególnie, iż zjawisko to dotyczy głównie dziennikarzy. Zmiany, przetasowania, a także pozbawianie możliwości pracy zdarzają się w tym środowisku bardzo często.

Swojego czasu nieładne potraktowanie redaktora "Związkowca" - Jacka Adolfa i lojalna koleżeńskość Grażyny Farmus dały początek dobremu tygodnikowi, później para, która tak wytrwale pokonywała trudności i tworzyła nowe wartości rozstała się, także w atmosferze, którą trudno nazwać sympatyczną. Aleksander Pruszyński w kilka miesięcy (czasem częściej) zmienia nazwiska w stopce "The Polish Express", on przynajmniej żyje z byłymi współpracownikami w zgodzie. Jacek Adolf wpadł na lepszy pomysł - nie umieszcza nazwisk swoich współpracowników inaczej, jak "pod" lub nad artykułem, stąd naprawdę nie wiadomo z kim robi swoją gazetę. Osobiście oddałam do jego redaktorskiej dyspozycji kilka miesięcy mojej dziennikarskiej pracy i choć okres ten wspominam mile, sposób w jaki się rozstaliśmy budzi we mnie żal i niesmak.

Niedawno powstała "Gazeta" także nie oparła się temu zjawisku. I tam, krótko po założeniu pisma zniknęło z niego nazwisko Jacka Olszewskiego, a różnie mówią dlaczego tak się stało. Problem, o którym piszę dotyczy nie tylko piszących, ale i mówiących dziennikarzy. Jeszcze nie uspokoiły się po radosnej emocji nasze dusze, że będziemy mieli program telewizyjny bardziej odpowiadający naszym potrzebom, kiedy zniknęły z niego postaci znakomitych dziennikarzy Ewy Piątkowskiej i Teodora Zubowicza. Z obfitującego w indywidualność grona dziennikarzy telewizyjnych w Polsce wybijali się pozytywnie, tutaj okazali się nie dość dobrzy. Nie mam nic przeciwko obecnej parze prezenterów, przeciwnie - lubię ich bardzo, jednakże trudno mi zrozumieć motywy tej zmiany. Z "Echa-Tygodnika Polskiego" odeszła znana i lubiana publicystka - Katarzyna Banachowska, przy czym tutaj przynajmniej podano tego przyczynę.

I znowu wracamy do "Głosu Polskiego". Nie tak dawno opuścił pismo Jacek Ratajczak, ostatnio - Edward Zyman, a w ślad za nim, już dobrowolnie, grupa współpracujących z pismem publicystów...

Lista długa, a przecież niekompletna. Czy nie dzieje się tutaj coś dziwnego?!

Jadąc do Kanady, kraju wolnego i zasobnego, liczyłam na zdrowe mechanizmy regulujące życie także w środowisku polo-

nijnym. Myślałam, że-takie cechy jak inteligencja, zdolności, wiedza i pracowitość - wartości obiektywnie cenne - tutaj też mają znaczenie. Myślałam też, że właściciele drukarni, gazet, programów telewizyjnych i radiowych kierują się zdrowymi zasadami ekonomii, potrafią zainwestować, ba!, nawet chwilowo stracić, aby później zyskać. Okazuje się, że niewiele z moich wyobrażeń pokrywa się z polonijną rzeczywistością, a najgorsze, że nie wiem jakie mechanizmy naprawdę rządzą kulturą naszego środowiska.

W konsternację zupełną wprawiła mnie amputacja w "Głosie Polskim" skazująca to pismo, jeśli nie na śmierć, to na kalectwo, zjawisko tym dziwniejsze, że dokonane ręką właściciela pisma. Pytam - dlaczego? Dlaczego Związek Narodowy Polski pozbawił stanowiska redaktora naczelnego tego pisma człowieka, który doprowadził je do poziomu, jakiego nigdy przedtem nie posiadało?!

"Głos Polski", duma Polonii, jako że najstarsze to pismo etniczne, było tygodnikiem, w którym odbijały się najważniejsze wydarzenia i problemy Polski, Polonii, Kanady i świata. Poruszane tam zagadnienia powiększały wiedzę czytelników, wzbogacały też emocjonalnie, zmuszały do refleksji, czasem do reakcji.

Dokończenie na str. 17

PIGULKI
PCAG

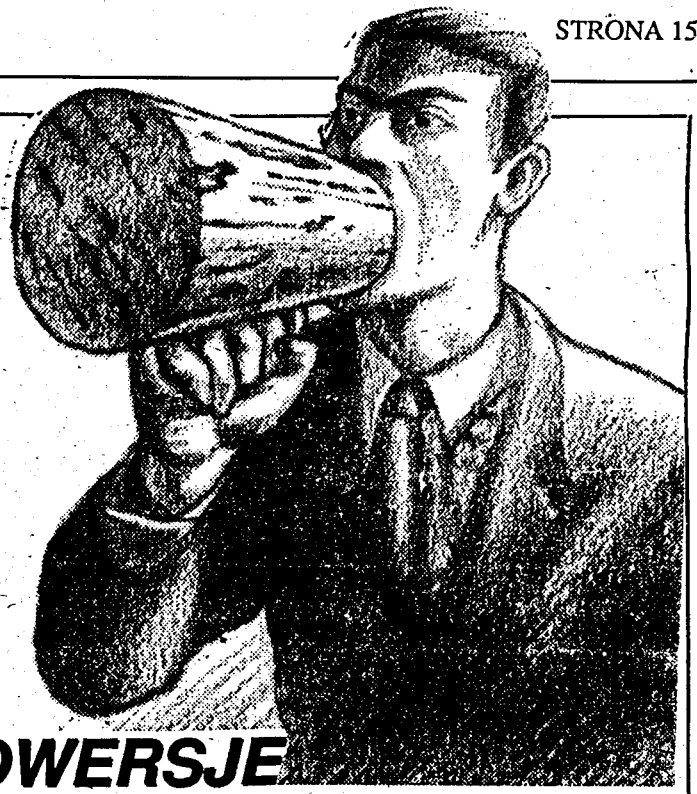
PRZYKRA WIADOMOŚĆ. Edward Zyman redaktor "Głosu Polskiego" został z dnia na dzień zwolniony ze swego stanowiska. Za niesubordynację. Oskarżenie ciężkie w wojsku, które subordynacją stoi, ale nie w gazecie. Redaktor Zyman został zwolniony w sposób w jaki można zwalniać sezonowych, dorywczych, płatnych od godziny robotników. "Głos Polski" jest instytucją publiczną, a nie własnością prywatnej osoby i wszelkie większe zmiany w kierunku pisma i w składzie personalnym redakcji powinny być podawane do wiadomości czytelnikom i współwłaścicielom pisma z odpowiednim uzasadnieniem. Dotychczas nic takiego nie nastąpiło. Czym kierowano się zwalniając p. Zymana z jego stanowiska? Zignorowano fakt, że dzięki jego wysiłkom i talentom dziennikarskim "Głos" stał się jedną z najlepiej redagowanych gazet w Toronto, jak również i to, że p. Zyman był nieustraszoną krzewicielem kultury polskiej. Wobec takiej sytuacji Redakcja PIGULEK uważa, że nie może nadal współpracować z "Głosem" i z żalem zawiadamia, że wstrzymuje publikację naszego MINIORGANU na łamach tego pisma. PIGULKI będą się nadal ukazywać w "Echu-Tygodniku Polskim".

SPOZNIONA WIADOMOŚĆ. Podczas demonstracji 6 maja przed Konsulatem PRL zebrano ponad \$800 na pomoc strajkującym robotnikom w Polsce. Pieniądże te natychmiast przekazano do KONTAKTU w Paryżu z prośbą o przesłanie do Polski. WITAMY PRZYJACIÓŁKĘ PIGULEK, panią Margaret Thatcher w Toronto, życzymy jej pomyślnych obrad oraz dalszych sukcesów w sprawowaniu urzędu premiera Wielkiej Brytanii.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel. 925-8128. Adres: P.O.Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4

EMIGRACYJNE

KONTROWERSJE

Zarząd Główny
Związku Narodowego Polskiego
Toronto, Ont.

DOT. Zwolnienia p. Edwarda Zymana ze
stanowiska redaktora naczelnego gazety
"Głos Polski"

Wbrew opinii Prezesa i części Zarządu Głównego Związku Narodowego Polskiego oraz części Dyrekcji Prasowej Głosu Polskiego usunięcie p. E. Zymana ze stanowiska redaktora naczelnego nie jest wewnętrzną sprawą tej organizacji. Gazeta Głos Polski nie jest bowiem wyłącznie własnością Związku: jest również stworzoną przez p. Zymana niezmiennie cenną pozycją kulturalną społeczności polonijnej w Kanadzie, a poprzez prenumeratę jest w jakimś sensie także własnością czytelników.

Ja i moja rodzina obserwowaliśmy rozwój Głosu Polskiego od wielu lat i mieliśmy możliwość stwierdzić jaskrawą zmianę na lepsze wkrótce po objęciu redakcji przez p. Zymana. Rzucił się w oczy wzrost poziomu literackiego "Głosu" jak również jego zaangażowanie patriotyczno-polityczne. Należałoby zapytać jakim prawem zdecydowano się pozbawić Polaków jednej z najlepszych gazet w Ameryce Północnej. Jest to akt niesłychanego lekceważenia czytelników!

Drugim aspektem tej sprawy jest ciężka krzywda moralna, zawodowa i finansowa wyrządzona p. E. Zymanowi. Wiadomo że człowiek ten pracował dla Związku ponad 4 lata za bardzo niskie wynagrodzenie, poświęcając na redagowanie "Głosu" cały swój czas. Obecnie został w brutalny sposób usunięty bez żadnej zapowiedzi o odszkodowaniu, oraz w okolicznościach, które przyniosły mu niezaskuszone straty moralne i zawodowe.

W związku z niedopuszczalnym posunięciem Prezesa Dyrekcji Prasowej z wiedzą Prezesa Zarządu Gł. ZNP, mogącym tylko skompromitować organizację - społeczność polonijną w Kanadzie ma prawo oczekiwać, że obecny Zarząd Główny i Dyrekcja Prasowa Głosu Polskiego zrezygnują z zajmowanych stanowisk, następnie, że zostanie zwołane nadzwyczajne walne zebranie i że nowy Zarząd da pełną satysfakcję p. E. Zymanowi i przeprosi go publicznie na łamach wszystkich liczących się gazet polonijnych oraz na falach polskich audycji radiowych i telewizyjnych i przyczyna mu należyte odszkodowanie finansowe.

Dobrze by było nareszcie zdać sobie sprawę, że organizacje polonijne nie są wiejskimi podwórkami należącymi jednorazowo do jednego gospodarza - są to organizacje o charakterze publicznym, które czerpią przywileje i korzyści ze swego statusu jako organizacje etniczne. Nikt zatem nie może sobie wyobrazić, że posunięcia prezesa lub zarządu organizacji są sprawą wewnętrzną tej ostatniej. Przeciwnie, często są one sprawą ogólnopolonijną, są świadectwem dobrego lub złego o Polonii i jako takie mają obowiązek liczyć się z opinią całej Polonii. W tym wypadku opinia ta jest jednolita i jasna. Nie wiemy tylko jaka jest opinia o Polakach wśród policji torontońskiej, którą Prezes Dyrekcji Prasowej bez potrzeby wezwał do księgni Głosu Polskiego i która uznana za stosowne właśnie jego samego wylegitymować.

Z należytych poważaniem
J. ZAWADOWSKA

P.S.: W związku z kompromitującymi Związek i całą Polonię poczynaniami Prezesa Dyrekcji Prasowej - wymawiam dalszą prenumeratę Głosu Polskiego.

Listy otwarte i oświadczenia z dziesiątkami podpisów krąży po Toronto, Calgary, Edmontonie, Ottawie i Vancouverze. Widnieją na nich nazwiska ludzi zarówno mało znanych, jak i najbardziej zasłużonych dla rozwoju kultury emigracyjnej. Aleksander Matejko z Edmontonu, Piotr Kobos, Wacław Iwanluk, Edward Możejko, Elżbieta Wolska, Jacek Ratajczak, Maciej Piotr Prus, Maciej Jaskiewicz, Krzysztof Kasprzyk i wiele innych wybitnych osobistości życia polonijnego złożyło podpisy na tych listach. Niestety, jak dotąd bezskutecznie. Nie udało się bowiem zwołać walnego zjazdu Związku, który przez wiele lat był w Kanadzie ostoją niepodległościowej myśli i krzewienia polskiej kultury i języka. Małe szansa na przywrócenie naczelnego na utracone stanowisko. Rozpada się uformowany z takim trudem zespół "Głosu". Autorka "Folwarku" Iwona Majewska zrezygnowała również ze współpracy z pismem. Kilku dotychczasowych współpracowników "Głosu" nawiązało kontakty z Echem. Tymczasem Edward Zyman skierował swoją sprawę do adwokata z zamiarem zaskarżenia "Głosu" o straty finansowe i moralne. Chyba należy zauważyć, że Główny ZNP ujawnił opini publiczną powód, dla którego podjął się tak niepopularnego kroku. Niedobrze bowiem, gdy odwracalna przecież decyzja zaważyła na opinii i losie zasłużonej organizacji.

Biuro Informacyjne "Solidarności"
w Kanadzie
"Solidarity" Information Office in Canada

W. Pan Franciszek Twaróg
Prezes Zarządu Głównego ZNP

Szanowny Panie Prezesie:

W związku ze zwolnieniem redaktora naczelnego Głosu Polskiego p. Edwarda Zymana, pragnę wyrazić w imieniu stałego przedstawicielstwa N.S.Z.Z. "Solidarność" w Kanadzie, głębokie zaniepokojenie i ubolewanie nad zaistniałym faktem.

W latach 1984-1988 Głos Polski wybił się niewątpliwie na czoło pism polskich w Kanadzie i jego wkład w propagowanie idei niepodległościowych, przedstawianie problematyki krajowej jak również propagowanie N.S.Z.Z. "Solidarność" jest powszechnie uznawane. W ostatnim roku Głos Polski udostępnił swe łamy dla dyskusji o istotnych problemach imigracyjnych Polaków zamieszkałych w Kanadzie, stając się praktycznie wolną trybuną Polonii. Wszystko to było możliwe poprzez przyjęcie otwartej formuły pisma przez redaktora E. Zymana.

Jestem głęboko przekonany, że powyższe rozwiązanie przyczyniło się waleń do znacznego wzrostu politycznego znaczenia Głosu Polskiego wśród społeczności polskiej w Kanadzie. W/w osiągnięcia gazety redagowanej przez p. Edwarda Zymana w żadnym wypadku nie usprawiedliwiają dyscyplinarnego usunięcia Go ze stanowiska Redaktora Naczelnego Głosu Polskiego.

Na zakończenie chciałbym wyrazić nadzieję, że wprowadzane obecnie zmiany w redakcji Głosu Polskiego nie doprowadzą do zaprzestania dotychczasowego dorobku tego niewątpliwie poczytnego i zasłużonego dla Polonii kanadyjskiej tygodnika.

Pozostaje z wyrazami szacunku
Wojciech S. GILEWSKI
Kierownik Biura

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

on CITY TV
KANAL 57, KABEL 7
w każdą sobotę o godz. 11 rano

**POLISH
STUDIO**

**WŁAŚCICIEL - 755592 ONTARIO LIMITED
ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ, TEL. 534-7788**

PRODUKCJA - TADEUSZ LIS, TEL. 747-9883

**ADRES: POLISH STUDIO
c/o SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
431 RONCESVALLES AVE., TORONTO M6R 2N3**

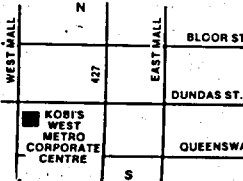
Pod powyższym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu, a także, jeśli sobie życzą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czeki, które powinny być wystawione na POLISH STUDIO.

miejsce spotkań, wspaniały wystrój sal, duże bezpłatne parkingi, znakomity dojazd i komunikacja. Świetna polska i kanadyjska kuchnia, przebogaty wybór napojów alkoholowych i zakąsek.

Kobi'a
LLBO

195 The West Mall, Etobicoke

POLSKI KLUB i RESTAURACJA
w wieżowcu w Etobicoke **621 - 6050**

PACZKI DO POLSKI
WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd. Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965

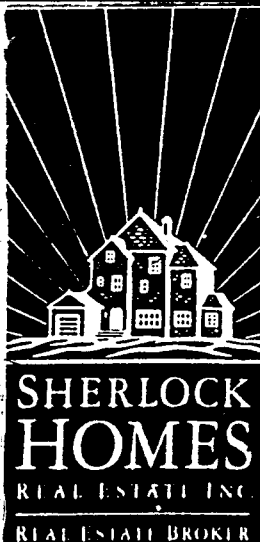
PACZKI MORSKIE ■ PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE • PRZEKAZY NA KONTA
- SAMOCHODY • GOTÓWKA • LEKI
- WĘGIEL • PACZKI ŻYWNOŚCIOWE
- SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

**Sherlock Homes
Real Estate Inc.**

**DANUTA
KOTAPKA**
Telefon
Biuro: 534-4367
Dom: 769-5394

Mississauga Cawthra - Bloor - bliźniak, 3 sypialnie, 2 łazienki, cena 179 tys. \$
Jane/Annette - wolno stojący, murowany, prawie nowy "backsplit", 4 sypialnie + apartament w "basemencie". Może być wygodne mieszkanie + warsztat + dojazd z "basementu". Dobra inwestycja.
Royal York/Norseman - wolno stojący, murowany, solidny bungalow, 3 sypialnie, duży "basement" z oddzielnym wejściem, garaż, ładna działka, połączona działka. Cena \$262,000
Okolice London - Motel, 9 pokoi gościnnych, dom 3-sypialniowy dla właściciela i biuro. Duża parcela. Cena \$165,000
Mississauga, blisko Dixie plaza - wolno stojący, murowany dom na pięknej, dużej działce. 3 sypialnie, pokój rodzinny z wyjściem na duży, trawniaki taras, garaż, osobne wejście do wykończonego "basementu". Cena \$204,000
Mississauga - Hwy 10/Eglinton - nowy, murowany dom - 1600 sq/feet. 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż. Cena \$176,000
Roncesvalles Ave. - wolno stojący, duży, murowany dom, 5 sypialni, 3 łazienki, duży basen, 2 oddzielne wejścia garaż. Cena \$379,000.
The Queensway - wolno stojący (backsplit), 10 pokoi, 3 sypialnie, 3 łazienki, garaż. Nadaje się idealnie oprócz mieszkania, i np. na biuro prawnika, gabinet lekarski lub przedszkole. Cena \$349,900.

Pekao-Travel

1610 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A7

Tel. 588-1988
Toll free 1-800-387-0325

Uprzejmie zapraszamy do korzystania z usług naszego biura w zakresie sprzedaży:

- ★ najtańszych biletów czarterowych do Polski - od CAD 567.00
- ★ biletów lotniczych po Kanadzie i do wszystkich krajów świata
- ★ tur autobusowych po Kanadzie i Stanach Zjednoczonych
- ★ wycieczek na słoneczne południe
- ★ ubezpieczeń dla wyjeżdżających i odwiedzających Kanadę
- ★ kuponów ORBIS

Nasz fachowy personel pomaga w załatwieniu zaproszeń, paszportów i wiz.

Uwaga: Każda z osób zakupujących w naszym Biurze bilet lotniczy otrzymuje upominek w postaci kwarcowego budzika i torby podróżnej.

Paris Studio
Andrzej z Warszawy
zaprasza do swojego
salonu fryzjerskiego
2007 Bloor St. West, Toronto
Tel: 766-0660

Otwarto nowy punkt
sprzedaży gazety w
Mississauga
MAX'S DELICATESSEN
1151 Dundas Str. W.
za skrzyżowaniem Mavis/Dundas
Na plażę
TEL. 277-1936

Mgr inż. Włodzimierz GRZESZCZAK
nowoczesne metody bioterapii,
szybka i skuteczna pomoc w większości
schorzeń. Ulga w przewlekłych bólach.
Zalecana terapia dla dzieci i osób starszych
RYSZARD PIOTROWSKI

DROBNE
CHCESZ poznać swoją
przyszłość, masz problem,
nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci w tym
wróżba z kart.
Dzwoń 633-4469
prosić Anię

**dermaton
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**
• Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp.
• Usuwanie zbędnego owłosienia
• Specjalistyczna aparatura
• Jakościowe kosmetyki
• Wizyty prosimy zamawiać
telefonicznie
TEL. 766-1867
2198 Bloor St. W., Toronto

**EUROPEAN
ESTHETICS**
natural skin care
**NOWOCZEŚNIE
WYPOSAŻONY
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**
• Leczenie przeciw-
zmarszczkowe
• Pielęgnacja twarzy
• Masaż kosmetyczny
• Manicure i pedicure,
waxing
• Makijaż oraz inne
zabiegi
TEL. 240-9177
1692 Jane Str. Unit 4
(Skrzyżowanie
LAWRENCE AV. W./JANE ST.)

**SKIN CARE
STUDIO**
DYPLOMOWANA
KOSMETYCZKA
Z WARSZAWY
zaprasza do
nowo otwartego
gabinetu
kosmetycznego
w MISSISSAUGA
Wizyty proszę zamawiać
telefonicznie
TEL. 848-4835
(okolice Queensway E. and Cawthra)

**Zakład kosmetyczny
LE VISAGE**
(poprzednio mieszczący
się w Paris Studio)
uprzejmie
zawiadamia o
zmianie lokalizacji.
**KOSMETYCZKA
SŁAWA**
zaprasza
pod nowy adres
1716 Queen St. W.
Salon fryzjerski Lidii
(w pobliżu skrzyżowania
z Roncesvalles)
TEL. 535-6686

23 czerwca - 30 czerwca

HOROSKOP

BARAN

Pracowity, nie pozbawiony satysfakcji tydzień. Komplementy. Powodzenie w miłości. Ożywienie wyobraźni. Barwne, atrakcyjne plany związane z wielką podróżą. W pracy musisz zakasać rękawy, aby w ramach zastępstwa wykonać nie tylko swoje obowiązki. Nareszcie pokażesz na co Cię stać. Wskazane spacerować dla podtrzymania kondycji. Twój znak - Wodnik, uważaj na Skorpiona. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 5.

BYK

Niecierpliwość. Pośpiech. Gubisz normalny rytm. Sporo ruchów pozorowanych. Wszyscy Cię nekają o dotrzymanie terminów zobowiązań, a Ty przyjmujesz nowe oferty uważając, że jakoś tam będzie. Pod koniec tygodnia wiadomość, która sprawi, że o swojej przyszłości zaczniesz myśleć w innych kategoriach. Ważny znak - Byk, unikaj Wodnika. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 2.

BLIŹNIĘTA

Nareszcie Twoje długotrwałe zabiegi zostaną uwieńczone sukcesem. Bravo! A jednak czujesz pewien niedosyt. Sam nie wiesz czego Ci brak. Żal? Tęsknota? A wszystko prawdopodobnie z powodu zimowego przemęczenia. Dobrze się więc złoży, jeśli Bliźnięta wyjadą, choćby w krótką, improwizowaną podróż. Kontakt z przyrodą pozwoli nabrać dystansu do spraw, którymi ostatnio zbyt intensywnie się przejmujesz. Bierz pod uwagę rady Koziorożca, ale unikaj innych Bliźniąt. Dzień ważny - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

RAK

Przekonasz się, że przysłowie "Kto się lubi, ten się czubi", nie mijają się z prawdą. A więc osoba, która wydawała się antypatyczna, zdobędzie się na ciepły gest. Ruszyłbyś do ataku, gdyby nie wątpliwości - co na to przyjaciele i rodzina... W pracy również niepewność. Chciałbyś się zaangażować w interesującą i intratną akcję, ale boisz się "wychylić". Szkoda. Niebezpieczne związki z Bliźniętami? Na pewno nie zadzieraj z Wagą. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 4.

LEW

Zawiedzione nadzieje. Żal. Rozterki. Świadomość zmanowionej szansy. A później długie, szczere i inspirujące rozmowy z przyjacielem starej daty. A więc w końcu nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło. W działaniach zawodowych jesteś wierny sobie, ale wbrew intencjom stwarzasz konfliktowe sytuacje. Szykuje się ostre starcie z bezpośrednim przełożonym. Nie unikaj Raka. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 8.

PANNA

Duże zmiany. Interesujące propozycje zawodowe. Jednak będziesz się wahać, czy je przyjąć. Nie wiesz, które z nich są godne uwagi, więc trwasz w zawieszaniu. W tej materii spróbuj poradzić się Skorpiona lub Raka. Z końcem tygodnia powróci zapał i energia. Należy to wykorzystać! Nie rozpraszaj się i nie bój się śmiać, a nawet brawurowych inicjatyw. Przychylnie są Ryby, unikaj Byka. Dzień ważny - piątek, liczba szczęśliwa - 3.

WAGA

Ważne decyzje w życiu prywatnym i w działaniach zawodowych. Niektórzy stoczą ostrą i trudną potyczkę z irytującym przeciwnikiem. Uwaga: odsiecz przyjdzie z najmniej spodziewanej strony. Warto docenić ten gest. Niektórzy nie potrafią opanować zazdrości wywołując skłonność do mieszania spraw osobistych i służbowych. Zmiana planów związanych z wyjazdem? Tym razem nie z Twojej winy. Bierz pod uwagę Barana - Unikaj Raka. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

SKORPION

Cały tydzień pod znakiem głębokich przemyśleń. Bilans niemal całego życia. Podsumowanie spraw sercowych i zawodowych. Refleksja: coś warto zmienić... Nagły, dodatkowy obowiązek, który na Ciebie spadnie jak grom z jasnego nieba, zakłóci nastrój kontemplacji. Zapowiada się nieco kłopotliwa wizyta. Nie roztrząsaj jednak swoich spraw prywatnych, bo nadmiar zwierzeń mógłby doprowadzić do komplikacji. Zachowaj dystans wobec Panny. Serdeczny znak - Lew. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 2.

STRZELEC

Spadek energii i rozdrażnienie nie powinny się odbić na Twoim życiu rodzinnym. Niektórzy pocują się urażeni krytycznymi uwagami ze strony bliskich, ale nie warto doprowadzać do ostrej wymiany zdań. Obiecująca znajomość ma szansę rozwinąć się w trwały związek, ale kontroluj każdy swój krok i zastanów się, czy to nie chwilowe szaleństwo? Polegaj na zdaniu Byka, z Bliźniakami nie zadzieraj! Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 9.

KOZIOROŻEC

Niemal wszystkie Koziorożce odetchną z ulgą po rozładowaniu napięcia. Duże szczęście pisane zakochanym, którzy dosłownie nie liczą czasu. Romantyczne zwierzenia przy świetle księżyca. W pracy dodatkowe emocje. Silna pasja rywalizacji. Serdeczny znak - Wodnik, unikaj Byka. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 5.

WODNIK

Wysoka temperatura uczuciowa i mnóstwo zastrzeżeń oraz wątpliwości. Niektórzy podejmą ryzykowną operację związaną z lokatą kapitału. Podenerwowanie, niepewność, sprzeczne rokowania. Ty, oczywiście, słuchasz głosów, które podbudowują Twoją tezę. W domu burzliwe, niemal dramatyczne sceny. W pracy niezłe prognozy. Duże prawdopodobieństwo wyróżnienia i to w gronie wspaniałych. Znak ważny - Lew, unikaj Raka. Liczba szczęśliwa - 3. Dzień miły - sobota.

RYBY

Niejedna Ryba pozna prawdopodobnie smak porażki. A więc przykre uczucie zawodu i rozczarowania. Chyba jednak pod wpływem depresji niewłaściwie oceniasz całą sytuację i swoje własne możliwości. Weź się w garść, ponieważ los szykuje Ci radosną niespodziankę. W pracy dowody sympatii ze strony kolegów. Zaskakuje Cię Skorpion? Ale na Lwie się nie zawieszysz. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

IWONA MAJEWSKA

FOLWARK

Ciąg dalszy ze str. 15

Ostatnio cykl wypowiedzi na temat "Polonia: problemy i polemiki" był powodem nie tylko gorących dyskusji, ale także żywszych działań w środowisku, pośrednią przyczyną powstania Klubu Kultury Polskiej i szeregu innych inicjatyw naszej społeczności.

"Głos Polski" za sprawą Edwarda Zymana reagował niezwykle czule na większość wydarzeń w Toronto. Dzięki osobistym kontaktom redaktora naczelnego, jego iście reporterskiej wszechdobyłskości, dowiadujemy się o życiu Polonii torontońskiej, wydarzeniach głośniejszych i cichszych, a także o zupełnie prywatnych, a cennych inicjatywach. Jakże smutny musi być tygodnik Związku Narodowego Polskiego pozbawiony Kroniki Towarzystwa i Politycznej, a także pisanego ładną polszczyzną cotygodniowego felietonu Zymana.

Właśnie, język.... "Głos Polski" ostatnich czterech lat to nie tylko przenośnik treści, to także "nauczyciel" polskiego. Znakomita większość publikowanych tam tekstów odznaczała się, jeśli nie kunsztem, to zawsze poprawnością języka polskiego.

Piekarnia ze sklepem na sprzedaż. Netto dochód z ostatnich 10 miesięcy - \$47.000. Zenon RUDZKI, 532-4444

Hamilton - duży, prawie nowy dom, położony w ładnej dzielnicy, \$ 159,900, Zenon RUDZKI, 532-4444

"Bungalow" - 3-sypialniowe, duża ładna działka tyłem do parku przylegająca. \$ 219,900. Zenon RUDZKI, 532-4444

Jane - Dundas - murowany, 3 sypialnie, wykończona piwnica, prywatny zajazd, pełna cena tylko 188,000. Telefonować S. HAJDUKIEWICZ, 532-4444

Plac na budowę cottage koło Midland, pełna cena 11,000 tys. Tel. S. HAJDUKIEWICZ, 532-4444

Południowa Floryda, duży pięknie położony plac, tuż przy "Golf Course", pełna cena tylko 14,000. Tel. S. HAJDUKIEWICZ, 532-4444.

Nazwiska piszących dla tego pisma ludzi, mówią sporo wszystkim zainteresowanym polską kulturą. Dzięki "Głosowi" mogliśmy czytać artykuły wybitnych polonijnych i polskich publicystów, o których zabiegał redaktor Zyma.

Można by powiedzieć, że pism polonijnych mamy tyle, że jeśli nawet jedno w ogóle zniknie nie się nie stanie. Nieprawda! Wartość każdego pisma, choć nierówna, jest niepodważalna. Jesteśmy zróżnicowani, reprezentujemy różne poglądy i potrzeby i każda z wydawanych gazet ma swoich (niestety, także "Kronika Tygodniowa", choć tego pisma wolabym tu nie oglądać) sympatyków. Dwa tygodniki mieliśmy naprawdę dobre, mamy jeden i to jest smutne.

"Echo-Tygodnik Polski" choć znakomite pismo, jednak fizycznie nie niemożliwe, aby wypełniło lukę po "Głosie". Oburzające jest to, że podejmujący działania w sumie szkodliwe dla kultury polonijnej, nie poczuwają się do obowiązku poinformowania społeczności o przyczynach swoich działań. Tylko z relacji innych (ależ to plotka!) dowiadujemy się, dlaczego tak się stało. Czy to licuje z zasadami demokratycznego społeczeństwa? To wprawdzie indywidualna sprawa "kapitalisty", że podejmuje kroki narażające go na straty, ale sprawą całej społeczności polonijnej są straty na polu polskiej kultury. Kultura polonijna związana jest ściśle z polityką, z tym, co tutaj możemy zrobić dla Polski. Osłabienie gazety, to także osłabienie świadomości polonijnej, strata polityczna.

Rozumiem, że żyjemy w świecie gdzie rządzi kapitał, zaakceptowałam go dobrowolnie, ale działania podejmowane przez niektórych właścicieli poletek kulturalnych, godzą wręcz w ich ekonomiczny interes. Jeżeli już koniecznie chce się traktować owo poletko jak prywatny folwark, trzeba przynajmniej zadbać o dobrego zarządcę.

Zadziwiające jest, że w sytuacji emigracji, gdzie tyle jest autentycznych problemów, tyle pożytecznych rzeczy do zrobienia, gdzie tak dużo można uczynić dla nas samych i dla Polski, trwonimy energię na działania nie mające sensu, bądź wręcz szkodliwe....

High Park
National
SINCE 1972

Realtor
TEL. 532 - 4444
24 HOUR
ACTION CENTRE !!!

TAK !!!
SUKCES
FIRMY
TO FAKT...

Blisko 1500 sprzedanych
nieruchomości!!!
Chcąc korzystnie i szybko
sprzedać lub kupić
nieruchomość
powierzcie
Państwo to naszej firmie.
Komputerowe połączenia.
40 agentów do usług
Państwa.

Podajemy do wiadomości:
Firma założyła szybki i łatwy
do zapamiętania numer
telefonu
532 - 4444.
Poprzedni numer
532 - 4441
jest teraz drugą linią.

217 RONCESVALLES
Avenue
TORONTO, M6R-2L6

High Park - legalny "Duplex", 2 apartamenty 2-sypialniowe, Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

Dundas - Bloor - 2-apartamentowy budynek do remontu, garaż. Cena \$ 194,900. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

Południowe Etobicoke - "Sixplex" - 4 apartamenty 2-sypialniowe i 2 apartamenty 1-sypialniowe. Duża parcela, prywatny zajazd, Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

Motele - 9-pokojowy w pobliżu Parys Ontario, 30-pokojowy - Toronto, 20-pokojowy - Woodbridge. Po więcej informacji proszę dzwonić Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

Dixie - Lakeshore - 1 1/2-piętrowy budynek na bardzo dużej parceli, prywatny zajazd, garaż, apartament w piwnicy. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

Scarlet, Eglinton. Nowy dom, dwupiętrowy, 4 sypialnie, wykończona piwnica, garaż. Mogą być trzy oddzielne apartamenty. Przystępna cena. Jan GRABOWSKI, 532-4444

Etobicoke - 3-sypialniowy bungalow z 2-sypialniowym apartamentem w piwnicy, garaż, duża łoża, Jan GRABOWSKI, 532-4444

Motel - 50 jednostek, w Toronto. Przystępna cena. Dobry dochód. Jan GRABOWSKI, 532-4444

Caledon - 3 budowlane działki w centrum Caledon. 3,5 akra Residential and Commercial, Jan GRABOWSKI, 532-4444 lub 265-1706

Bloor Village - 2-apartamentowy murowany dom z garażem i prywatnym zajazdem, \$194,900. Świetna inwestycja, Magdalena URBANOWICZ, 532-4444 lub 636-5355

Queen - Parliement - dobrze prosperujący biznes "fast food", w nowym, szybko rozwijającym się kompleksie. Do szybkiej sprzedaży. Dobry dochód. Cena \$17.900. Magdalena URBANOWICZ, 532-4444

Południowe Etobicoke - 3-sypialniowe murowane bungalow w idealnym stanie. W piwnicy duży apartament, prywatny zajazd, garaż. Magdalena URBANOWICZ, 532-4444

Mississauga - Bloor - 3-sypialniowy townhouse w eleganckim, handlowym kompleksie. Przystępna cena. Magdalena URBANOWICZ, 532-4444

"Townhouse" - 3-sypialniowy, dobra lokacja, \$15.000 wpłaty. Zenon RUDZKI, 532-4444

APTEKA NATURY

Redaguje: dr JADWIGA GÓRNICKA

PODZIAŁ ZIOŁ WEDŁUG ICH DZIAŁANIA

2

Ciąg dalszy

Podając dalszy ciąg podziału ziół, uważamy za wskazane wyjaśnić, że taki podział i dobra jego znajomość są nieodzowne z dwóch powodów: po pierwsze - dość często brak jest w sprzedaży innych, o takim samym działaniu.

Po drugie - bardzo często dla osiągnięcia lepszego rezultatu stosuje się nie większą dawkę z jednego zioła, ale mieszankę z dwóch, trzech i więcej ziół o wspólnym kierunku działania. Na przykład: w wypadku przeziębienia można się napić z jednego naparu tylko kwiatu lipy, czy bzu czarnego, ale znacznie lepiej będzie zaparzyć łyżkę gotowej mieszanki ziołowej Pyrosan, która zawiera siedem ziół napotnych, a jednocześnie rozgrzewających i moczopędnych. Przy tej samej dawce zioła i naparu osiągniemy znacznie lepszy rezultat, który jest nie do pomyślenia w drodze zwyczajnego zwiększania dawki pojedynczego zioła.

A więc:

Oslanijace dzialanie (przy podrażnieniach przewodu oddechowego i trawiennego) posiadają: liść ślazu, babki, podbiału, kwiat lipy, dziewanny, korzeń ślazu, żywokostu, nasienie gorczycy, kozieradki i siemie Iniane.

Pobudzajace czynnosci zoladka (przy "wątliwościach" natury trawiennej): ziele krwawnika, dziurawca, przywrotnika, drapacza, szanty, mięty, bazylii, majeranku, cząbrku, nawłoci, przetacznika, kwiat lawendy, rumianku posp., korzeń lubczyka, goryszu, mydlnika, mniszka, kłącze pięciornika, rzewienia, liść melisy, bobrka i nasienie kozieradki.

Przeciwlkrwawnicowe (do stosowania doustnego przy jednoczesnym zadziaaniu z zewnątrz): ziele krwawnika, drapacza, kora kasztanowca, korzeń żywokostu, cebula surowa, siemie Iniane mielone, sliwki suszone. Do stosowania zewnętrznego w okładach: kwiat rumianku lub gotowana cebula.

Pobudzajace dzialanie serca, nerwow: ziele dziurawca, hyzopu, bazylii, liść rozmarynu i korzeń goryszu.

Przeciwalergiczne: kwiat rumianku, ziele dziurawca, korzeń kozika (można stosować łącznie).

Przeciwartretyczne: ziele rzepiku, kora wierzbowa, gąbka słodkowodna, liść czarnej porzeczki i nasienie czarnuszki.

Przeciwcukrzycowe (zapobiegawcze, leczące cukrzycę i stany przedcukrzycowe): kłącze perzu, strączyzny fasoli, liść pokrzywy, czarnej jagody, orzecha włoskiego, ziele rdestu ptasiego, dziurawca, krwawnika, szatwii, glistnika, rutwicy, korzeń mniszka, łopianu, cebula surowa i gotowana.

Przeciwwgoraczkowe: liść mięty, bobrka, kwiat lipowy, bzu czarnego, rumianku rzymskiego, rumianku posp., słonecznika (same płatki kwiatowe), kora wierzby, kasztanowca, owoc czarnej jagody, ziele tysiącznika i drapacza.

Ciąg dalszy
w kolejnym numerze

ARMADALE Meats Product (Mfg.) Ltd.

1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
TEL. 625-832/27

Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych
bezpośrednio w masarni

Badanie "Aury"

RĘKA LECZY

Pierwsze publiczne
spotkanie
wybitnego polskiego
bioenergoterapeuty
z torontońską
publicznością

Z
WŁADYSŁAWEM
GRZESZCZAKIEM
MOŻNA
NAWIAZAĆ KONTAKT
TELEFONUJĄC
624 - 3361

W środę, 25 maja odbyło się spotkanie z bioenergoterapeutą mgr inż. Władysławem Grzeszczakiem w budynku ZPWK, przy Lakeshore Blvd. w Toronto.

Spotkanie rozpoczął ks. Bujak, przedstawił gościa i scharakteryzował jego osobę oraz działalność, wspomniął o audycji papieskiej i życzył gościowi sukcesów w niesieniu pomocy chorym.

Oczywiście, nie jestem w stanie przekazać wszystkiego, co mówił p. Władysław Grzeszczak (spotkanie trwało ponad trzy godziny), no i oczywiście na koniec były pytania, na które pan Władysław odpowiadał.

Na wstępie nasz gość wspomniął o swoich poprzednikach, polskich bioenergoterapeutach, którzy odwiedzili Kanadę, a więc o St. Nardellim, mówił o jego osiągnięciach w terapii indywidualnej i o terapiach zbiorowych tzw. łańcuskach Nardello, w których podczas jednorazowej terapii brało udział od kilku do ponad stu tysięcy pacjentów. Zjawisko to nie zostało wyjaśnione do końca, jednak wiadomo, że było bardzo wyczerpujące dla bioenergoterapeuty i nie przynosiło spodziewanych rezultatów. Skuteczność tych zabiegów była niezbyt wysoka.

Franciszek Felman. - Początkowo stosował indywidualne terapie, następnie psychoterapie i muzykoterapie.

P. Polonecki - działający kiedyś w spółdzielni lekarskiej IZIS, stosuje tzw. metodę mesmeryczną polegającą na przeciąganiu rąk po pacjentach. Ma on duże wzięcie i jest popularny.

Równie Kanadyjczyk, stale mieszkający w Anglii uzdrowiciel Clive Haris posiada polski dyplom bioenergoterapeuty. Jest bardzo znany i popularny w Europie. Obserwując jego wojaż, można powiedzieć, że bardziej upodobał sobie Polskę niż swój ojczysty kraj. Pojawia się on w Polsce kilka razy do roku, a korzysta z jego terapii rocznie kilkadziesiąt, jeśli nie kilkaset, tysięcy ludzi. Obliczono, że styka się on z pacjentem 3 do 7 sek., czy jest to czas wystarczający?

Dlaczego terapie W. Grzeszczaka są tak skuteczne?

Tajemnica leży chyba w sposobie diagnozowania, bioenergoterapeuta po dokładnej diagnozie wie gdzie i na jaki organ działać, aby organizm wrócił do normy, jest to oczywiście czasochłonne, jednak wyklucza możliwość pomyłki.

Czy bioenergoterapia koliduje z medycyną oficjalną? W tym miejscu chciałbym wyjaśnić, że żaden szanujący się bioenergoterapeuta nie odciąga swojego pacjenta od lekarza opiekującego się chorym. Lekarz powinien decydować o sposobie leczenia - posiada on wiedzę i z racji wykonywanego zawodu on jest odpowiedzialny za zdrowie pacjenta.

Bioenergoterapia jest terapią wspomagającą i uzupełniającą wiedzę o tym. Lekarze w Wielkiej Brytanii - państwowa służba zdrowia, uznaje "uzdrawianie" jako terapię i w ponad 1500 szpitalach zezwala się na leczenie przez dotyk rąk. Od 1977 r. członkowie Izby Lekarskiej mogą wprowadzać do swojego grona również i bioenergoterapeutów. Światowej sławy klinika bólu w Liverpool i równie znane w świecie Centrum Onkologiczne w Bristolu są pionierami w dziedzinie współpracy lekarzy i bioenergoterapeutów.

We Włoszech znana jest pod nazwą: pranoterapia. Od 1980 r., kiedy to została oficjalnie uznana, w różnych regionach kraju działa już ponad dwa tysiące pranoterapeutów. Przyjmują razem z lekarzami, a często spotkać ich można również w szpitalach.

Władysław Grzeszczak również współpracuje z lekarzem i przyjmuje pacjentów w Warszawskiej Poliklinice Rehabilitacji. A oto oświadczenie lekarza medycyny Zygmunta Stępnia, z którym na stałe współpracuje W. Grzeszczak.

Dotyczy: zabiegów terapeutycznych p. mgr inż. W. Grzeszczaka - dyplomowanego bioenergoterapeuty Polskiego Towarzystwa Biocenotycznego.

"Niniejszym oświadczam, że zabiegi bioenergoterapeutyczne stosowane przez p. Grzeszczaka, które obserwowałem przez okres 1,5 roku w wielu wypadkach poprawiają znacznie stan zdrowia chorych. Wykazują wyjątkową przydatność w leczeniu następujących chorób: serca i krążenia, tarczycy, pęcherzyka, dróg żółciowych, dolegliwości migrenowych, nerwicznych oraz niektórych schorzeń oczu. Szczególnie korzystne rezultaty uzyskiwano w procesie rehabilitacyjnym stanów pozawałowych, niewydolności wieńcowej i regulacji ciśnienia, morfologii krwi oraz w leczeniu bólów różnego pochodzenia od reumatycznych do nerwobólów".

W dalszym ciągu inż. Grzeszczak demonstrował metody diagnozowania chorób przy pomocy indykatora na przykładzie serca chorego i zdrowego. Zebrani dowiedzieli się także o możliwości wykrycia schorzenia w okresie tzw. utajonego rozwoju choroby, którego lekarz nie potrafi rozpoznać przy pomocy metod tradycyjnych. Jest to szczególnie ważne przy chorobach nowotworowych, gdzie wczesne rozpoznanie znacznie zwiększa szanse zwalczania choroby w początkowym stanie.

Po odczycie chętni mieli okazję bezpośredniego kontaktu, w trakcie którego p. Grzeszczak stawiał diagnozę i przeprowadzał próby leczenia poprzez dotyk miejsc i organów chorych.

B.RZEPECKI

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD.

HUBERT WESIERSKI, IVAN GRIGIC

2342 Bloor St. W., Toronto

TEL. 762 - 5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich
własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko kwalifikowanych
polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur.
CENY KONKURENCYJNE

SUPERIOR SAUSAGE CO.

1004 Dundas St. W.

TEL. 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!

Wędzone na miejscu
słynne na całe Toronto
polskie kiełbasy
Szynki, kabanosy, wędliny,
mięsa, różne delikatesy

Karl's Butcher & Grocery

właściciel: Karol Jarzabek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wzrostu, smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 531-1622

"Wyroby mięsne, wędliniarskie i delikatesowe najwyższej jakości"

SPRZEDAJEMY DOSKONAŁE, POLSKIE WĘDLINY

PO CENACH HURTOWYCH

- realizujemy duże zamówienia, kroimy na życzenie wołowinę, cielęcinę, wieprzowinę i baraninę;
- przyrządzamy specjalne tace na przyjęcia;
- świadczymy usługi typu "catering";
- cotygodniowe obniżki
- prowadzimy sprzedaż Echa-Tygodnika Polskiego

KUPON

10%
ZNIŻKA

Mississauga
Glen Erin Plaza
6040 Glen Erin Drive
858-8701

Etobicoke
78 Six Point Rd.
239-1281

SAUSAGES

POLSKIE BIURO PODRÓŻY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
 1592 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A7
 stacja kolejki Dundas West. TEL. 533-9496-7
 Podróże indywidualne, grupowe, czarterowe • PKO gwarantowane zlecenia w/w katalogu • Pomoc w sprawach imigracyjnych, paszporty, wize, tłumaczenia • Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Pomoc w przenoszeniu bagaży, dowożenie pod dom, zniżka dla rodzin, luksusowe mikrobusy, kierowcy z ponad 10-letnim doświadczeniem.

TEL. 247-0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA TRASIE
TORONTO - MONTREAL - TORONTO

FIRMA PRZEWOZOWA

O R Z E Ł

- Bezpośredni przejazd z domu na lotnisko w Montrealu lub z lotniska do domu
- Nowe klimatyzowane samochody
- Osobny samochód dla niepalących
- Pomoc przy przenoszeniu bagaży

10% ZNIŻKA WRAZ Z KUPONEM

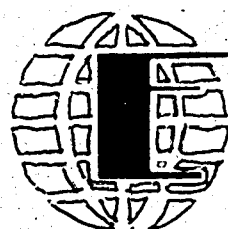
TEL. 242 - 6328; 748 - 1694

HIGH TOP PHOTO LAB

Profesjonalne wywoływanie filmów,
 obróbka laboratoryjna zdjęć.

TEL. 252 - 9934

3043 Lakeshore Blvd. West, Etobicoke
 MÓWIMY PO POLSKU

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONGESVALLES AVE. TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536-3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
 RENATY OKOŁO-KULAK

- **BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI** od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
 Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ŻYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 110 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- **INCOME TAX** - szybko, sprawnie, tanio
- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje
- Upoważniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
 TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Rongesvalles Ave., Toronto, Ont.
 TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

**DOMY
 SAMOCHODY
 KOMERCYJNE
 SKLEPY**

**WYCIECZKI
 ZAPROSZENIA
 WIZY
 WYMIANA PASZPORTÓW
 UBEZPIECZENIA SZPITALNE
 DLA ODWIEDZAJĄCYCH
 BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI**

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

Pekao-Travel

Organizator Najtańszych, Bezpośrednich
 Lotów Czarterowych Do Polski - 1988 -
 Samolotami Polskich Linii Lotniczych "Lot"

TORONTO - WARSZAWA	CENY	WARSZAWA - TORONTO
LUTY 10, 21	567.00	DOWOLNE DATY POWROTU
MARZEC 13, 20, 30	653.00	LUTY 21
KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24	629.00	MARZEC 13, 20, 30
MAJ 1, 8, 15, 22, 29	776.00	KWIECIEŃ 6, 13, 20, 24
CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15	809.00	MAJ 1, 8, 15, 22, 29
CZERWIEC 19, 22, 26, 29	873.00	CZERWIEC 1, 5, 8, 12, 15, 19, 22, 26, 29
LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31	777.00	LIPIEC 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31
SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14	639.00	SIERPIEŃ 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31
SIERPIEŃ 17, 21, 24, 28, 31	579.00	WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18, 25
WRZESIEŃ 4, 7, 11, 14, 18	769.00	PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30
WRZESIEŃ 25	809.00	LISTOPAD 13, 27
PAŹDZIERNIK 2, 9, 16, 23, 30	567.00	GRUDZIEŃ 4, 11, 18, 21
LISTOPAD 13, 27		STYCZEŃ 4, 19 (1989)
GRUDZIEŃ 4, 11		LUTY 2 (1989)
GRUDZIEŃ 18, 21		
STYCZEŃ 4, 19 (1989)		

DZIECI PONIZEJ LAT 12. \$567.00
 DODATKOWE KOSZTY
 OPLATA LOTNISKOWA. \$20.00
 UBEZPIECZENIE. \$25.00
 DOZWOLONA ILOŚĆ BAGAŻU 30 kg.
 PLUS BAGAŻ PODRĘCZNY

Prosimy Nie Zwlekać i Już
 Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży
 Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
 588-1988

Century 21 PIOTR POBOJEWSKI

TEL. biuro: 743-7722 dom: 890-2145

Scarlett Rd. - przepiękny stylowy dom z dwoma kominkami, podwójnymi garażami i bardzo dużą parcelą. \$ 389,100.
Północne Etobicoke - 3-sypialniowy, bardzo ładny townhouse, blisko parku i rzeki, przepiękna okolica. Tylko \$ 124,900.
Mississauga/Lech Walesa Dr. - przepiękny wolno stojący, 2-letni dom, z podwójnymi garażami i drzewnymi podłogami. Cena wyw. \$ 247,900.
Eglinton/Scarlett - bardzo ładna kawalerka do sprzedania w polskiej kooperatywie "Krakus". Cena wyw. \$ 74,900.
Południowe Etobicoke/Royal York - wolno stojący 2-piętrowy dom z apartamentem do wynajmu w "basementie", 2 piece, 2 łodówki etc., podwójne garaże. Cena wyw. \$ 247,900.
Lansdowne/St. Clair - 12-pokojowy 3-piętrowy dochodowy dom, dochód roczny \$33200. Cena wyw. tylko \$ 249,000.
Business (sprzątanie i czyszczenie) z kontraktami. Duży dochód, \$14,900.
Parkdale/Fuller Ave. - dom do remontu z prywatnym jazdkiem, spadkowa sprzedaż. Cena wyw. \$ 174,900.
Mississauga - nowy wolno stojący dom w prestiżowej okolicy, 3000 m² powierzchni, unikalny rozkład. Cena wyw. \$ 294,900.

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

ROBERT HOLECZEK

Udziela solidnej i fachowej pomocy w sprzedaży, kupnie, wynajmowaniu, finansowaniu i wycenie wszelkich nieruchomości w Metro Toronto

TEL. biuro: 690-6363
dom: 423-9540

24-godzinny serwis

Bloor/Lansdowne - Semi z cegły, 3 sypialnie, 3 pełne łazienki, 3 kuchnie, blisko metra.
Dundas/Annette - Ładny, 3-piętrowy, dochodowy dom, cena \$ 254,900
High Park - 3-piętrowy dom z cegły, 8 pokoi, 5 sypialni.
Eglinton/Rogers - wolno stojący, dwupiętrowy dom z cegły, z garażem, 6 pokoi, 3 sypialnie, cena \$ 179,900
Downtown - 2-piętrowy dom z dwoma sypialniami i parkingiem, cena \$ 134,500

• WYCENA
• KUPNO
• SPRZEDAŻ
• INWESTYCJA

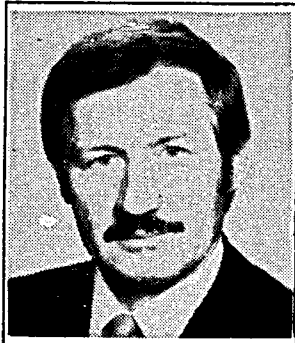
Chętnie udzieli wszelkich porad oraz profesjonalnej pomocy

ERYK HASIAK

Biuro 534-7788 (24-godz. serwis); Dom 620-1177

346 The West Mall - Jednosypialniowe mieszkanie w kooperatywie, 89 tys.
716 The West Mall - Trzysypialniowe Condo. Podziemny parking, 149 tys.
276 Roncesvalles Ave. - 9 pokoi, 5 sypialni, 3 łazienki. Idealne na gabinet lekarski, na parterze lub 3 osobne apartamenty.

RE/MAX
realty properties inc. realtor

• KUPNO • SPRZEDAŻ
• OSZACOWANIE
• ZAŁATWIANIE SPRAW
FINANSOWYCH I PRAWNYCH

JACEK GOGOLA

biuro: 272 - 3434
dom: 826 - 0747

• 1143 Highgate - pięknie wykończony bungalow dla dwóch rodzin - cena \$258,800
• 3175 Kipling - townhouse, ogródek, garaż, wykończona piwnica.
• 30 Queen Str. - dom w budowie, możliwość otwarcia biznesu, cena \$ 380,000.
• 831 Main Str. - 33-apartamentowy dom, 150 tys. dochodu, cena 1 milion 150 tys.
• 61 Proctor - Fourplex, 25 tys. dochodu. Tylko \$ 219 tys.
• Blisko Wasaga - motel, restauracja, dom, parcela 1,5 akra. Tylko \$ 195 tys.
• 122 Rosslyn Ave. - Fourplex, 25 tys. dochodu. Cena \$ 229 tys.
• Etobicoke - sklep delikatesowy, wyposażony. B. dobry dochód. Cena \$ 149 tys.
• Mississauga - Townhouse, tylko \$ 15 tys. wpłaty.
• Toronto - wolno stojący dom, apartament w piwnicy. Tylko \$169,800.

ANNA KRYSIAK

RE/MAX

udzieli
rzetelnej i fachowej porady
we wszystkich sprawach
związanych z kupnem
i sprzedażą domów.
Pomagam przy otrzymaniu
wszelkich mortgage, nawet przy
minimalnym downpayment.
Bezpłatne oszacowanie
nieruchomości.

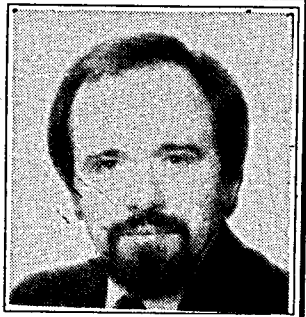

Cottage na 25 akrowej działce, przy Scaleton Lake. Cena \$ 64,000. Możliwość podziału ziemi.
Laurance i Royal York - Duży, 2-sypialniowy bungalow. Wykończony basement z pełną łazienką.
Cena \$ 192,900.
Mississauga - 3-sypialniowy apartament, wynajmowany za \$975 miesięcznie - dobra inwestycja.
Mississauga - 3-sypialniowy townhouse, 2 łazienki, garaż. \$ 132,900

TEL. biuro: 231-0600; dom: 858-0129

EAGLE
REAL ESTATE LTD.

NIERUCHOMOŚCI
• SPRZEDAŻ
• KUPNO
• FINANSOWANIE
INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Erindale - 5-sypialniowy dwupiętrowy townhouse. Blisko do wszystkiego, cena \$144,900.
Alderwood - 3-sypialniowe bungalow z apartamentem w piwnicy. Duży garaż. Cena \$ 259,800
Dundas Dixie - 2-sypialniowe condominium do natychmiastowej sprzedaży. Cena \$ 114,800
East York - 12-apartamentowy budynek z dobrym dochodem. Cena \$649,900.

TORONTO... ETOBICOKE... MISSISSAUGA...

CHOLKAN

NIERUCHOMOŚCI
• KUPNO • SPRZEDAŻ
• FINANSOWANIE

ELŻBIETA KAUPÉ

TEL.: 763 - 5555

MAŁGORZATA JEDLEWSKA

R.CHOLKAN & CO. LIMITED REALTOR

2336 Bloor St. W., Toronto, Ontario

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach.
Prosimy dzwonić:
Alec Murray
Real Estate Co. Ltd.
(416) 639-8004
- czynny całą dobę
TEL. domowy
(416) 332-8119

4195 Dundas Street West, Toronto, Ont. M8X 1Y4

MARK GORLEWSKI

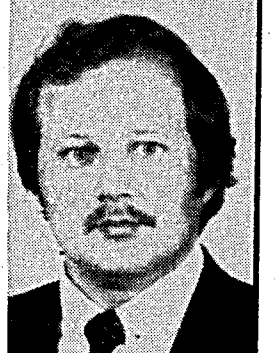
M.Sc., M.B.A., P.Eng.
Bus. 231 - 0600
Res. 769 - 9440

SPRZEDAŻ I KUPNO NIERUCHOMOŚCI
• Residential • Commercial • Industrial • Mortgages
• Investments • Appraisals

MAREK REJNIAK

Serdecznie
zapraszam
zainteresowanych
kupnem
i sprzedażą
nieruchomości

Lakeshore/Islington - dwupiętrowy, wolno stojący dom na inwestycję. Dochód miesięczny - \$2,400. Cena \$223,900.
Delikatery - w polskiej dzielnicy, znakomity "business" dla rodziny.
Triplex - po przystępnej cenie w zachodniej części Toronto, znakomita inwestycja

Po bliższe informacje i fachową pomoc proszę dzwonić
Biuro 534-7788, oraz Pager Dom 756-1538
431 Roncesvalles Ave. Toronto, M6R 2N3

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000
dom: 690-4182

Bloor/Dundas - 3-piętrowy wolno stojący dom, podwójny garaż, 3 apart. Tylko. \$ 279,000.00
Bloor/Dufferin - wolno stojący, na działce 21 x 138, osobne wyjście z piwnicy. \$ 244,000.00
Lakeshore/Brownline - prawie jak nowy 3-apartamentowy dom z prywatnym jazdkiem (znakomity dochód), cena \$ 259,000.00. Tylko 10% wpłaty.
Jane/Eglinton - Okazja dla rzemieślników budowlanych, cena wyw. \$149,000.00.
Zachodnie Toronto - Tylko \$170 tys. za dom do kapitalnego remontu.
Restauracja - dyskoteka - na 180 miejsc, licencja na alkohol, cena \$ 200,000.00.

CENTURY 21 Parkland Ltd.

TEL. 767- 8399
ERIK TURSKI

z Bay Yorkville - w pobliżu Yonge St. Boutique. Cena 28 tys. Lease tylko 890 miesięcznie.
rlett Rd. - wolno stojący 2-piętrowy, z cegły, 4-sypialniowy, 3 łazienki, 3 kuchnie, cena 185 tys.

• Pomoc w załatwianiu spraw finansowych i prawnych
• Pomoc w finansowaniu kosztów przeprowadzki
• Kupno, sprzedaż domów, condominiów, biznesów.
• Townhouse i condomini w cenie od 79.000 \$
• Dochodowe domy w rejonie High Park - Parkdale.

RENEWAL Construction and Renovation

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic.
Bezpłatna wycena.
TEL. 249-5212 lub 742-1302

Mi & Le Profesjonalnie, tanio i szybko!

• urządzamy
• projektujemy
• tapetujemy
• malujemy
(z zewnątrz i wewnątrz)
wszelkiego typu
pomieszczenia
TEL. 253 - 0687

**FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION**

- kompleksowe remonty i renowacje: domy, biura, sklepy
- fachowe porady oraz wyceny gratis
- ściany, sufity, prace wykończeniowe
- stolarka, malowanie, instalacje

TEL. (416) 271-7029

**DENTURE THERAPY
CLINIC**
JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.
Pierwsza polska protezownia dentystyczna

2337 Dundas St. W., Toronto
M6R 1X6
(Bloor-Dundas Square Building)
TEL. (416) 533-8811

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY
NOWE I NAPRAWY**
4 Wall Ave., Toronto
(Hwy 401 i Weston Rd.)

**URSZULA I. BAUMAN,
D.T.**
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

Dr. Małgorzata RACZYŃSKA
lekarz rodzinny
z długoletnim doświadczeniem w chorobach żyłaków
uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego oraz kliniki żyłaków:
2000 Credit Valley Rd.
Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812, 828-4813

dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Erin Dr. ste. 7
MISSISSAUGA
TEL. 828-0038

**MARBLE AND TILE
RENOVATION
SERVICE**

RICHMOND HILL
(416) 884-6328
Najnowocześniejszymi metodami odnawiamy i odświeżamy kafelkowe i marmurowe ściany i podłogi, popękane lub poszczerbione kominki, schody, balustrady, kolumny.
**UKŁADAMY
MARMUR I KAFELKI**

**TANIO, SZYBKO
I SOLIDNIE
ODNAWIANIE
apartamentów
i domów**
TEL. 663 - 5778
Proszę dzwonić po 18:00
IREK

**doktor
Matthew Kuszewski**
FAMILY PHYSICIAN

uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej w Toronto przy 22 Roncesvalles Ave.
Proszę dzwonić pod:
531-8887

Wszelkie porady medyczne, powypadkowe, rodzinne, stress-relaxing, psychoterapia, wizyty domowe

Dr. J. Wójcik
MEDYCYNA OGÓLNA
6000 COTÉ DES NEIGES 190
Montreal
(w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish General)
TEL. (514) 342-4522, 342-4525

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny.
t.j. "Family Doctor"
w gabinecie przy
190 Fern Ave.
naprzeciwko Credit Union
TEL. 532-4317
przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem w schorzeniach stawów i kręgosłupa oraz komplikacjach pourazowych
dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto
2199 Bloor West TEL. 762-4136

FINE PIANOS
oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurliizer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
• MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
rowadzą również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
TEL. 896-9782
35 Kings St. E. unit 16, Mississauga
od godz. 10 do 19-tej

**PRUSIŃSKI
NAJSTARSZE
POLONIJNE BIURO
POMOCY
IMIGRACYJNEJ**

W związku z przewidywaną zmianą kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkich osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie - niezależnie od ich obecnego statusu - że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12 - 7 wiecz. 192 GARDEN AVENUE
TEL. 588 - 1659

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**
Niezależnie od tego, jaki masz status - **NIE ZWLEKAJ** - nawiąż kontakt z

**D.L.B. IMMIGRATION
CONSULTANTS**
POPRIEDNO KIEROWNIK
RZĄDOWEGO PROGRAMU
IMIGRACYJNEGO
DLA POLAKÓW W TORONTO
LINDA LEVER
240 Richmond St. West,
Suite 304
Toronto, Ont. M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

**Polska Księgarnia
Wysyłkowa
"OD NOWA"**

oferuje najtańsze polskie książki w Kanadzie. KATALOGI wysyłamy na życzenie.

4100 Pony Trail Drive, Apt. 605
MISSISSAUGA, ONT. L4N 2Y1
TEL. 629 - 7857

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
30 Marmaduke Str.
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL. 533-5471

Czynne: pon., wtorki, czwartki i piątki, godz. 10.00-4.00

POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwiarytelnianie podpisów.

Federacja Polek w Kanadzie Ogniwo Nr 11 uprzejmie informuje, że w miesiącu listopadzie br. odbędzie się
**KONFERENCJA MŁODZIEŻY
POLSKIEJ SZKÓŁ ŚREDNICH
I WYŻSZYCH, MŁODZIEŻY
POZASZKOLNEJ DO LAT 23.**
Na konferencję zapraszamy młodzież z całej Kanady. Druga impreza, która odbędzie się po zakończeniu konferencji - to **KONKURS**

**ROACH
BUSTERS**
rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wytępienia plag karaluchów
mówimy po polsku
tel. 598-3007
lub 259-8309

Iolanta Interiors

• żaluzje poziome i pionowe
• wyposażenie kuchni i łazienek
• mod. na dodatek do mieszkań
• nowoczesny sprzęt oświetleniowy
• srebra, biżuteria
• upominki z importu
• zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto, Ont. M6S 1P5 tel. 762-9638 762-9880

SYRENA TRAVEL LIMITED
1684 Queen Street West
TORONTO, ONTARIO, CANADA M6R 1B3
tel: 1-416-533-9486

• **SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku.**
Oferujemy
1988 - loty do Polski, szybko, tanio.
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług.
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wize
UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

Mutual of Omaha Insurance Company
• 1250 dol. miesięcznie wolny od podatku dochód w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
• plany finansowe zabezpieczające dzieci
• plany emerytalne RRSP
• ubezpieczenia na życie

JERZY MAJEWSKI M.Sc.
TEL. bus.: 631-6523; home: 452-7239

**Halina Baranowska,
M.A., A.I.C.**
Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe
**The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED**
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont. M9C 4Z4
TEL. bus. 622-1115

**NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA**

Life insurance (na życie) • Disability (chorobowe)
• Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP • Annuity (emerytury)
SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro: 226-6515, dom: 858 - 0129

**INCOME TAX SERVICE
FINANCIAL PLANNING**

ZOFIA ADAMCZYK, M.B.A.
TEL. 822 - 6826
Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych.
Bezpłatne konsultacje i porady.
Jeżeli jesteś nowo przybyłym, też należą Ci się kredyty.

PIOTR CHWALISZ
HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
TEL. (416) 861-9046; 530-0305

**MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS**
Jan Wejnsberg
Tłumacz przysięgły
236 Buryers St.
Ottawa, Ont. K1N 8E5
TEL. (613) 233-6570

UREK
PHOTOGRAPHY
PORTRET • ŚLUB
• REPORTAŻ
&
PRODUKCJA KART
Z ŻYCZENIAMI
TELEFON
(416) 244-8903
• JERZY PAWLAK •

**ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA
&
PETER**
2374 Bloor W.
Toronto, Ont.
TEL. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

**COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
&
INCOME TAX SERVICES**
TEL. (416) 762-5891
Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość
dla małych przedsiębiorstw
• wypełnianie formularzy
ANDRZEJ SZCZERBA

**Montreal
POLONIJNA KASA
KREDYTOWA**
65 Sherbrooke St. E. ste. 103
TEL. 845-3534
oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie za sumy złożone w Kasie
poniedziałek 10-15
czwartek i piątek 10-20

**A D A M
RADIO - TV - RAPAIR**
Naprawa wszystkich rodzajów telewizorów, radii, magnetofonów, video, konwerterów
TEL. 626 - 0620

**REKONSTRUKCJA
DYSKONFORMITY**
UMOWY HIPOTECZNE • AKTY NOTARIALNE • ZAPROSZENIA I INNE DOKUMENTY PO POLSKU I ANGIELSKU • LISTY URZĘDOWE I PRYWATNE • ŻYCIORESY • WYPEŁNIANIE FORMULARZY O PRACĘ
Tłumaczenia z polskiego, francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, rosyjskiego i szwedzkiego
Hubbank Communications
TEL. (416) 583-3007

**INTERNATIONAL
VIDEO SERVICE**
Oferuje obsługę video w systemie amerykańskim na terenie Polski nagrywanie wszelkiego rodzaju spotów, uroczystości itp. od 549
odtwarzanie kaset video we wskazanych miejscach w kraju od 529
Świąteczne video-listy życzenia jedno i dwustronne oraz wszelkie inne zlecenia
Informacje: (416) 769-4366 całą dobę
OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • Master Charge

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys. km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

• Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanio ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zaním podpiszcie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College)

**ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST. E. Miss

(pomiędzy Cawthra i # 10)

TEL. bus. (416) 279-3031

Res. 625 - 1961

ZNIZKA PIENIEŻNA do \$ 3000
na wybrane modele. Olbrzymi wybór
"PICKUP TRUCKS" i "VANÓW".
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow
• Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 115 km

DOUBLER TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
kategorii A i D

• ocena umiejętności i doskolenia dla kierowców
• nauka od podstaw wraz z możliwością
• dogodnych spłat
Registered and approved as a Private
Vocational School

2095 Weston Rd. (na pld. od 401)

244-2725

TOYOTA

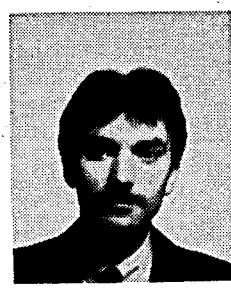
TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSID
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
481 - 5216

(tuż obok przystanku metra)

**JACK
KLIMCZAK**

Tel. domowy: 762-9421

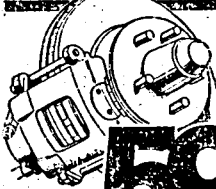
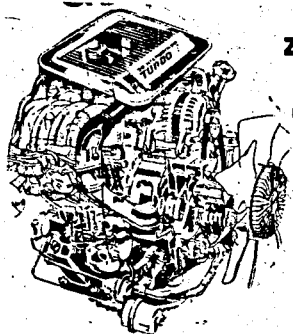
KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES Ltd.

483 Dupont St.

Wszystkie prace objęte
gwarancją
1 roku lub 25,000 km
Kompletne naprawy
obsługa krajowych
i importowanych
samochodów

FROM
59.95
per hour
70.95
per hour

\$50.00 zniżki na główną
naprawę silnika
wraz z niniejszym
kuponem

**AUTO
DRIVING SCHOOL**
"THE HELPFUL
PROFESSIONALS"
WOJTEK
ANTCZAK

Licencjonowany instruktor jazdy
udziela lekcji oraz przygotowuje
do egzaminów państwowych
(Kat. "G")

TEL. (416) 270-8145 res.;
536-5454 bus.
900 Dufferin St. Suite 215
TORONTO, ONT.

OKAZJA!
No payments, no interest!

KUPUJĄC KAŻDY NOWY
PONTIAC lub BUICK w OLD MILL
nie płacisz rat i procentów
przez pierwsze 3 miesiące.
Dzwoń: DAREK ZIELIŃSKI
TEL. 766 - 2443
OLD MILL
PONTIAC BUICK Ltd.
2500 Bloor St. W. - Bloor / Jane

ACURA

S
H
E
R
W
A
Y

Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej
prowadzi SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
i WYNAJMOWANIE SAMOCHODÓW.

Wszystkie naprawy mechaniczne.
Warsztat blacharski
Naprawy powypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia m.in.
prostownice do samochodów
Malowanie farbami europejskimi
SPECJALIŚCI

O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke

Po informacje dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mówi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8:00 do 6:00

PASSPORT

ON THE QUEENSWAY 1629

OPTIMA - IMARK - TROOPER
Oprac. Konst. OPEL, ISUZU

Bez cła - najlepsze światowe
samochody

mgr **KAROL KUBIK**

TRENER ŻEGLARSTWA

B. - 253-5008

H. - 424-2144

Dzwoń
o poradę

COURTESY

1635 THE QUEENSWAY (przy East Mall)

**MAREK
POPLAWSKI**

SALES AND LEASING

PRZEDSTAWICIEL COURTESY
CHEVROLET • OLDSMOBILE
POLECA:

- Duży wybór nowych i używanych samochodów
- Nowe samochody posiadające 3-letnią lub 1000 km powertrain warranty oraz gwarancję przeciwnakładową na okres 6 lat lub 160 000 km
- Najlepsze warunki kupna samochodu
- Pożyczkę GM przy zakupie samochodu nowego lub używanego
- Tanie ubezpieczenie

Po informację proszę dzwonić:

255 - 9151 lub 242 - 6969 (dom)

PRZYJDŹ ZOBACZ NAJWIĘKSZY SALON
SAMOCHODOWY W TORONTO!

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED

2851 Eglinton Ave. East

NAJLEPSZY SPRZEDAWCA

W SCARBOROUGH

oferuje:

- największy wybór samochodów nowych i używanych
- bezkonkurencyjne gwarancje: 7 lat/115 tys. km.
- dogodne możliwości kredytowe
- tanie ubezpieczenia, rejestracje
- Nikt nie sprzedaje samochodów lepiej niż
- ANDRZEJ CIERPICH
- tel. biuro: 264-2501
- dom: 921-0515

ADVANCE REAL ESTATE LIMITED

1055 Bloor Street West, Toronto, Ont.
Od 1958 roku udziela Polonii solidnej,
fachowej i życzliwej pomocy przy kupnie
i sprzedaży nieruchomości. Załatwiamy
również finansowanie na korzystnych
warunkach.

**EWA
JANICKA**

TELEFON
534 - 9246
234 - 8319

POMAGAMY W SFINANSOWANIU KUPNA
LUB SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI,
DLA NASZYCH KLIENTÓW.

NIERUCHOMOŚCI

• KUPNO • SPRZEDAŻ • NISKIE WPLATY

**ANDRZEJ
PATOCZKA**

Countrywide
EXECUTIVE REALTY INC.

TEL. Bus. (416) 897-8888; Res. (416) 849-6679
257 Dundas Str. E. Mississauga, Ont. L5A 1W8

OGŁOSZENIA

O PRACY
Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie.

TEL. 743 - 5706

NATYCHMIAST zatrudnię niepalącą osobę do opieki nad dziećmi 2 i 11 lat z zamieszkaniem na miejscu w Mississauga. Warunki pracy i płacy do uzgodnienia. Tel. 822-5025 dzwonić po 5 po poł.

POTRZEBNA osoba do warsztatu stolarskiego przy produkcji klepek podłogowych. Pozwolenie na pracę wymagane. Warunki pracy i płacy do omówienia. Zainteresowani proszę dzwonić 253-5420 lub zostawić wiadomość na assering-machine.

POSZUKUJĘ pracy jako malarz pokojowy. Posiadam doświadczenie kanadyjskie oraz zachodnioeuropejskie. Tel. 253-5420, proszę Jerzego.

POTRZEBNA pani do opieki nad dwójką dzieci 9 i 4 lata i pracy domowej z zamieszkaniem. Willowdale, tel. 496-1780, po 18.

POSZUKUJEMY młodych, energicznych ludzi do pracy przy sprzedaży hot dogs. Angielski pomocny, ale niekonieczny. Tel. 532-3010

PRACA w okolicy High Park: prace plastyczne - rysunek - sprzątanie - doglądanie dzieci. Niektóre z tych prac można wykonywać w domu. Tel. 767-5723, proszę Marię

POTRZEBNA pani do opieki nad dwójką dzieci i lekkich prac domowych. Tel. 621-2286 wieczornie.

FULL time and part time staff wanted. Apply Kingharr Donuts, 1188 King St. West. Tel. 588-2734

POTRZEBNY tokarz w Brampton. Tel. 452-0485

ELEKTROMECHANIK samochodowy z praktyką 10-letnią szuka pracy w Toronto. Tel. 535-0842

PANI dochodząca do opieki nad rocznym chłopcem potrzebuje od 20 czerwca. Okolica Eglinton East/Leslie. Tel. 421-8497

DOŚWIADCZONY kierowca z 1-tonowym Vanem oczekuje propozycji. Tel. 897-6863

NOWO przybyły poligraf, typograf, dobrze znający silodruk poszukuje pracy. Tel. 537-6954, proszę Andrzeja

KOBIETA dochodząca do dwóch dorosłych osób potrzebuje. Okolica Bathurst/1st. Clair. Tel. 486-0221

POTRZEBNA opiekunka do 3-miesięcznego dziecka, centrum Toronto, od pon. do piątku w godz. 8:30 - 17:30. Tel. 281-9779

NOWO przybyły podejmie każdą pracę. Ma doświadczenie w malowaniu i pracach remontowych. Tel. 233-6608

POTRZEBNA doświadczona kelnerka lub kelner z dobrą znajomością jęz. angielskiego. Praca w weekendy. Tel. 535-4540

ZATRUDNIĘ kierowcę traktor-treller. Tel. 259-8952

B.o.f. com. Saskatchewan podejmie pracę w dziedziny księgowości, w dziedziny doradztwa finansowego, podatkowego i marketingowego. Tel. 271-3427 wieczorem.

35-LETNIA kobieta z Polski szuka opieki nad dziećmi lub starszą osobą. Najchętniej z zamieszkaniem. Tel. 487-3572

STARSZA pani zaopiekuje się dziećmi lub chorą osobą od połowy czerwca z zamieszkaniem. Proszę dzwonić wieczornie 858-3030

PRACOWNICY do prac budowlano-remontowych potrzebni. Tel. 766-8128

ZAOPIEKUJĘ się dwójką dzieci we własnym domu. Mississauga - Dundas/Huron/Clark. Tel. 276-6799

50-LETNIA, odpowiedzialna, umiejąca gotować i sprzątać zajmie się prowadzeniem domu, starszą osobą lub o-łką nad dziećmi. Tel. 532-8796

POTRZEBNA kobieta do dzieci 5 i 11/2 roku na 2-3 dni w tygodniu. Okolica Weston/Sheppard. Tel. 747-9139

POTRZEBNA osoba do sprzątania w ekskluzywnej restauracji w High Park, codziennie wieczornie. Tel. 588-2551

WENS System Ltd. poszukuje pracowników na budowę i operatora spychacza, doświadczenie wskazane. Tel. 238-1436

NOWO przybyły poszukuje pracy, najchętniej na nocną zmianę. Tel. 493-4079

MŁODY, doświadczony w pracach budowlanych i remontowych przyjmie każdą pracę. Tel. 757-4868, proszę Zbyszka.

SOLIDNY "handyman" podejmie pracę przy remontach domów, malowaniu, tapetowaniu i innych. Tel. 253-9308 po g. 19.

PANI do opieki nad 2-letnią dziewczynką - Scarborough, Kennedy - Steeles. Tel. 297-8722

COUNTER help Donut Shop. Midnight shift. Good wages. Near Sheppard subway. Must understand English. Tel. 226-2728, Alda

NOWO przybyła poszukuje pracy jako opiekunka do dzieci z zamieszkaniem. Tel. 534-1763. Proszę Krystynę.

POTRZEBNE kelnerki do Parkdale Hotel, 1302 Queen St. W. Tel. 531-4452, George

ENERGICZNY mężczyzna podejmie każdą pracę. Proszę Janusza, 767-0138

MALARZ z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. Tel. 259-7956

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu - Mississauga North, Service Rd. oraz w weekendy przyjmę pracę. Może być szcyle. Tel. 273-4482

KOBIETA poszukuje pracy - opieka nad dziećmi, osobą starszą, zajmie się domem. Wolne popołudnia i weekendy. Tel. 253-5251

PRAWNIK i administratywa - biega znajomość polskiego, angielskiego i rosyjskiego. Doświadczenie w pracy z ludźmi (Polska i Włochy) - nowo przybyła poszukuje pracy. Tel. 274-7476

PANI do sprzątania domu potrzebna. 2 osoby. Dzwonić wieczorem po 7 godz. Tel. 731-8788

ZATRUDNIĘ kierowcę trucka. Dzwonić 259-8952 Andrzej.

MONTREAL - POLKA poszukuje pracy z zamieszkaniem. Sprzątanie, gotowanie, opieka nad dorosłym lub dziećmi. Język polski. Tel. (514) 768-3325, (514) 931-2240

POLISH Alliance Credit Union, 2150 Bloor St., tel. 762-9523 poszukuje na okres letni kasjerki na pełny wymiar godzin. Płaca zależna od doświadczenia.

DO sprzedania ciężarówka - 88 Kenworth z kontraktem, jeżeli się kwalifikuje. Pokazowy model. Tel. 453-5396

HEALTH FOOD STORE
Roncesvalles Ave.
rzadka okazja -
rent 550 \$ na miesiąc,
cena 33 tys. z
wyposażeniem.
W. Orłowski 767-5161;
641-7573
CATRE - R.E.

SPRZEDAM
2 wózki do sprzedaży
hot dogów oraz samochód
do ich przewożenia
TEL. 537-8157

SPRZEDAM mieszkanie
M2 w centrum Warszawy
(osiedle za Żelazną Bramą)
- 10 piętro, 6 wind, parkiety,
wykończona łazienka.
TEL. (416) 439-9806

PONTIAC Fenix 84, pralka i suszarka firmy Viking do sprzedania. Tel. 269-6030

MASZYNA do prania, suszarka, air conditioning - piec elektryczny, odkurzacz, stół i krzesła oraz wiele innych rzeczy. Tel. 622-2219

DOŚWIADCZONY (5-letnia praktyka), elektryk, bardzo solidny, młody, nowo przybyły, szuka możliwości pracy przy boku doświadczanego licencjonowanego elektryka, możliwa praca za darmo na próbę. Tel. 274-7476

NOWO przybyły, młody mężczyzna poszukuje pracy. Tel. 235-0725

LABORATORIUM fotograficzne zatrudni osobę z doświadczeniem w fotografii barwnej. 3043 Lakeshore Blvd. West, tel. 252-9934

SZYJE na miarę, wykonuje przeróbki. Tel. 742-4016

POTRZEBNA pani do opieki nad dzieckiem i pracy domowej z zamieszkaniem na miejscu. Okolica Richmond Hill. Mówimy po polsku. Tel. 663-7334

NOWO przybyły podejmie każdą pracę. Doświadczenie w pracach wykończeniowych i instalacyjnych. Tel. 445-0317

DOŚWIADCZONA (RFN, Włochy, Kanada) artystka-plastyk - Akademia Sztuk Pięknych, Kraków wykonuje na zamówienie portrety - technika: olej, pastela (również ze zdjęć), malarstwo sakralne, konserwacja obrazów, artystyczne kompozycje kwiatowe i aranżacja przestrzeni. Szuka pracy. Tel. 275-3009

NOWO przybyła osoba poszukuje pracy. Tel. 255-2184, proszę Bożenę

MŁODA Polka potrzebuje do pracy w kuchni. Dzwonić 482-7104

PODEJMĘ pracę w charakterze pomocnika malarza. Proszę dzwonić po godz. 7 wiecz. proszę Leszka. Tel. 247-6401

ATTRACTIVE, single mother wishes to meet gentleman between 30 - 40 for a long lasting relationship. Oferty proszę kierować na adres redakcji dla Ewy.

DLA nowo przybyłych pokoje do wynajęcia. Tel. 248-5985

PRYWATNA SPRZEDAŻ DOMU w rejonie High Park. 6 pokoi + 2 kuchnie, 3 łazienki czteroczęściowe, kuchnie nowo wyposażone (hydraulika i meble), dom z modernizowany, całkowicie odnowiony. Szkoły na miejscu, sklepy blisko, doskonałe połączenia komunikacyjne. Tel. 767-3016

HERZING INSTITUTES CAREER COLLEGE
umożliwi Ci uzyskanie dyplomu w specjalnościach:
business information data entry
legal secretarial
medical secretarial
office automation
secretarial
• Nie zwlekaj dłużej, zdobądź w krótkim czasie kwalifikację

NAJBLIŻSZE KURSY ZACZYNAJĄ SIĘ 11 LIPCA

MIESZKANIA

COTTAGE do wynajęcia. Okolica Kaszub - Bancroft. Tel. 233-7892

COTTAGE do wynajęcia nad Georgian Bay, lipiec - sierpień, 300 dol. tygodniowo. Tel. 534-2697

DO WYNAJĘCIA od zaraz 2-sypialniowe mieszkanie w High Parku. Tel. 232-2922

DO WYNAJĘCIA od 1 lipca 3-sypialniowy dom w Oakville z basenem i wykończonym basenem, parking na 3 auta, 1000 + świadczania. Tel. 622-0119 wieczorem

PANI z córką, spokojne, niepalące poszukują 2-pokojowego mieszkania z osobnym wejściem w cenie 400 dol. od 1 sierpnia. Tel. 255-2106

POSZUKUJĘ pilnie mieszkania 2-sypialniowego na Mississauga. Tel. 261-6073

WYNAJME umeblowany, duży, frontowy pokój, kuchnia, łazienka i osobne wejście tylko dla lokatorów. Dla małżeństwa lub dwóch panów, niepalących. Okolica Lakeshore i Islington. Tel. 251-6280

SŁONECZNY pokój do wynajęcia w domu osobie bez nałogów. Spokojna piękna dzielnica Erin Mills. Dobra komunikacja. Cena 330 miesięcznie. Używalność kuchni i łazienki. Tel. 828-7349, dzwonić przed 9:30 rano.

odpowiednie do Twoich ambicji:
• Pamiętaj - Twoja matura z Polski oraz dostateczna znajomość angielskiego powinny wystarczyć do zakwalifikowania Cię na kursy Herzing Institute.

• Nasz college prowadzi kursy ranne i wieczorowe, a dla studentów w trudnej sytuacji umożliwimy pomoc finansową
• "Tracąc czas, tracisz pieniądze" jest naszą dewizą, nie zwlekaj więc tylko dzwonić pod numer

TEL. 629 - 7857
w godzinach po południowych, a uzyskasz tam informacje po polsku oraz będziesz mógł umówić się na interview.

NAJBLIŻSZE KURSY ZACZYNAJĄ SIĘ 11 LIPCA

POLSKIE PROGRAMY TELEWIZYJNE I RADIOWE

PANI JADWIGA
polski program radiowy
nadawany w każdą sobotę od godz. 13 do 14 ze stacji CHWO 1250 w Oakville
program muzyki, piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem "Kobieta w ognisku domowym"
TEL. 691-8789

PROGRAM TV "POLISH STUDIO"
W każdą sobotę od 11:00 do 11:30 do południa, channel 57, cable 7 CITY TV.

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON
na stacji CJSR FM stereo 88.5
Wiadomości tygodniowe, kronika religijna, pogadanka medyczna, zgadulka muzyczna z nagrodami w niedzielę od 17 do 19.
adres: 10858 - 97 St., Edmonton, Alta. T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER
niedziela od 2 do 3 na CJVB fala 1470
Wiadomości z Polski, Kanady i ze świata, komentarze, wywiady, ogłoszenia i
Jerzy Kusmider
P.O. Box 58262, Station "L", Vancouver, B.C. V2P 6E3
TEL. (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto
POLONIA REVIEW
środa 20:30; czwartek 21:30; sobota 1 po poł.
Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski, ciekawych ludzi, informacje o ważnych, dotyczących Polonii sprawach

program radiowy
ECHO OJCZYZNY
od poniedziałku do piątku na fall CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano
Program prowadzi KRYSZYNA PIOTROWSKA
w programie: konceny zyczeń, wiadomości polonijne i z Polski, interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich
637 College St., Toronto, Ont. M6G 1B6
TEL. 531-9991,

Od 20 kwietnia 1988 roku
program
Radio Kalejdoskop
nadawany będzie w innych godzinach, a mianowicie
9.00 — 10.30 wieczorem
na tej samej fali - 790 AM
serdecznie zapraszamy do odbiorników

TELE-POLONICA
program telewizyjny w Montrealu i okolicy kanał 24
CF-CABLE TV: niedziela godz. 18, środa 11, sobota 21
VIDEOTRON: niedziela 17, wtorek 10 i 14, środa 18
korespondencja na adres: STEP, 375 Claremont, Westmount, Que. H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY
niedziela od godz. 18 do 19 na CKWR, fala FM 98.7 Kitchener
Koncert zyczeń, polskie piosenki i prelekcja ks. Korneliana Jan Żuk, Kitchener, (519) 579-3615

POLSKA FALA
soboty od 14 do 16 na CFMB Radio Montreal
35 York St., Westmount, Montreal, Que. TEL. (514) 483-2362

POLSKI PROGRAM RADIOWY CKER
nadawany ze stacji CKER w Edmonton każdej niedzieli od godz. 16:00 do 18:00 na fall 1480 AM w Edmonton.
Program słyszalny jest w Calgary Ab, 94.7 Cable FM, Lethbridge Ab, 92.2 Cable FM, Ft. McMurray Ab, 94.5 Cable FM, Red Deer Ab, 103.9 Cable FM, Campbell River, BC 93.7 Cable FM.
Wiadomości z kraju i ze świata, komentarze, wywiady, koncert zyczeń, otwarta linia dla słuchaczy, ogłoszenia reklamowe.
FRANK ZALEWSKI, P.O. Box 931, Edmonton, Ab T5J 2L8
Tel. (403) 488-8472.
Program można odbierać z satelity Anik D, proszę pisać po bliższe informacje.

ECHO TYGODNIK POLSKI

wydają:
Grażyna i Zbigniew FARMUS
adres pocztowy:
51A Thistle Down Blvd.
REXDALE, Ont. M9V 4A6
tel. 743-5706

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus
Dyrektor działu reklamy:
Inż. Zdzisław Wojcik
REDAKTORZY DZIAŁÓW:
Świat, Kanada
Polska: Zbigniew Farmus
Czytane między wierszami &
Lektury nieobojętne:
Karolina Jankowska
Korespondencje z dalekiego Kraju:
Bolesław Ślesiański
Polityka kanadyjska: dr Tadeusz Pruss
Wojciech Wojnarowicz

Poradnia Zaufanie: dr Zofia Bończa
Pokochoać kapitalizm:
dr Krzysztof Ostaszewski
Apteka Natury: dr Zofia Górnicka
Horoskop, Kalendarium, korekta:
Ewa Rewkowska
WSPÓŁPRACUJĄ:
prof. dr Ewa Brantley, Leszek Szaruga
Wacław Liebert, Bogusław Rzepecki
Andrzej Stawicki, Lech Jamka,
Janusz Pietrus. S. Cech,
Adela Dymka, Iwona Majewska
Magda, Marek i Koty Czyżyckich

ADVERTISING RATES
DISPLAY ADS \$ 7.00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700,
HALF PAGE \$ 350.00
Classified Ads: \$ 4 (up to 25 words) Job Ads FREE
Special: minimum 3 months' advertising (12 issues)
1 col 1 1/2 inch \$ 65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$ 130
2 x 3 inches: \$ 260.00. photo extra \$ 5.00
SUBSCRIPTION PRENUMERATA
Półroczna \$ 25.00, Roczna \$ 50.00
dla nowo przybyłych, wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna

SPORT

PIŁKA NOŻNA

MISTRZOSTWA
EUROPYHOLANDIA
W FINALE

Pierwszym finalistą drużynowych mistrzostw Europy w piłce nożnej stał się zespół Holandii, który pokonał w Hamburgu drużynę RFN 2:1.

Drużyna Holandii spotka się w meczu finałowym ze zwycięzcą drugiego spotkania półfinałowego, w którym wystąpią w Sztutgarcie piłkarze Włoch i Związku Sowieckiego. Mecz finałowy odbędzie się w Monachium w sobotę 25 czerwca. Będzie on transmitowany na żywo przez płatny kanał sportowy TSN. Początek transmisji godzina 9:00 a.m.

Mecz Holandii z Niemcami Zachodnimi nie stał na wysokim poziomie. W pierwszej połowie spotkania nie padła ani jedna bramka. Obydwie drużyny grały ostrożnie pilnując przede wszystkim własnych bramek. W drugiej połowie w 55 min. spotkania sędzia podyktował rzut karny dla RFN za oczywisty faul na zawodniku niemieckim w obrębie pola karnego. Napastnik niemiecki Matthaus nie zaprzepaścił okazji. RFN objęło prowadzenie 1:0. Holandia przeszła do ataku, Niemcy kontratakowali, gdy nadarzyła się okazja. Podczas jednego z ataków holenderskich doszło do podcięcia zawodnika holenderskiego w obrębie pola karnego. Sędzia podyktował rzut karny, który R. Koeman pewnie zamienił w bramkę. Niemcy przeszli do gwałtownego natarcia. Jednakże na 2 minuty przed końcem spotkania jeden z holenderskich kontrataków zakończył się powodzeniem. Grający w AC Milan Marco van Basten ubiegł atakującego go obrońcę i plasowanym strzałem w prawy dolny róg pokonał bramkarza drużyny zachodniemieckiej. Tysiące kibiców holenderskich zamieniło swoje sektory stadionu w Hamburgu w orgię pomarańczowych chorągiewek i sztandarów. Na bieżni stadionu skakał z radości trener holenderski Rinus Michels.

Poniżej prezentujemy końcowe tabele w obydwu grupach eliminacyjnych:

GRUPA 1

RFN	5	5-1
Włochy	5	4-1
Hiszpania	2	3-5
Dania	0	2-7

WYNIKI: Włochy - RFN 1:1, Dania - Hiszpania 2:3, RFN - Dania 2:0, Włochy - Hiszpania 1:0, RFN - Hiszpania 2:0, Włochy - Dania 2:0.

GRUPA 2

ZSSR	5	5-2
Holandia	4	4-2
Irlandia	3	2-2
Anglia	0	2-7

WYNIKI: Anglia - Irlandia 0:1, Holandia - ZSSR 0:1, Anglia - Holandia 1:3, Irlandia - ZSSR 1:1.

Anglia - ZSSR 1:3, Irlandia - Holandia 0:1.

Największą sensacją mistrzostw była beznadziejna postawa zespołu Anglii, w którym przed rozgrywkami wielu fachowców upatrywało zwycięzcę. Anglia przegrała wszystkie mecze tracąc 7 bramek, a zdobywając zaledwie dwie.

Jak wiadomo nie popisali się także kibice brytyjscy, którzy w każdym mieście, w którym odbywał się mecz drużyny Anglii doprowadzali do walk ulicznych z kibicami innych drużyn i przechodniakami. Premier Thatcher potępiła wybryki rozwydrzonych kibiców brytyjskich. Natomiast angielski związek piłki nożnej postanowił wycofać drużyny angielskie na pewien czas z rozgrywek na kontynencie.

GÓRNIK ZABRZE
MISTRZEM
POLSKI

Górniki Zabrze zdobył tegoroczne mistrzostwo Polski z dużą przewagą nad rywalami. Tytuł wicemistrzowski, a tym samym prawo do udziału w rozgrywkach UEFA zdobył zespół GKS Katowice. Legia Warszawa, która pod koniec rozgrywek znajdowała się na drugim miejscu i miała teoretyczne szanse na mistrzostwo, przegrała ostatni mecz z Jagiellonią i ostatecznie zajęła 3 miejsce.

Najprawdopodobniej piłkarze Legii myślami byli w finale Pucharu Polski. I ligę opuszczają zespoły Bałtyku Gdynia i Stali Stalowa Wola. O pozostanie w lidze walczą będą Lechia Gdańsk z Olimpią Poznań oraz Zagłębie Lubin z Górnikiem Wałbrzych, które to zespoły rozegrają 2 spotkania barażowe, 25 i 29 czerwca. Zwycięzcy barażów pozostaną w I lidze.

Wyniki 30 (ostatniej w tym sezonie) kolejki spotkań I ligi:

Górniki Zab.	-	Bałtyk Gdynia	3:2
Lechia Gdańsk	-	Olimpia Poz.	3:2
Lech Poz.	-	GKS Katowice	2:2
Szombierki Byt.	-	Widzew Łódź	0:0
Jagiellonia Biał.	-	Legia W-wa	2:0
Śląsk Wr.	-	Zagłębie Lubin	0:2
Stal St. Wola	-	Pogoń Szcz.	2:0
ŁKS Łódź	-	Górniki Wałb.	3:1

Końcowa tabela I ligi:

1. Górnik Zab.	51	65:30
2. GKS Kat.	40	40:23
3. Legia W-wa	39	39:27
4. ŁKS Łódź	39	40:29
5. Widzew Łódź	31	28:24
6. Jagiellonia Biał.	29	24:24
7. Śląsk Wrocław	29	31:33
8. Szombierki Byt.	29	28:29
9. Pogoń Szcz.	28	32:36
10. Lech Poznań	28	29:30
11. Lechia Gdańsk	25	18:26
12. Zagłębie Lubin	24	21:25
13. Górnik Wał.	24	24:36
14. Olimpia Poz.	23	36:46
15. Bałtyk Gdynia	21	27:41
16. Stal St. Wola	16	31:56

Zakończyły się także rozgrywki II ligi. Z grupy 1 do I ligi awansował Ruch Chorzów, a zespoły GKS Jastrzębie i Piast Nowa Ruda stoczą ze sobą dwa pojedynki o drugie premiowane wejście do I ligi miejsce. Natomiast z grupy 2 do I ligi awansował zespół mieleckiej Stali, a drużyny Wisły Kraków i Górnika Knurów stoczą baraże o wejście do I ligi.

W SKRÓCIE:

• Piłkarze Dynama Berlin zdobyli piłkarski puchar NRD. W finałowym spotkaniu Dynamo pokonało, po dogrywce, Carl Zeiss Jena 2:0. Bramki strzelili Doll w 112 min. i Schultz w 117 min.

• W pierwszym meczu I rundy eliminacji piłkarskich mistrzostw świata 1990 roku (strefa afrykańska), Libia pokonała Burkina Faso 3:0 (3:0). Mecz rewanżowy odbędzie się 3 lipca.

• Piłkarze brazylijskiego klubu Cruzeiro Belo Horizonte awansowali do finału superpucharu Ameryki Południowej. W rewanżowym spotkaniu pokonali oni urugwajski Nacional Montevideo 1:0 (0:0). Pierwszy mecz zakończył się zwycięstwem Nacionalu 3:2. W finale Cruzeiro zmierzy się z Racingiem Buenos Aires, który w drugim półfinale wyeliminował swego lokalnego rywala - River Plate.

• Tytuł mistrza Afryki zdobyli piłkarze Kamerunu, którzy pokonali w półfinale Maroko 1:0, a w finale tym samym wynikiem Nigerię. Trzecie miejsce zdobyła Algieria, która pokonała Maroko 1:1 i karne 4:3.

DOOKOŁA
ŚWIATA:

• Kolarski wyścig Dookoła Austrii po przejechaniu 1477 km wygrał w klasyfikacji indywidualnej Austriak D. Hauser. Najlepszy z Polaków A. Mierzejewski zajął siódme miejsce z czasem 7 min. 51 sek. gorszym od zwycięzcy.

Drużynowo wyścig wygrała reprezentacja Austrii przed zespołem NRD (43 sek. straty) i Polską (ponad 9 minut straty).

• Na zawodach lekkoatletycznych w Jenie Petra Felke z NRD rzuciła oszczepem na odległość 78,14 m. Rekord świata należy do tej samej zawodniczki i jest o 76 cm gorszy. W trójskoku zwyciężył G. Waljukiewicz z ZSSR skokiem na odległość 17,44 cm.

• Badmintonistki ChRL zdobyły w Kuala Lumpur tytuł drużynowych mistrzyń świata. W finale drużyna ChRL pokonała 5:0 Koreę Południową. Trzecie miejsce wywalczył zespół Indonezji, a czwarte Japonii. Wśród mężczyzn tytuł zdobyli zawodnicy ChRL, którzy w finale pokonali 4:1 Malesję.

• Podczas lekkoatletycznych uniwersyteckich mistrzostw USA w Eugene 22-letni Lorenzo Daniel przebiegł 200 metrów w czasie 19,87 sek., co jest najlepszym tegorocznym wynikiem na świecie. W tym samym biegu Atlee Mahorn z Kanady ustanowił rekord Kanady z czasem 20,20. Wyróżnił się także zwycięzca biegu na 400 D. Everett uzyskując czas 44,52 sek.

• W katowickim "Spodku" odbyły się klubowe mistrzostwa Europy w karate w stylu WUKO. W imprezie wzięły udział 42 zespoły z większości państw Europy. Pod nieobecność ubiegłorocznych mistrzów zespołu SIK Paris pierwsze miejsce zajął zespół Mabuni z Hiszpanii, którego zawodnicy w finale pokonali holenderską drużynę Mossel 3:1.

• W Warszawie odbył się pierwszy oficjalny w Polsce mecz międzypaństwowy reprezentacji Polski z Węgrami w kick-boxingu, rozegrany w formule pełnego kontaktu. Polacy pokonali Węgrów 10:4.

• W 32 Indywidualnych Mistrzostwach Polski Seniorów w Judo rozegranych w Olsztynie za najlepszego zawodnika turnieju

został uznany judoka Waldemar Legień z Czarnych Bytom zdobywając spacerkiem tytuł w kategorii 86 kg. Warto wspomnieć o kolejnym sukcesie najstarszego polskiego zawodnika Zbigniewa Bielawskiego, który w wieku 36 lat sięgnął po 10 mistrzowski tytuł w kategorii 95 kg.

• Tytuł międzynarodowego mistrza USA w golfie zdobył Amerykanin Curtis Strange. Drugie miejsce zajął Brytyjczyk Nick Faldo. Strange weźmie udział w międzynarodowych mistrzostwach Kanady, rozgrywanych 27 i 28 czerwca w Oakville pod Torontem.

• W ubiegłym tygodniu mecze baseballa w Lidze Amerykańskiej obejrzała rekordowa liczba kibiców - 1 406 869.

• Andrzej Sznajder wygrał drugi turniej jako zawodowiec. Sznajder pokonał w finale Canadian Airlines Circuit w Kanacie R. Weindenfelda z Izraela 6:1, 3:6, 6:4.

• W piłkarskiej lidze kanadyjskiej zespół North York prowadzony przez Grzegorza Lato na 6 rozegranych spotkań wygrał 1, a 5 zremisował. Zespół zajmuje trzecie miejsce w grupie wschodniej, ustępując 1 punktem liderowi grupy.

• Problemy Tysona? Siostra żony Tysona powiedziała, że Tyson bije swą żonę, która niedawno poroniła. Zapytany o to Tyson zaprzeczył, ale dodał że w każdym małżeństwie są problemy. Podkreślił, że nie mają one jednak żadnego wpływu na jego formę. Jaki będzie więc rezultat walki o tytuł bokserkiego króla wszechwag Tyson-Spinks. Bukmacherzy w Las Vegas przyjmują zakłady 4:1 dla Tysona. 27 czerwca późnym wieczorem dowiemy się. Tyson ma otrzymać za walkę co najmniej 27 mln dol.

• Alan Eagleson utrzymuje, że w nowym sezonie hokejowym do NHL dołączy przynajmniej jeden hokeista sowiecki. Według źródeł dobrze poinformowanych obrońca W. Fetisow otrzymał już zgodę od władz sowieckich na występ w drużynie New Jersey Devils.

• Wszystkie tenisistki sowieckie występujące w turniejach Virginia Slims przeszły na zawodostwo. Sowiecki Związek Tenisowy zaznaczył jednak, że tylko niewielki procent ich zarobków pójdzie do ich kieszeni.

• W turnieju tenisowym w Wimbledonie przez pierwszą rundę przeszli wszyscy faworyci. Według specjalistów wśród mężczyzn zwycięzca zostanie wyłoniony z piątki: Lendl, Becker, Wilander, Edberg i obrońca tytułu Cash. Co na to McEnroe? Wśród kobiet Martina Navratilova będzie starała się zdobyć 9 tytuł mistrzyni Wimbledonu. Jeśli się jej uda, będzie to rekord. Na przeszkodzie stoi jednak roztawiona z nr 1 Steffi Graf. W pojedynku braci, pierwszym w historii Wimbledonu Emilio Sanchez wygrał z młodszym bratem Javierem 6:3, 6:3, 6:4.

Franz Beckenbauer, trener wyeliminowanej reprezentacji RFN. Nie pomógł maskotka mistrzostw - niedziadek Bernie. Czy Holendrzy dadzą sobie radę z Sowiecami w ich twardej grze? Niemcy miałyby duże szanse wygrać.